

Ioan Groșan

EPOPEEA SPAȚIALĂ 2084

EPISODUL 1.

O ȘEDINȚĂ OBIȘNUITĂ.

Era o zi senină. Primele raze de soare pătrundeau vesele prin fereastră, oprindu-se pe biroul lui Iuliu Corodan, directorul Centrului de cercetare și centralizare cosmică de pe lângă institutul de profil (UNIVAX). „Uite că azi au dat soare”, se bucură Corodan în gând, pe circuit închis, trăgându-și scaunul spre fereastră. O durere de cap scurtă, obsedantă, îi readuse în minte deceniul 2050-2060. Se uită la ceas: era ora $(X2+2Y-Z3)/(5000-3,5)$ (în care X reprezintă orele de muncă dintr-o săptămână-lumină, Y orele suplimentare, Z orele petrecute în sânul familiei, 5 000 salariul de bază și 3,5 zilele de concediu). „S-a făcut aproape șapte”, murmură Corodan, după ce efectua rapid calculul necesar. „Dacă munceam mai mult alaltăieri, acum era aproape opt și câștigam o oră”, medită el și hotărî să acționeze în viitor cu mai multă energie. Apăsă pe butonul de serviciu și, ca de obicei, trapa din mijlocul încăperii se deschise lin, iar prin spațiul nou creat apăru din subsol scaunul cu secretara principală bătând la computer.

— Noemi dragă, mai odihnește-te și tu, spuse cu blândețe Corodan.

Ochii mari, frumoși, saturnieni ai secretarei se întoarseră spre director.

— Multzumesc, spuse ea cu simplitate.

Corodan continua s-o privească, admirându-i profilul palid, perfect desenat, pieptul plin, specific rasei ei, talia îngustă, de naiadă, linia fin curbată a șoldurilor. „Păcat că n-are și picioare”, medită el dând cu ochii de locul unde trupul lui Noemi și al tuturor colegelor ei se termina inevitabil.

— Introdu-mi, te rog, șefii de resoarte, spuse Corodan. Secretara dispăru cu scaunul la subsol și, după câteva clipe, prin trapele laterale, unul câte unul pătrunseră șefii de resoarte.

— Luați loc!

— Spuse directorul UNIVAX-ului.

Îi inspectă rapid cu privirea și rămase mulțumit: străluceau de curățenie, erau toți proaspăt unși, vopsiți, lustruiți. La rândul lor, roboții, căci despre niște roboți e vorba, așteptau respectuos, care mai de care.

— Ascult, spuse Corodan. Cine vrea să-nceapă? Care este situația?

— Încă din primul trimestru al anului în curs - începuse tușind robotul Felix S4 care răspundea de sateliții artificiali ai UNIVAX-ului - am îndeplinit planul la toți indicatorii de bază. Dacă e să mă refer, de pildă, numai la sectorul investiții...

— Mulțumesc, suficient, îl întrerupse Corodan. Cum stăm cu sateliții naturali? Se mai învârt?

— Nu toți, răspunse robotul Felix S 23 cunoscut în UNIVAX pentru marea lui experiență (fusesse printre cei care puseseră pe picioare primele cosmohozuri model). Unii s-au oprit și stau așa epuizați pe orbită. Am fost la fața locului, am discutat, am luat măsuri - nimic! În plus de asta, cu satelitul „Veac Nou” se întâmplă lucruri ciudate.

— Ce lucruri?

— Spuse Corodan contrariat simțind vechea durere.

— Să spun așa, direct, în plen?

— Șovăi Felix S 23.

— Spune!

— Păi, să vedeți, începu robotul. Era într-o vineri, de Sfânta Laika și ploua...

EPISODUL 2.

RELATAREA ROBOTULUI FELIX S 23

— Și cum vă spuneam, ploua cu găleata, după cum era programat - continuă robotul Felix S 23. Eu stăteam la birou și mă reparam, umblasem pe-afară și-mi intrase apă-n stânga B. Când dam eu să-mi strâng, cum se spune, ultimul șurub, intră tovarășa Smaranda și zice...

— Cine-i tovarășa Smaranda?

— Îl întrerupse Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului.

— He, he, he!

— Râseră în unanimitate ceilalți roboți. Nu știți cine e tovarășa Smaranda? He, he, he!

Cu multe se obișnuise Iuliu Corodan de când era director la UNIVAX, numai râsul inuman, metalic al roboților nu-l putea suporta. Chițcăitul lor îi călca pe cei câțiva nervi pe care avea permisiunea să-i mai poarte. Bătu cu o rocă marțiană în masă. Roca, trezindu-se, începu să țiue de durere.

— Liniște!

— Spuse autoritar Corodan. Apoi, întorcându-se spre robot: Răspunde-mi la întrebare, tovarășe Felix!

— Tovarășa Smaranda lucrează pe satelit la noi, la circuite închise, spuse Felix S 23.

— Nu la asta m-am referit, preciza Corodan. Ce e dânsa? Robot sau ființă?

Felix S 23 se uită neajutorat la colegii săi. Aceștia îi făcură semne că tot aia e, să spună.

— E ființă... Spuse cu foarte puțini decibeli în glas Felix S 23.

— Bine, nu-i nimic, continuă!

— Zise Corodan.

— Și cum vă spuneam, reluă Felix, intră tovarășa Smaranda și-mi zice: „Felix dragă, ai program după-amiaza asta?” „N-am, am zis eu, e după amiaza-mea de încărcare”. Nu vii cu mine pe „Veac Nou” după niște gogoșari?”

— Sunt gogoșari acolo?

— Îl întrerupse din nou directorul UNIVAX-ului.

— Da, anul acesta s-au pus gogoșari, e un satelit foarte productiv, răspunse Felix S 23. Drept să spun, stăteam în cumpănă: să mă duc? Să nu mă duc? Îmi cer scuze un moment de la tovarășa Smaranda, trec alături și întreb calculatorul de serviciu: să mă duc? Să nu mă duc? Du-te, mă, nu fi prost; nu rata, îmi spune calculatorul. M-aș duce eu, dar sunt sub formă de dulap, nu pot ieși de-aici”. Așa că m-am întors, am luat două baterii, un prelungitor, tovarășa Smaranda m-apucat de el, ne-am urcat în cosmoscutterul dânsai și-am decolat spre, Veac Nou”.

— Ș i? Și?

— Întrebară în unanimitate roboții.

— Ne-am înscris corect pe orbită, ne-am învărtit noi cât ne-am învărtit, nu prea tare, că tovarășa Smaranda avea grețuri și cam pe la telejurnal ajungem în dreptul satelitului. Mă uit eu pe hublou... Ce să vezi? Satelitul nu! Nu se poate!”, îmi zic și

mai verific o dată coordonatele, traiectoria, o verific și pe tovarășa Smaranda dacă n-a umblat la butoane, că știți cum sunt ele, le atrage să apese, dar nu găsesc nimic. Coordonatele erau bune, traiectoria optimă, tovarășa Smaranda ațipise puțin, totul era în regulă, numai satelitul nicăieri

— Nu se poate! Spuse Iuliu Corodan.

— Așa mi-am zis și eu, că doar ăsta era un satelit natural, docil, avea orbita lui, nu se mișcase de pe ea de mii de ani, nici la dreapta, nici la stânga, te puteai baza pe el la adică. Și totuși nici pomeneală de satelit. Ce să fac? Am ieși în spațiu să-ntreb pe cineva, să mă lămurească cumva, în spațiu, cum știți, țiipenie de om. Cât vedeai cu ochii, nu vedeai nimic. Am stat ce-am stat, doar-doar o trece vreo navetă, până s-a trezit tovarășa Smaranda și m-a strigat: Ce faci dragule, acolo? Vino, dom'le, înăuntru, că intră frigul!"

EPISODUL 3.

SE IAU HOTĂRÂRI IMPORTANTE

— Tovarășe robot, spuse cu gravitate Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului, eu te cunosc pe dumneata de când erai reșou și am deplină încredere în convingerile dumitale. Totuși, ești sigur că satelitul „Veac Nou” nu se află pe orbita lui?

— Absolut sigur, răspunse Felix S 23. De altfel, am verificat imediat observația mea prin tovarășa Smaranda. Mi-am zis că, deși nouă, roboților, nu ne este permis să greșim, totuși – cine știe?

— Se putuse întâmpla în timpul imponderabilității cu tovarășa Smaranda să-mi fi sărit o sârmă, un tranzistor, mă rog, ceva vital, că știți cum se întâmplă: dacă nu ești atent în ocazii de-astea, riști să te consumi pe un semestru și tot ele râd. Așa că m-am întors în cosmoscutter și am pus-o pe dânsa să verifice coordonatele. Același rezultat: satelitul natural „Veac Nou” dispăruse.

În sala de ședințe a UNIVAX-ului fu lăsată tăcerea.

— Ciudat lucru, medită Iuliu Corodan. Așa ceva n-am mai pățit de la înselenizarea marțienilor. Ce-i de făcut?

Toți roboții din subordinea UNIVAX-ului se uitau cu jind cum meditează Iuliu Corodan. „Ce frumos e să poți medita”, încercau ei din răputeri să gândească, „dar e mult mai frumos să poți executa”, le venea apoi imediat pe circuit și se linișteau în unanimitate.

— Tovarăși roboți, spuse cu hotărâre directorul UNIVAX-ului, un satelit nu e un om, azi să-l vezi, mâine să nu-l mai vezi. Un satelit, tovarăși, e un lucru cert, verificat, un fenomen al naturii pe care l-am explicat o dată științific și nu vreau să mai revin asupra lui. Dacă și-a părăsit orbita în mod cu totul nejustificat, nu stă în preocupările noastre să vedem de ce și cum a făcut-o. Treaba noastră, tovarăși, e sa-l aducem de urgență înapoi, pe orbita lui. Aceasta trebuie să ne intereseze. Unde am ajunge dacă fiecare satelit și mă refer aici și la sateliții artificiali – ar lua-o de capul lor, prin cosmos? Înțelepciunea galaxiei spune: „Fie-orbita cât de grea, eu iubesc planeta mea!” Să nu abdicăm de la acest principiu, căci altfel ne trezim în haos.

Roca marțiană de pe birou, trezită de glasul impunător al lui Iuliu Corodan, se gudură recunoscătoare pe lângă mâna acestuia. Directorul UNIVAX-ului o mângâie mașinal și continuă:

— De aceea, imediat, veți pregăti nava „Bourul” și veți porni în căutarea satelitului. O fi universul infinit, dar nici nu v-am crescut degeaba. La treabă!

Roboții ieșiră în ordine, cu satisfacția datoriei ce urmau a o îndeplini înscrisă pe carnețele.

Iuliu Corodan rămase singur. Mai mângâie o dată roca apoi o puse în cușcă.

EPISODUL 4.

ÎN MAGAZIA UNIVAX-ULUI.

După ce ieșiră din biroul lui Iuliu Corodan, directorul UNIVAX-ului, roboții se îndreptară spre magazia de aprovizionare pentru misiuni.

— Salut, nea Gică!

— Spuseră ei intrând în hala spațioasă, curată, unde stăteau aranjate într-o perfectă ordine toate cele trebuincioase unei misiuni de durată: tranzistoare, circuite integrate, diode, șuruburi, stabilizatoare, blugi pentru schimb, capacimetre, „Dero”, transceivere, „Boicil” pentru saturnieni, uleiuri, uniforme, „Istoria religiilor”, mixere, salam mineral de Sirius, vederi, bujii, table, bobine, kitsch-uri pentru marțieni, „Gerovital”, șlapi etc.

— Salut – răspunse morocănos nea Gică. Nea Gică era un robot uriaș, bătrân, poreclit „Dulapul”, deoarece proiecții uitaseră să-l prevadă cu picioare și din pricina asta nu se putea

mișca singur, ci numai cu ajutorul unor macarale-gigant. Pe vremuri, nea Gică îndeplinise funcții de mare răspundere, fiind socotit o adevărată capacitate organizatorică. La un moment dat, fusese chiar ales în postul de director al UNIVAX-ului, dar la scurt timp noile cuceriri ale științei și tehnicii îi depășiseră puterea de sinteză și începu să vorbească prostii, fiind în cele din urmă mutat ca magaziner la magazia UNIVAX-ului, unde ruginea încet, fiindcă treptat-treptat îl părăsira și roboții TESA, nemaicurățindu-l de paraziți. Singura care mai stătea în magazie cu el era o marțiană bătrână, numai pielea și circuitul, Șari-neni, cu care juca adesea șeptic american.

— Nea Gică, plecăm în misiune, am venit după materiale – spuse robotul Felix S 23.

— N-am!

— Răspunse scurt nea Gică.

— Hai, nea Gică, nu fi om, ce dracu!

— Spuseră roboții.

— Dacă n-am, n-am! De unde să am dacă n-am?

— Se înfurie nea Gică.

— Lăsat la el, fost mult bolnav – se rugă de ei Șari-neni.

— Avem delegație, nea Gică!

— Spuse Felix S 23, fără să ia în seamă vorbele marțienei.

Nu ne mai ține degeaba, ne grăbim. A dispărut „Veac Nou”.

— Vă grăbiți, vă grăbiți! Dar-ar boala în voi de grăbiți ce sunteți! Și dacă a dispărut „Veac Nou”, cu ce sunt eu de vină? Pot eu să-l aduc înapoi? Pot?

— Hai, nea Gică, lasă gargara și scoate materialele.

— Eu totdeauna am spus – se înfierbântă nea Gică – să fim mai atenți cu sateliții naturali și în special cu „Veac Nou”. Voi nu știți, că sunteți tineri și proști, dar eu am susținut totdeauna să nu scăpăm din ochi sateliții naturali.

— Gică, draghe, lase superarea! Mult face rău la tine! Se tânguie Șari-neni.

— Nene Gică – să știi că trimitem după director!

— Îl amenință Felix S 23.

— Și dacă trimiteți, ce?

— Se înmuie nea Gică, Directorul nu e și el ca un robot?

Bine, bine, dați lista!

Felix 23 îi dădu lista de materiale. Nea Gică o parcurse într-o clipă cu privirea.

— Salam n-am – spuse el.
— Vrei să chemăm directorul, nea Gică?
— Ziseră roboții.
— Vai, rău îmi pare că cine m-a programat nu m-a programat să vă și... Și... Cum se zice, măi?
— Întrebă nea Gică.
— A înjura – răspunseră veseli roboții tineri, mai complecși.
— Așa măi – zise nea Gică și, neavând ce face, indică unde se aflau toate cele trebuincioase. Roboții le luară și ieșiră. Șarineni, marțiana, se apropie blândă de nea Gică și-l mângâie:
— Nu fost superat, draghe. Dache tu vrut, învățat io la tine suduit. Noi la Marte mult folosit.
— Zău?
— Zise nea Gică. Ia s-aud!
— Prima dat poți zici așa: Terra cui făcut la tine bou și azvârlit spațiu...

EPISODUL 5

PRIN COSMOS.

În echipa însărcinată să caute satelitul natural „Veac Nou”, dispărut, cum s-a văzut în precedentele episoade, de pe multimilenara sa orbită, fură desemnați, după îndelungi cercetări, trei roboți: robotul conducător Felix S 23, robot cu experiență, care mai ieșise prin cosmos și revenise încărcat de date, robotul-computer Dromiket 4, robot programator-corector al zborului și tânărul robot Stejeran 1, din cea mă nouă serie de roboți TESA, debutant în spațiu, dar căruia i se trecuse cu vederea lipsa de experiență datorită extraordinare promptitudini cu care îndeplinea sarcinile cerute, indiferent cât de grele ar fi fost ele. De când făcuse ochi, pentru a folosi o veche expresie terestră, de fapt de când fusese programat și până în momentul desemnării în misiune, nu făcuse nici o greșală și, în plus, se străduia din răputeri să consume puțin. Spre deosebire de alți roboți, care, în timpul liber, jucau și șah cu campionul mondial la oameni ori își măsurau forța rupând cărți din perioade dogmatice, Stejeran 1, când avea o oră liberă, prefera să se scoată din priză și să rămână nemișcat, ca mort, numai să nu consume curent. La concursul anual „Dintre sute de roboți” ieșise primul, reușind să calculeze și să raporteze în mai puțin de o secundă suprafața de teren pa care o însămânțase și-o

irigase în mai puțin de o oră, consumând doar 4 kilowați. Drept recompensă, fu trecut la sectorul „Birouri” pe care le mătura ca nimeni altul, le făcea lună. Acum, iată, ca o recunoaștere a meritelor sale, i se îngăduia să iasă în cosmos, e drept, ca robot de serviciu, dar câți roboți de tipul lui nu și-ar fi dorit oare nu să zboare spre planete îndepărtate, ci doar să meargă până la prima stație, pe Selena, la „COSMIC-SHOW”, unde, contra taxei infime de cinci petrofarazi, niște marțiene drăguțe te programau să vezi filme cu venusiene? Nu toți aveau această posibilitate, bineînțeles, unii pentru că nu fuseseră programați s-o aibă, alții tocmai pentru că fuseseră programați s-o aibă, ca să muncească mai mult să și-o poată satisface; însă luându-se cu munca, azi un pic, mâine mai mult, până la urmă uitau de ce munceau. Și munceau, nu glumă.

Ora H, ora decolării sosi. Cu un scrâșnet, nava spațială multifuncțională „Bourul” se desprinsese de pilonii care-o susțineau și, în câteva secunde, accelerând din principiu, se înălța tot mai sus, până deveni un punct azuriu, apoi nu se mai văzu. Oftând, roboții de jos, care o urmăriseră pierzându-se în cer, fluturară cât fluturară în semn de rămas bun hârlețele, apoi își reluară săpatul.

În navă era liniște. Robotul-debutant Stejeran 1 sta cu fața lipită de hublou și privea în urmă. Pământul își arcui marginea ca o elipsă, apoi deveni rotund și-n cele din urmă apărură ca o minge albăstruie șutată cu sete în spațiu.

— Ce păcat că n-am fost programat să am sensibilitate – spuse visător Stejeran 1. Uitați-vă ce frumos se vede Pământul, tovarășe comandant! Dar ce folos, dacă nu simt nimic! Stau așa și mă uit ca prostu’ pe hublou. Nici dumneavoastră n-aveți programată sensibilitatea?

— N-am – răspunse Felix S 23. Treci și mătură, a intrat prafu’ la decolare. Și le-am spus de o mie de ori să facă ușile etanșe, că doar nu e tramvai, e navă cosmică. Dar ai cu cine vorbi?! Dromikete, ai închis bine ușile?

— Le-am închis – răspunse robotul-computer – dar ce-s eu de vină dacă nu se închid bine? E un curent pe nava asta...

— Tovarășe Stejeran 1 – făcu Felix S 23 – ce vorbesc eu acilea?! Treci să mături sau vrei să mătur eu?!

— Iaca, trec- răspunse robotul TESA, dezlipindu-se de hublou. Vă rog să mă scuzați, dar n-am văzut niciodată Pământul de la o asemenea depărtare.

— Mare brânză!

— Zise Felix S 23. Păi dacă am sta să ne uităm la fiecare planetă pe care-o depășim, când am mai munci?

— Aveți. Dreptate, tovarășe comandant - răspunse Stejeran, apucându-se de treabă.

— Tovarășe Felix - zise robotul-computer care și el mai ieșise prin spațiu - nu facem un septic?

— Ai corectat traiectoria?

— Am corectat-o - răspunse Dromiket 4.

— A ieșit de pe orbită?

— La fix!

— Bine, scoate cărțile. Tovarășe Stejeran 1, fii bun și șterge măsuta asta și vezi că după computer, într-o pungă, e o sticlă de ulei. Ad-o, te rog, încoace și două pahare.

EPISODUL 6. MEREU LA DATORIE.

Permanent controlată de robotul programator-corector Dromiket 4 și de computerele Centrului de cercetare și centralizare cosmică ale Institutului UNIVAX de pe lângă Drăgănești-Ulașca, nava spațială „Bourul” zbura economic prin spațiu. În Sala de Relaxare După o Zi de Muncă, robotul conducător Felix S 23 juca șeptic cu Dromiket 4. Nefiind programat pentru asemenea activități, robotul TESA Stejeran 1 stătea alături și se uita, încercând inutil să înțeleagă.

— Acuma, drept să vă spui, tovarășe comandant - zise Dromiket 4, filând cu atenție cartea - eu înțeleg scopul misiunii noastre, dar mă întreb totuși, unde mergem? A căuta un satelit natural care și-a părăsit în mod inadmisibil orbita nu-i o treabă pentru o singură navă. Nu că n-aș avea încredere în „Bourul”. E-o navă bună, combustibil avem, frecarea e mică și, până la o anumită limită, bineînțeles, cunosc Universul ca-n palmă. Dar dacă, zic eu cu mintea mea de computer prost, satelitul ăsta n-a părăsit orbita, ci pur și simplu a crăpat, s-a-mprăștiat sau, mă rog, a explodat?

— Vezi, stimate tovarășe Dromiket spuse robotul comandant Felix S 23, luând o carte - asta nu înțeleg eu la voi, roboții ăștia din generația mai nouă: voi ați fost programați s-aveți și nelămuriri, să puneți întrebări când ni-e nouă, roboților

din generația mai veche, lumea mai dragă. Noi, ăștia mai bătrâni, am fost programați s-avem numai răspunsuri. Noi nici nu știam ce-i aia întrebare. Puteai să ne demontrăm, că nu-ntrebam nimic. Voi, în schimb, aveți mai multe întrebări pe circuit decât răspunsuri pe cartele. Pe vremea mea, cine era programat să-ntrebe, ăla era robot mare. Eu am cunoscut numai unul care și el avea dreptul la o singură întrebare.

— Care?

— Zise Dromiket 4.

— Vezi?

— Zise Felix S 23. Iar ai întrebat. Mă gândesc câteodată, după ce mă scot din priză și-mi rămâne o brumă de curent prin baterii, unde-o să ajungeți voi tot întrebând atâta. Are și Universul o limită, să știi.

În momentul acela, se auzi un șuierat strident și-n dreptul hubloului apăru o lumină roșie. Până să se lămurească ei ce se-ntâmplă, de-afară se auzi o voce puternică.

— Nava „Bourul”, treci pe dreapta!

— Hait!

— Făcu speriat Dromiket 4. Să știți c-am deviat spre stânga!

Sări la tabloul de comandă și opri nava. Apoi apăsă pe un buton negru, confecționat dintr-o substanță rară, care încă din primul trimestru al anului în curs fusese raportată și obținută peste plan dintr-o substanță re folosibilă obișnuită, cu un înalt grad de prelucrare, prin sporirea productivității muncii și-o mai bună organizare și deschise ușa principală a navei. În cadrul ei se ivi o arătare.

— Să trăiți. Actele la control, vă rog!

— N-am înțeles – spuse Felix S 23. Cine sunteți dumneavoastră?

— Sunt robotul-major URSU Vasile. Actele la control, vă rog!

— Pofțiți – spuse nedumerit Felix, întinzându-i actele.

— Mda, actele la control...

— Spuse robotul-major ca pentru sine, frunzărind actele.

Ați depășit viteza.

— Cum s-o depășim?! Avem o viteză standard, n-o putem depăși!

— Nu discut – spuse robotul-major. Ați depășit viteza.

— Uite ce e, tovarășe: noi avem o misiune, nu putem întârzia – spuse Felix S 23. Poate ca dumneata te simți singur aici în Univers, te înțelegem, rar trece cineva, vrei să mai schimbi o vorbă mă rog, e normal, e uman, dar noi n-avem timp.

— Nu discut. Actele sunt la control, vă rog, ați depășit viteza, mă rog, să trăiți – spuse robotul-major.

— Stejerane, ia-i actele!

— Șopti Felix.

Stejeran 1 se apropie și, fără efort, luă actele din mâinile robotului-major.

— Nu discut!

— Spuse acesta, salută și ieși. Cei trei se uitară unul la altul.

— Ce-i cu ăștia, tovarășe comandant?

— Întrebă Dromiket 4.

— Sunt din primele serii, când nu prea erau piese – zise Felix. Îi făceau la cercurile „Minitehnicus”, pentru intersecții, la traversat în orele aglomerate. Când au venit piesele noi și n-au mai avut ce face cu ei, i-au mutat în spațiu. Adevărul e că, datorită programării foarte simple, rezistă la orice. Nici meteoriții nu-i doboară. Sunt mereu la datorie.

EPISODUL 7.

CA DE OBICEI, LUCRURILE SE COMPLICĂ.

Trecuseră o zi și o noapte lumină și nici urmă de satelitul natural „Veac Nou”. În nava spațială „Bourul” era zăpușeală, dar, la drept vorbind, nimeni n-avea chef să iasă în spațiu să se răcorească. Lângă hublou, privind în cosmos, robotul TESA Stejeran 1 beneficia de o binemeritată pauză. Sa scosese din priză, să nu consume și privea din economii cu ajutorul unor baterii pe care le primise la schimb, pe ulei „Mureshell”, ultimul tip. Deodată, undeva lateral, pâlpâie o luminiță.

— Tovarășe comandant – anunță el, întorcându-se spre Felix S 23 – ia uitați-vă acolo, pâlpâie o luminiță!

— Ce face?

— Întrebă Felix S 23.

— Pâlpâie!

— Răspunse Stejeran 1.

— Dă-mi alt verb, p’ăsta nu-l am – zise Felix S 23.

— Se vede o luminiță! Zise Stejeran 1.

— Așa da, acum înțeleg – zise comandantul Felix S 23. Da' ia ascultă măi Stejerane, de unde știi tu verbul „a pâlpâi”, că doar am fost programat la fel?

— Am mai citit și eu – se rușină Stejeran 1. M-am programat în afara programului, singur.

— Păi cine ți-a dat voie ție să te programezi singur, ai?!

— Se înfurie Felix S 23. Și pe curentul cui? Ce vrei să demonstrezi cu asta? Că noi, care nu ne programăm singuri și suntem disciplinați, suntem mai proști? Asta vrei?

— Vă rog să mă scuzați, tovarășe comandant – se bâlbâi Stejeran 1. N-am știut că nu e voie. Dacă vreți, pot să-mi scot cartela cu „a pâlpâi”.

— Ia dă-o-ncoace!

— Porunci Felix S 23.

Stejeran 1 se puse în priză, își apăsă un buton și printr-o deschizătură țâșni afară cartela cu pricina. Felix S 23 o luă, o răsuci pe toate părțile, apoi și-o introduse printr-o deschizătură similară în trupu-i masiv.

— Ia să vedem acum, Stejerane!

— Zise el. Ce se întâmplă afară?

— Se vede o luminiță tovarășe comandant!

— Zise cu tristețe Stejeran, privind spre deschizătura comandantului.

— Așa, mă!

— Zise satisfăcut Felix S 23. Și dacă vrei să fii mai exact, poți să spui: „afară pâlpâie o luminiță”. Dromikete!

— Se întoarce el spre robotul programator-corector al zborului – ia vezi, te rog, de ce pâlpâie luminița aia!

Cu abilitate, Dromiket 4 execută un viraj de 37,1273 grade și „Bourul” se îndreaptă spre luminița care se vedea sau, așa cum spunea comandantul Felix S 23, „pâlpâia”. Curând, își dădură seama că e o navă mică, de două persoane, un satelit particular de serie, destul de cochet, dar aflat, după toate probabilitățile, în pană: era tras pe dreapta și avea aprinse luminile de poziție. Pe partea stângă a fuzelajului era trecută și marca – SANDA.

— Aici „Bourul”, aici „Bourul”, spuse Dromiket 4 în megafon. Chem „Sanda”! Chem „Sanda”! Recepție.

— Aici „Sanda” – răspunse din eter un glas atât.de molatec și suav că, brusc, cei trei roboți din „Bourul” simțiră cât de meschină e cifra de 220 volți la care aveau dreptul.

— Mai cheam-o o dată! Șopti Felix S 23.

— Sunt „Bourul” și chem „Sanda”! Repetă emoționat Dromiket 4.

— Dar ți-am răspuns o dată, dragă „Bourule”!

— Se auzi acel glas molatec și oarecum ușor plictisit.

— Ce faci acolo, „Sanda”? Sunt „Bourul” – zise Dromiket 4.

— Am o pană și nu mă prea descurc – răspunse glasul molatec.

— Ești singură?

— Daaa. Și tu ești tot singur?

— Noi suntem trei – interveni în megafon comandantul Felix S 23. Suntem trei cercetători.

— Sunteți roboți sau oameni?

— Suntem cercetători – răspunse Felix. Da’ dumneata ce ești?

— Eu sunt singură. N-aveți cumva o cheie româno-franceză?

EPISODUL 8. GETTA 2

În fața unei întâlniri atât de neașteptate, cei trei roboți din „Bourul” căzură pur și simplu pe gânduri, în ordine. Întâi, cum se și cuvenea, căzu pe gânduri comandantul Felix S 23, apoi robotul-programator Dromiket 4 și în cele din urmă se lăsă ușor pe gânduri și robotul TESA Stejeran 1.

— Ce ne facem, tovarăși? Simți Felix S 23 nevoia să întrebe colectivul.

Colectivul tăcea mâlc.

— Alo, „Bourul”!

— Se auzi din nou acel glas gingaș, impacientat. Ce faceți, dragă, acolo? Mă lăsați să stau așa, ca proasta-n spațiu?

— Să mergem la dânsa și să-i reparăm vehiculul – propuse Dromiket 4. În fond, e o tovarășă de-a noastră, n-o putem lăsa la voia întâmplării. Dacă dă vreun lunatic peste ea?

— Avem o misiune, nu putem părăsi incinta – spuse Felix S 23. Să vină ea la noi, e mai democratic.

— Dacă doriți, pot să mă duc eu să repar – interveni sfios Stejeran 1.

— la te uită, dom’le!

— Făcu Felix S 23. Te-a apucat hărnicia! Stai, tovarășe, aici și mătură, că de-aia ai fost trimis în Univers!

— Chem „Sanda”! Chem „Sanda”! Recepție – spuse în microfon Dromiket 4.

— Ce vrei, dragă?

— Se auzi din nou tulburătorul glas.

— Chem „Sanda”! Chem „Sanda” înăuntru! Recepție.

— Ce recepție?

— Întrebă glasul.

— Așa se spune – zise în microfon Dromiket 4. Vă invităm la noi în navă. Noi nu putem ieși, suntem în misiune.

— Fi-v-ar misi... se auzi glasul, apoi niște păcănituri. Cei trei se uitară unul la altul.

— Bine, vin eu la voi – spuse glasul – dar mai apropiați-vă puțin cu nava, să le lipim, să nu ies pe frigu’ ăsta. Trapă aveți?

— Avem!

— Spuse comandantul Felix S 23.

— Vedeți că trapa mea e în stânga, acolo unde scrie „Trapă”. Să nu vă lipiți aiurea.

Cu toate că „Bourul” era o matahală de navă pe lângă „Sanda”, acuplarea acestor două vehicule se făcu lin, la orele 14,32 GMT. Aparatele de la bord au funcționat normal, iar roboții, pe timpul acuplării, au îndeplinit un complex program de cercetări științifice. În sfârșit, trapele celor două nave se dădură în lături și pe culoarul creat apăru posesoarea fermecătorului glas.

— Tot învârtindu-ne!

— Îi salută ea cu binecunoscutul salut al cosmonauților.

Mă numesc Getta 2. Dar ce-ați rămas așa? N-ați mai văzut roboate în carne și oase?

Într-adevăr, cei trei membri ai echipajului rămăseseră ca trăsnii. Roboate mai văzuseră ei, dar nu în carne și oase. Pentru că aceasta era noutatea revoluționară a proaspătului tip de robot feminin: în loc de metal, mase plastice și sticlă, Getta 2 era confecționată chiar din carne și oase. Evident, carne și oase sintetice, dar care nu erau cu nimic mai prejos decât carnea și oasele naturale. Avantajele noii alcătuiți săreau imediat în ochi: Getta 2 nu mai păstra forma greoaie, piramidală și dizgrațioasă a vechilor roboți, ci căpăta forma aerodinamică a unei femei în carne și oase. Materialul sintetic din care fuseseră confecționate

carnea și oasele ei era, practic, etern. Se mișca agil, cu mare ușurință, fără tropotul mecanic al roboatelor din primele generații. Dintr-o dată, în carcassele lor cubice, colțuroase, cei trei roboți se simțiră bătrâni și fizic și moral, depășiți de avântul fără precedent al științei și tehnicii. Getta 2 îi privi amuzată, apoi se așază picior sintetic peste picior sintetic.

— Care va să zică, sunteți în misiune...

— Surâse dânsa. Ce misiune, iepurașilor?

EPISODUL 9.

UN DIALOG ÎN SPAȚIU.

Cei trei roboți din nava „Bourul” continuau s-o privească fără glas pe superba Getta 2. Din direcția ei venea un parfum insinuant, amețitor. „Amoniac”, gândi comandantul Felix S 23, simțind brusc că are șapte vieți în pieptu-i de aramă, nichel și puțină platină la care avea dreptul după zece ani de slujbă neîntreruptă.

— Care va să zică - repetă cu același surâs Getta 2 - sunteți în misiune... Singuri, singurei... Și e lungă misiunea?

— Depinde - își recapătă glasul Felix S 23. Dacă ne-o îndeplinim, nu e lungă. Dacă nu ne-o îndeplinim, ne bagă la reprogramare și asta durează.

— Și ce misiune aveți? Se interesă Getta 2, aranjându-și cochetă o sârmă.

— Păi - răspunse Felix S 23 cu ochii la sârmă - trebuie să depistăm satelitul natural „Veac Nou”, dispărut deunăzi de pe orbită.

— I-auzi!

— Se miră Getta 2. Ce ți-e și cu sateliții ăștia! Mereu o iau razna! Alaltăieri mi-a spus cineva de un satelit care pur și simplu s-a dat la planetă! Să te crucești, nu alta! A atacat-o ziua-n amiaza mare!

— Și i?

— Zise Felix S 23.

— L-au prins, bineînțeles - continuă Getta 2, privindu-se într-o oglinjoară - și i-au dat o orbită mai mică, să-l aibă sub ochi.

— Dar dumneavoastră cu ce treburi în spațiu?

— O întrebă respectuos robotul-programator Dromiket 4.

— În concediu - răspunse Getta 2.

— Poftim?

— Nu înțelege Dromiket 4.

— În concediu, dragă - spuse Getta 2, privind în jur. Cam strimt la voi.

— Ce concediu?

— Întreabă Felix S 23.

— Cum ce concediu?!

— Făcu Getta 2. Concediu! Nu știți ce-nseamnă concediu? Cei trei roboți se uitară unul la altul.

— Nu - răspunse Felix S 23, în numele, său și al tovarășilor săi.

— Nu știți ce-nseamnă concediu?!

— Zise uimită Getta 2 Păi voi pe ce lume trăiți?

— Pe Terra!

— Răspunse cu mândrie în glas comandantul Felix S 23.

— Terra? Asta unde vine?

— Lângă Jupiter. S-a ținut un simpozion acolo anul trecut.

— Aaa, de unde aducem noi bitum!

— Se lămuri Getta 2. Și zici că voi n-aveți concediu?

— Nu - răspunse prudent Felix S 23. Ce este acela?

— Este o perioadă de timp în care cei care muncesc au dreptul să se odihnească, iar cei care se odihnesc au dreptul să muncească după cum îi taie capul - le explică Getta 2.

— Să te odihnești?!

— Se miră Felix S 23. De ce să te odihnești?

— Dar ce, voi munciți tot timpul?

— Îi întrebă Getta 2.

— Bineînțeles!

— Răspunse Felix S 23.

— Și dacă vă stricați, ce faceți?

— Raportăm, ne reparăm și înapoi la treabă!

— Și dacă vă stricați de tot?

— Nu există așa ceva! Hai să zicem că-mi sare o lampă, mi se arde un circuit sau în cel mai rău caz mi se rupe-n pașpe vreun cablu de transmisie; le înlocuiesc și gata! Pentru că trebuie să știi, domnișoară, noi suntem programați în două sisteme: sistem Fortran în mod normal și sistem Cobol în caz de boală. Așa că n-ai de ce să te odihnești; munca l-a transformat pe animal în om și tot ea l-a ajutat să ajungă robot.

EPISODUL 10.

DESPRE UNELE PROBLEME ÎNTÂMPINATE DE ROBOTI

— Interesant la voi pe Terra – spuse Getta 2 dusă pe gânduri. Și de funcționat, cum funcționați?

— În rețea – răspunse comandantul Felix S 23. Ne punem în priză și ne încărcăm cu rația permisă.

— Cum, n-aveți autogeneratoare?!

— Făcu uimită Getta.

— Acum n-avem – spuse Felix S 23. A fost o vreme când roboții de frunte aveau, dar s-au găsit unii care... Mă rog... În loc să-și folosească autogeneratoarele în treburi utile, făceau tot felul de... Până ni le-au luat.

— Dar ce făceau?

— Prostii... Robotisme... Știți dumneavoastră.

— Ce anume?

— Păi, de pildă, se supraalimentau. Știți că peste 330 de volți robotul simte o stare plăcută, o amețală, ceva uman. Ei bine,ăștia se adunau în. Grup, se puneau la 500 de volți și dădeau telefoane.

— Cui?

— Tovarășelor noastre de muncă. Da' i-au prins.

— Înțeleg – spuse Getta 2, așezându-se într-o poziție neverosimil de comodă. Dar ia spuneți-mi; voi puteți să vă căsătoriți?

Cei trei roboți, tereștri se uitară din nou unul la altul.

— De putut, am putea – răspunse visător Felix S 23. Da' cine ne programează?

— Știți, eu am vrut să fac odată o cerere în acest sens – interveni timid robotul TESA Stejeran 1 – pentru că am cunoscut o tovarășă, roboată și ea, pe care încercaseră s-o programeze nu numai pentru muncă, ci și pentru viață. Au încercat ei să programeze mai multe în producție de serie, dar n-au mai fost fonduri și-a rămas numai ea, o mândrețe de prototip. Vă dați seama că săraca, fiind singura de acest fel, se simțea stingheră, pentru că nu știu cum au construit-o că ieșise mai mult pentru viață decât pentru muncă. Consuma și mai mult decât ceilalți, necesita o întreținere mai atentă, mai mult ulei etc. Au trimis-o la noi, la personalul TESA, unde stătea toată ziua și-și curăța carcasa. Ea credea că noi ne uităm la ea, dar noi, fiind programați pentru muncă, nici n-o zăream. După ce-am citit și eu câteva cărți, mi s-a făcut milă de ea și seara îi mai dădeam de la mine câțiva volți, să-și poată mătura sectorul. Avea sector

tocmai în biroul direcțiunii, la secția umană. Așa ne-am împrietenit: ea îmi arăta ce simte și eu îi explicam de ce simte așa, că avea o pregătire tehnică foarte redusă. Și m-am gândit într-o zi să fac o cerere să mi se aprobe și mie un circuit ca al ei, urmând apoi, prin muncă, să suport cheltuielile de programare.

— Și ți-au aprobat cererea?

— Întrebă Getta 2, privindu-l cu vădită simpatie.

— Nu, că între timp au demontat-o: făcuse o criză, un scurtcircuit și sărise la mecanicul de întreținere.

— E un caz particular, nu se poate generaliza!

— Intervenii comandantul Felix S 23, uitându-se cu asprime spre Stejeran 1.

— Cum te cheamă pe dumneata?

— Zâmbi Getta 2 tânărului robot TESA.

— Stejeran 1 - răspunse sfielnic acesta.

— Și - continuă Getta 2 din aceeași poziție teribil de comodă - ți-ai dori mult un circuit așa... Mai. Uman?

— Enorm de mult - răspunse Stejeran 1, plecându-și capul metalic. Pentru că procesul ca atare l-am înțeles, dar n-am baza materială.

EPISODUL 11.

DRAGOSTEA E ACEEAȘI PRETUTINDENI.

Văzând turnura periculoasă, intimistă pe care o capăta discuția între Getta 2 și robotul TESA Stejeran 1, comandantul Felix S 23 își aduse aminte de zilele când era împuternicit să controleze consumul de curent pe cap de robot și, la nevoie, să-i scoată din priză. De-atunci, ce-i drept, multe se schimbaseră, chiar și roboții mai mărunți având dreptul la câțiva kilowați personali, așa-numiți „kilowați de căciulă”, pe care-i puteau utiliza după cum îi tăia capul. Acum capul nu mai era el, Felix S 23 și tot ce putea face era să asculte, cu o ciudă crescândă, apropiările reutilizabile și refolosibile, pe care și le făceau, într-un deplin acord, Getta 2 și Stejeran 1.

— Tovarăși - spuse Felix S 23.

— Cred că e cazul să vă anunț stingerea. Ați pălăvrăgit destul. Tovarășe Stejeran, am senzația că-ți cam bați joc de kilowații pe care ți i-a dat statul.

— Sunt kilowații mei - îndrăzni Stejeran 1 - pot să fac ce vreau cu ei.

— Nu zău?

— Făcu Felix S 23. Și dacă rămânem într-o pană de energie? La asta nu te gândești? Uită-te la mine și la tovarășul Dromiket! Crezi că nouă nu ne-ar face plăcere să ne distrăm cu câte un kilowat-doi, mai ales că suntem și mai complex programați decât dumneata? Crezi că noi ne ținem kilowații de prăsilă? Nu, tovarășe! Tot pentru voi îi ținem, să vă ajutăm în caz de accident, de boală! Așa că te rog să nu mai discuți de pomană!

— Dragii mei – interveni languroasă Getta 2 – ce-aveți dragă, cu băiatul ăsta? Discuta și el puțin cu mine, atâta tot! Îl certați pentru niște kilowați. Se poate? Păi dacă asta-i toată problema, îi dau eu la kilowați cât n-a văzut circuitul lui de la programare până în prezent!

— Dumitale ți-e ușor să vorbești – răspunse Felix S 23 – că nu știi ce-i disciplina. Umbli teleleu prin spațiu, ai autogenerator, consumi de stingi și n-ai fost în reparație capitală, să vezi ce-i aia. Noi aici în nava asta nu numai călătorim, ci facem și educație. Ce exemplu oferi dumneata acestui tânăr dându-i așa, pe gratis, kilowați nemunciți? Nu știu cum se obțin kilowații la voi, dar la noi să știi că pentru un kilowatt-oră tragem 24 de ore.

În acel moment, Stejeran 1 vru să spună ceva, dar Felix hăț! Îl scoase din priză. Stejeran 1 încremeni cu mâna ridicată, cu ochii dați peste cap și cu antenele pleoștite.

— Bietul băiat!

— Spuse Getta 2, mângâindu-i carcasa pământie. Și vorbea atât de frumos!

— Un autodidact – spuse Felix S 23, trăgând husa peste el. Crede că dacă citește mult nu-l mai poate scoate nimeni din priză. Noapte bună!

Îl scoase și pe Dromiket 4 de sub tensiune, apoi, cu un oftat, trecu el însuși pe baterii.

Rămasă singură, Getta 2 așteaptă până când beculețul roșu din creștetul comandantului începu să pâlpâie regulat, semn că Felix S 23 adormise buștean, apoi se apropie tiptil de Stejeran 1, îi ridică precaută husa, îl pipăi până dădu peste un buton sub care scria APĂSAȚI-MĂ AICI! Și apăsă. Degeaba. Stejeran 1 era ca mort. Il mai pipăi câteva secunde până când dădu peste alt buton sub care scria MAI APĂSAȚI-MĂ O DATĂ! Getta 2 mai apăsă o dată. Același rezultat. „Bietul băiat!

— Murmură roboata. I-au furat și piesele”. Se-mai învârti câteva clipe în jurul lui și-n cele din urmă găsi o deschidere în spate sub oare scria STOP/EJECT. Luă o casetă de înaltă tensiune și-o introduse în deschizătură. Victorie! Se auzi un acord de chitară, Stejeran 1 oftă ca după un somn adânc, deschise ochii și, dând cu privirea de Getta 2, începu să îngâne stins:

— Asta e căciula mea...

EPISODUL 12. MĂRTURISIRI

— Ssst!

— Șopti Getta 2, văzând că Stejeran 1 se trezește. Mai încet!

Buimac, rotindu-și capul în toate părțile, Stejeran bâigui:

— N-am vrut să fac nimic rău, tovarășe comandant...!

— Nu e comandantul, sunt eu, Getta 2! Nu-ți fie frică!

— Șopti ea și, desfăcându-și cordonul din jurul taliei, cuplă mufa acestuia la acumulatorul lui Stejeran 1, mai dându-i astfel niște volți.

Beneficiind de acești volți nemuniciți, Stejeran 1 își reveni încetul cu încetul. Făcu mici mișcări cu membrele, repetă teoria lui Pitagora, apoi conjugarea verbului, a munci”, se verifică dacă mai știe modelul pentru „Operația de curățare a unui birou de la stânga la dreapta” și sfârși cu normele de protecția muncii. În lumina puțină din odaia de comandă, carcasa lui tânără lucea stins, aruncând reflexe molatice peste lucruri. Getta 2 îl sorbea din priviri.

— Spune-mi ce-ai visat...

— Rosti ea târăgănat, privindu-l pe sub gene, într-un anume fel.

— Ce să visez? N-am visat nimic!

— Spuse mirat Stejeran 1. Doar am fost scos din priză!

— Și când sunteți scoși din priză, voi nu puteți visa?

— Nu putem visa nici când suntem în priză!

— Răspunse Stejeran 1. O programare de vise costă mult mai mult decât o programare de muncă.

— Păi cum – făcu Getta 2 uimită – voi nu visați niciodată?!

— Ei, visăm și noi, cum să nu visăm, dar visăm în grup.

Marțea. Ne adunăm seara la clubul centrului spațial și ni se programează tuturor, pe gratis, câte un vis. Visăm ce visăm și ieșim.

- Și ce visați? Stejeran 1 se codi:
- Nu prea e voie să spunem... Sunt vise secrete...
- Și n-ai încredere în mine?
- Zise languros, cu reproș, Getta 2. Nu eu te-am trezit

acum?

— M-ai trezit tu, e drept, da' și dacă se scoală tovarășul comandant...

— Hai că nu se scoală...

— Șopti Getta 2 punând încetișor mâna ei gălbuie pe carcasa lui, caldă. Hai, spune-mi ce visați... Te rog...

— Depinde...

— Șovăi Stejeran 1. Dacă ți-ai făcut datora, ți se dau vise cu litoralul, cu Stan și Bran...

— Păi astea-s filme!

— Exclamă Getta 2.

— Cum să fie filme?! Filmele se dau duminica!

— Zise Stejeran 1.

— Dar nu există nici o diferență între visele voastre?

— Întrebă Getta 2, trăgându-și mai aproape scaunul.

— Da, există – oftă Stejeran 1, uitându-se spre comandantul adormit. Am colegi – șopti el – care nu visează decât coșmaruri.

— De ce?

— Șopti și Getta 2.

— Au încercat să-și vândă din piese și din cartele și i-au prins. Unul și-a vândut niște tranzistoare, altul și-a dat cartelele cu tabla înmulțirii pe-o cartelă cu limbi străine. Când l-au întrebat cât fac doi ori doi, a răspuns în franceză și l-au demontat.

— Și ce coșmaruri visează?

— Coșmaruri obișnuite. Că lunecă într-o prăpastie, că li se pun șuruburi de plastic, mă rog, depinde de fapte. În plus, din punct de vedere tehnic, coșmarurile sunt și mai ușor de realizat.

— Tu ai avut vreodată vreun coșmar?

— Zise Getta 2, țuguindu-și buzele.

— Nu!

— Răspunse cu mândrie Stejeran 1. Eu am avut numai vise de apreciere pentru activitatea mea.

EPISODUL 13. DROMIKET 4

În timp ce robotul TESA Stejeran 1 îi împărtășea roboatei Getta 2 impresiile sale în legătură cu unele aspecte legate de existența terestră, în general și de viața la Centrul spațial UNIVAX de la Drăgănești-Ulașca, în special; robotul programator-corrector al zborului, Dromiket 4, programat să se trezească din oră-n oră pentru a urmări traiectoria navei, se trezi. Conform unui obicei nemărturisit al său, nu făcu la început nici o mișcare, încercând să ghicească fără a deschide ochii unde se află. Acest obicei se străduise să și-l formeze în urma unei grave greșeli comise pe vremea când era robot de serviciu la magazia UNIVAX-ului; atunci, într-o noapte, se trezise brusc și, încă buimac, dăduse alarma generală pentru că zărise niște umbre în magazie. În loc să verifice cine erau umbrele, Dromiket sculase tot UNIVAX-ul, descoperind într-un târziu, după niște lăzi cu carne congelată, pe însuși directorul general al Centrului cu tovarășa Camelia, de la registratură... Așa că acum, fără să se miște, deschise cu precauție ochii și-i văzu pe Stejeran 1 ținând-o pe Getta 2 pe după cabluri, într-un mod intimist. Șușoteau amândoi ceva, foarte apropiați, cu antenele drepte și cu luminile de poziție stinse. Cu și mai mare uimire, Dromiket 4 văzu că, deși Stejeran 1 era scos din priză, avea destulă forță să dea din cap, aprobând ce-i sugera, probabil, Getta 2. „Extraordinar!

— Gândi Dromiket 4, pe circuit închis. De unde are ăsta curent?” Vru să-l anunțe pe comandantul Felix S 23, care sforăia subțire, dar șoaptele celor doi îl făcură să-și ciulească urechile, orientându-și-le binișor în direcția lor. „Vino cu mine!

— Spunea încet, persuasiv, Getta 2. Ce faci tu în sistemul vostru solar? Îți irosești tinerețea, îți strici piesele, îți mănânci cei mai frumoși ani-lumină! Vă învârtiți toată viața în jurul Soarelui, vai de orbita voastră!” „Și la voi cum e?” – șovăia Stejeran 1. „La noi se-nvâрте Soarele în jurul nostru, și-nainte, și-napoi, după cum vrem. Acolo să vezi tu trai.” „la te uită, dom'le!” – gândi Dromiket 4, atent să nu facă vreo mișcare și pregătindu-se să asculte mai departe.

Câteva cuvinte despre Dromiket 4. Se născuse într-o familie de roboți agricoli care lucrau în dijmă pământul Fermei pomicole Andromeda de Muntevrancea. Fusese conceput din piesele fratelui mai mare, Dromiket 3, peste care, la vremea culesului, căzuse o stâncă. La 4 ani, datorită grijii părinților, care-l aveau în custodie și care-și rupeau din circuite numai să

aibă el o soartă mai bună, știa citi și scrie cursiv. După absolvirea Școlii de roboți normali, urmasa un curs de calificare pentru tractoriști. Minte inventivă, Dromiket 4 reușise ca la numai o lună după terminarea cursului să facă tractorul să are singur, în timp ce el sta la marginea tarlalei și citea din Einstein. Suprafețele cu mult mai mari arate de docilul său tractor i-au atras, pe lângă invidia celorlalți roboți-mecanici, promovarea pe automobilul cu dublă tracțiune al șefului fermei. Dromiket 4 a făcut automobilul cu triplă tracțiune, astfel încât șeful fermei apărea acolo unde nici un culegător nu credea că poate urca. Având recomandările de rigoare, în scurt timp Dromiket

4 a intrat pe porțile Facultății de astronomică, porți cărora, în vremea studenției, le-a atașat un sistem computerizat de întrebări STAS, eliminând astfel complet portarul. După ce și-a luat licența, cu o lucrare interdisciplinară despre quasari și mecanica cuantică, a fost repartizat la ferma pomicolă Andromeda de Munte - Vrancea, pe lângă atelierul de întreținere a tractoarelor. În sfârșit, în urma unor masive deplasări de teren, care-au redus mult productivitatea stațiunii, a fost chemat ca magaziner, iar apoi ca programator-corector de zboruri la Centrul spațial de la Drăgăncști-Ulașca. Un destin obișnuit, firește, cum au fost atâtea la nivelul roboților din acea vreme.

EPISODUL 14.

ALTĂ VIATĂ.

Fără să bănuiască faptul eminamente terestru că Dromiket 4 trăgea cu urechea, roboata Getta 2 continua să exercite asupra robotului TESA Slejeran I o intensă muncă de lămurire, dublată în mod samavolnic de farmecele cu care o înzestraseră natura profesiei sale.

— Dragul meu - șopti ea melodios, punându-și ca din întâmplare mâna pe genunchii lui Slejeran 1 - tu crezi poate că numai din întâmplare mi-am pus mâna pe genunchii tăi. Nu este adevărat. La noi, în sistemul nostru solar, asemenea gesturi sunt firești, obișnuite. Nouă ce ne vine să gândim, aia ne și vine să comitem.

— Ce-i în gușă, și-n căpușă - spuse Stejeran 1.

— Poftim?

— Nu înțelese Getta 2. Ce-ai spus?

— Un proverb de la noi - răspunse Stejeran 1. Adică, altfel zis, ceea ce ai vrea să spui, ceea ce ții în gușă, să și gândești, adică să ții în căpușă, în minte.

— Mă rog - zise Getta 2 - așa e la voi. La noi proverbul ar suna, l-așa gușă, așa-căpușă”, adică „spune-mi cum vorbești ca să te-auzi cum gândești”. În plus, la noi nu e neapărată nevoie să vorbești, să spui cuvinte; ne înțelegem telepatic.

— Cum vine asta?

— Întrebă Stejeran 1.

— Nu știi ce-i telepatic?!

— Când nu e fenomen mistic, e fenomen medical și trebuie supravegheat, eu așa am fost programat să învăț - răspunse șovăitor Stejeran 1.

— Nici vorbă!

— Surâse Getta 2. Telepatie este acel fenomen prin care, ca să-ți dau un exemplu, se pot transmite sarcini de sus în jos și de jos în toate părțile fără a mai fi nevoie să te duci, să vezi dacă au ajuns. E destul să te gândești la o sarcină, bineînțeles dacă ești cadru de conducere și instantaneu o interceptează toți, fără deosebire de pregătire, sex etc. Care spune că n-a receptat-o e sigur bolnav și i se scoate creierul. Nu poți spune c-o fi, c-o păți, că n-ai auzit, că erai plecat etc., etc. Sarcina te-ajunge brusc, în ultimul colțișor din Univers. N-ai receptat-o? Ia dă-ne dumneata creierul încoace, să vedem, ce are. Și asta nu-ți convine. Fără creier, la noi, ești mort.

— La noi, nu - mărturisi Stejeran 1. Noi avem roboți programați sumar, pe sistemul nervos primar al nevertebratelor.

— Mă rog, galaxii și galaxii - spuse Getta 2. În sfârșit, ca să nu-mi uit vorba, chiar și gravitația o avem altfel.

Stejeran 1 făcu ochii mari.

— Nu te mira - spuse Getta 2. Îmi dau seama că, obișnuit cum ești cu tipul clasic de gravitație, nu realizezi că mai pot exista și alte forme gravitaționale puse în slujba robotului. La voi există un singur centru gravitațional, în jurul căruia vă strângeți toți, ca puii pe lângă cloșcă. Aveți o gravitație perimată, centralizată. La noi există mai multe asemenea centre, repartizate rațional, ba pe deasupra mai suntem înzestrați și noi cu forță gravitațională. Nu toți, desigur, ci majoritatea. Să luăm, de pildă, parabola voastră cu mărul lui Newton. Dacă în pom există un singur măr și dacă ai șansa să te afli singur lângă

trunchi, mărul poate fi al tău. Dar dacă sub pom sunteți mai mulți, lucrurile se complică și poți să rămâi flămând, căci degeaba descoperi forța gravitațională dacă profiți altul de pe urma ei. Nu mai vorbesc de cazul când în pom există mai multe, mere și toate cad spre același centru gravitațional, abia dacă mai apuci să vâri și tu vreo două-trei prin buzunare. Pa când la noi poți să stai la un kilometru de pom și vin merele spre tine, nu te duci tu după ele. Mănânci cât vrei, iar cotoarele le-arunci în spațiu. Așa facem și cu semenii: de vrei să cunoști pe cineva, nu-l aștepti să cadă, ci-l dirijezi spre tine. Dacă are și el câmp gravitațional, cu-atât mai bine: îl întâlnești mai repede. Interes să ai, că gravitație e destulă!

EPISODUL 15.

SE PUN LA CALE LUCRURI MARI.

Atras irezistibil de cele mărturisite robotului TESA, Stejeran I de roboata în carne și oase Getta 2, robotul; programator-corector al zborului Dromiket 4 se întreabă dacă îi era permis să-i vină în minte (cum tocmai îi venea acum) gândul că, deoarece țelul ultim al omului și deci al robotului este cunoașterea, ce-ar fi să intre și el în vorbă? Și fiindcă nu-și putu da seama dacă îi este permis sau nu să-i vină în minte gândul că, până una-alta, ce-ar fi să intre și el în vorbă, pur și simplu intră în vorbă:

— Iertați-mă că vă deranjez – șopti el – dar nu prea pot dormi.

Stejeran I sări ca ars și instinctiv luă mâna Gettei 2 de pe genunchii lui, mutând-o într-un loc neutru, pe genunchii ei.

— Cum nu poți dormi – șopti el – dacă ai fost programat să dormi?!

— Sunt programat să dorm iepurește, ca să pot corecta traiectoria navei – șopti Dromiket 4. Și să nu-ți fie frică, nu te spun tovarășului comandant. Roboți suntem, ce dracu'!...

— Dacă promiți că nu-l trezești pe comandant – șopti și Getta 2, punându-și mâna pe genunchii robotului Dromiket 4 – îți povestesc și ție despre galaxia mea.

— Asta și vreau!

— Șopti Dromiket 4. Știți, domnișoară, noi nu prea avem posibilitatea să ieșim, din galaxia noastră. E drept că au ieșit câțiva, în delegație, dar știți cum e cu relativitatea timpului: ei sau întors tot tineri, însă în vremea asta pe Pământ toți prietenii

lor se schimbaseră, îmbătrâniseră, deveniseră șefi și i-au trimis la munca de jos. Apoi au fost unii care și-au găsit nevestele de vârsta bunicilor și de-aici certuri, divorțuri, pătarea dosarelor. Nu ți-e ușor să-ți lași nevasta tinerică precum o floare și când te întorci din delegație s-o găsești știrbă, căruntă, cu varice și copii de vârsta ta.

— Dumneavoastră sunteți căsătorit?

— Întrebă Getta 2.

— Din păcate, nu - mărturisi Dromiket 4.

— De ce?

— Spuse Getta 2.

— N-am avut piese de schimb - răspunse Dromiket 4. De programat să mă căsătoresc, am fost programat, că m-am uitat în proiectul prototip. Dar n-au mai fost piese. Știți cum sunt unii, mai lacomi: se căsătoresc, divorțează, iar se căsătoresc, iar divorțează, se căsătoresc din nou ca să nu-și strice dosarul și pun mâna pe toate piesele. De-aia majoritatea roboților simpli, cinstiți, rămân burlaci, ca și mine. Nu că n-aș dori să-mi întemeiez și eu un agregat, dar fără piese de schimb nu mă încumet. N-aș vrea să ajung ca un coleg de-al meu care, pentru niște rulmenți intimi cumpărați la negru, a vândut tranzistoarele nevستی-si, că zicea el că tot n-are nevoie de ele; și după aia a divorțat, că nu s-au mai putut înțelege fără ele.

— Și i cam de ce fel de piese ai avea nevoie?

— Șopti cu simpatie Getta 2.

— D'apoi cine mai știe?

— Răspunse nostalgic Dromiket 4. Eu având muncă de concepție și programare, am luat dintr-o parte și-am pus în cealaltă, să țin pasul cu avântul științei și tehnicii. Dacă pierdeam o piuliță dintr-o parte, o luam din cealaltă și uite-așa m-am amestecat tot, de nu mai știu unde mi-e capul, dacă nu cumva am piese de la picioare, că trebuie să ne și autogospodărim.

Getta 2 rămase pe gânduri. Deodată, o idee de 380 de volți îi luminează chipul plăcut.

— Știți ce?

— Șopti ea. Oare dacă, fără să știe comandantul... Am lua-o așa, încet, spre galaxia mea... Unde găsim toate piesele... Ei, ce ziceți?

— Cum fără să știe comandantul?!

— Șopti Stejeran 1. El le știe pe toate!

— Nu chiar pe toate...

— Șopti Dromiket 4. El cunoaște direcția, dar habar n-are de traiectorie. De traiectorie mă ocup eu. Cu o schimbare de câteva grade... Cred că e posibil... Nu și-ar da seama.

— S-a făcut!

— Exclamă Getta 2. Pornim spre galaxia; mea!

— Și cum se numește galaxia ta? Întrebă încă temător

Stejeran

— Depinde din ce parte o privești – răspunse Getta 2. Noi, care locuim într-însa, îi spunem „Galaxia a III-a, Apocaliptica”, pentru că am mai stat înainte în alte două. Dar; asta e altă poveste.

EPISODUL 16. DUPĂ TREZIRE.

Nu termină bine Getta 2, că robotul comandant Felix S 23 se răsuci brusc pe dreapta, bâiguind prin somn: „Adicătelea, faci pe niznaiul cu mine, ai? Unde ai ascuns, mă, plugul, parastasul cui...” și restul cuvintelor se pierdură într-un mormăit. Cu repeziciune, Dromiket 4 sări înapoi la locul său, iar Getta 2 scoase cât ai clipi din ochi caseta de înaltă tensiune din spatele lui Stejeran 1. Acesta încremeni pleostit, cu ochii deschiși, în care mai licăreau câțiva volți.

— Trebuie să se trezească – șopti Dromiket 4 către Getta 2, arătând spre comandantul Felix S 23. Totdeauna când visează despre munca lui din tinerețe, nu mai poate dormi, se trezeste.

Într-adevăr, după 4-5 secunde, Felix S 23 deschise ochii, duse o mână la spate, scoase de acolo o sticlură concavă pe care scria, Shell”, trase o dușcă bună și-și aprinse luminile de poziție.

— Bună dimineața – răspunse morocănos Felix S 23.

— Da' văd că vă respectați de cum se crapă de ziuă – zise roboata uitându-se cu înțeles la sticlură.

— Sufăr cu bujiile, mormăi Felix S 23. Eu am fost construit inițial pe bază mecanică și ulterior, când am fost reabilitați cu tranzistoare, au uitat să-mi scoată bujiile. Noaptea am arderi intense și dacă nu-mi schimb des uleiul îmi crește tensiunea.

— Înțeleg – spuse Getta 2.

— Cât o fi ceasul?

— Întreabă Felix uitându-se pe hublou.

— Depinde. Trebuie să calculăm – răspunse Getta 2.

— Așa e, da, uitasem – zise Felix S 23. Vezi, asta nu-mi place mie în spațiu, că niciodată nu știi la cât e ceasul. Pe vremea mea timpul nu era relativ. Dacă se stabilea o oră, ora H de exemplu, aia rămânea. Acum trebuie să calculezi ora cot la cot cu toți nespălații. Stejeran!

— Păi nu vă poate răspunde! Zise Getta 2. E scos din priză.

— Așa e, da, că eu îl scosei. Fii bună, te rog și introdu-matale.

Getta 2 luă cablul și îl conecta la priză. Se auzi un uruit și Stejeran 1 clipi.

— Mă băiete, ia calculează tu cât e ceasul – spuse Felix S 23.

— În ce sistem, tovarășe comandant?

— Zise Stejeran 1.

— Băbește, mă, lasă sistemele! Dacă-ar fi să fim acum pe Pământ, ce oră ar fi?

— De unde vreți să știu eu, tovarășe comandant? Șovăi Stejeran 1. Știți bine că la cât ne e ceasul, ni se comunică de la Centru, după necesități...

Felix S 23 se scarpină încurcat în cap.

— Mda, ai dreptate... Știți ce? N-ați vrea să stabilim noi de comun acord la cât e ceasul? Uite, eu propun sa fie ora cinci dimineața. De acord?

— În ce sistem?

— Întreabă Stejeran 1.

— Lasă-mă, dom'le, cu sistemele astea, că m-ai înnebunit!

— Urlă Felix S 23. Ești de acord sau nu să fie 5 dimineața?

— Eu propun să fie cinci, cinci și ceva, interveni atunci Dromiket 4, ca să nu dăm ocazia la interpretări.

— Ce interpretări?

— Se întoarce furios Felix S 23.

— Păi cum... Nu vă amintiți... Povestea de acum doi ani cu ora cinci.

— A, da, uitasem – se domoli Felix S 23. Ai dreptate.

— Ce poveste?

— Făcu Getta 2.

— O poveste... Mormăi comandantul. Aveam meci de baraj la ora șapte cu o echipă din Saturn și la ora șase trebuia să terminăm stadionul. La șase fără ceva abia terminasem

macheta, așa că eu am propus, ca să câștigăm timp și fie ora cinci. Centrul a aprobat, s-a făcut ora cinci, în două ore am terminat stadionul, la șapte am intrat pe teren, dar Saturnul plecase, că la ei se făcuse ora opt, nu-i anunțase nimeni și am pierdut cu 3-0 prin neprezentare.

— De aceea vă propun să fie cinci, cinci și ceva – reluă Dromiket 4.

— De acord! Zise Felix S 23. Este deci ora cinci, cinci și ceva. Da' n-am putea calcula măcar cinci și cât este?

— Ș tiți bine că nu e voie!

— Spuse cu reproș Dromiket 4.

— De ce nu e voie?

— Se interesă Getta 2.

— Dacă se calculează și minutele – răspunse Dromiket 4 – ora nu mai este exactă, iar o oră care nu mai este exactă este o oră pe care nu se mai poate conta, o oră imprecisă, deviaționistă, în ultimă instanță, o oră retrogradă.

EPISODUL 17. POPAS ÎN SPAȚIU.

După ce stabiliră de comun acord să fie ora cinci, cinci și ceva, comandantul Felix S 23 se apropie de hublou.

— Ce pustietate, dom'le!

— Mormăi el privind în spațiu. Când eram mai mic și făceam vreo prostie, tata, ierte-l Odobleja, mă vâra în camera de încercări și dădea drumul la imponderabilitate. Și când începeam să plutesc, tata băga brusc gravitația și cădeam pe ciment ca un bolovan. Și apoi iar imponderabilitate și iar gravitație, că am rămas c-o traumă: „binomul lui Newton” se numește medical. De-aia nu-mi place în spațiu, în imponderabilitate: când ți-e lumea mai dragă, dă gravitația peste tine.

Stejeran 1, Dromiket 4 și Getta 2 se priviră pe furiș, amuzați.

— Lăsați, tovarășe comandant – spuse Dromiket 4 – că aici nu dă nimeni gravitație.

— Ce știți voi...

— Murmură gânditor Felix S 23. Voi nu cunoașteți vremurile primei imponderabilități, când trebuia să stai în poziție de drepti în aer, la un metru de sol și să saluți fără să te răstorni... Ia te uită! Parcă se vede o luminiță!

Cei trei se apropiară și ei de hublou.

— Într-adevăr – spuse Dromiket 4 – e o lumină. O fi vreo stație interplanetară.

— la mână într-acolo – porunci comandantul Felix; Dromiket 4 reveni la tabloul de comandă și corectă traiectoria. Nava spațială „Bourul” coti lin, fără zgomot, conform licenței. În curând, în fața lor se desluși o clădire mare, cenușie, cu acoperiș în stil popular, cu câteva mici dependințe în jur, toate așezate pe o platformă de beton ce ieșea de sub clădire și venea mult în față, lăsând loc suficient pentru aterizare sau acostare. Deasupra ușii principale atârna un bec aprins, iar sub bec se zărea o firmă pe care scria în mai multe: „Tâncăbești” – stație interplanetară clasa I. Remiză – 12%. Rent spacecar!

— Păi asta e stația lui Gică – exclamă Felix S 23. Ia uite unde a ajuns! Oprește puțin, Dromiket.

„Bourul” trase aproape de platformă. Felix S 23 scoase capul pe hublou.

— Gică!

— Strigă el. Mă Gică! Ia ieși, mă, puțin poartă. După câteva clipe se auzi cum se ridică zăvorul și în prag apăru un bărbat gras, chel, îmbrăcat într-un costum de culoare bleumarin, cămașă albă și papion negru. Se uită cu atenție spre navă.

— S-a închis, tovarăși. Reveniți mâine – zise el.

— Bă Gică, sunt eu Felix S 23. Ce dracu', nu mă mai cunoști?

— Ba vă cunosc, tovarășe Felix, da' programul e program. Avem și noi orar, trebuie să-l respectăm.

— Bine, mă, da cine te vede pa tine aici când închizi și când deschizi?

— Tovarășe Felix, eu n-am fost trimis în spațiu să-mi fac de cap. Îmi pare rău, nu vă pot servi cu nimic.

— Și dacă stăm până mâine, ce ne dai?

— Ce se vede, zise Gică și îndreptă lanterna spre o vitrină mică de lângă ușă. După sticlă se zăreau, așezate în piramidă, cutii cu tocană de legume și borcane cu gogoșari în oțet.

— Ce să facem noi cu mâncarea? Niște ulei n-ai?

— Am ulei „Apahida”, da' numai cu mâncare.

— Bine, mă Gică – spuse Felix S 23. Poate ne mai întâlnim noi.

— Să fii matale sănătos – zise Gică.

Nava, Bourul” se depărtă. În timp ce Gică se uita după ea, ușa stației se întredeschise și apărău un cap somnoros de roboată tânără.

— Cine a-fost, Gică?

— Șopti ea îngrijorată.

— Unu, Felix, îl știi și tu. Ăla care mi-a plătit anu’ trecut cu obligațiuni C. E. C. și până când am ajuns la Centru să le schimb miau dat pe ele gem de caise.

EPISODUL 18.

O NOUĂ ȘI ELOCVENTĂ PLANETĂ.

După ce se depărtară de stația interplanetară „Tâncăbești”, nava spațială „Bourul”, cuplată cu mininaveta „Sanda”, aparținând roboatei Getta 2, înainta bubuind prin spațiu. Într-un fotoliu de lîngă ușa, Getta 2 se desfolia. Îi căzuse vopseaua de pe o gleznă și cu o șurubelniță își răzuia și vopseaua de pe pulpă. Ascunzându-și tulburarea, cei trei roboți tereștri priveau nemișcați operația, gândindu-se că niciodată nu văzuseră o vopsea așa de fină.

— Ați fost suflată sau trecută prin baie?

— Întrebă cu glas găuit comandantul Felix S 23.

— Prin baie - răspunse Getta 2, desfoliindu-se acum pe sold. E o vopsea termoizolantă și sterilizantă.

— Se vede - zise cu amărăciune Felix. Roboatele noastre sunt vopsite cu bidineaua. După o săptămână curge vopseaua de pe ele.

Getta 2 nu zise nimic. Trecu la celălalt picior.

— Să nu v-ajutăm? Îndrăzni Felix S 23. Am eu o șurubelniță mai bună.

— Nu, mulțumesc - răspunse Getta 2. Mă desfoliez singură. Dar dacă vreți, mă puteți vopsi după ce termin. Am aparatul de suflat la mine.

— Cu mare plăcere - făcu Felix S 23. Pot să suflu în neștire, cât doriți.

Mai trecură câteva minute.

— Ce planetă e aceea?

— Întrebă Getta 2, uitându-se pe hublou.

Felix S 23 privi și el.

— Planeta Tântălăilor.

— Tântălăii? Am auzit de ei - zise Getta 2, ridicând piciorul în lumină, să vadă unde a rămas vopsea. Cui aparțin?

- Nouă - răspunse Felix S 23.
- Nu mergem să-i vedem?
- Putem să ne apropiem, dar nu prea tare.
- De ce?

— Întreabă curioasă Getta 2.

— Dau cu pietre. Lucrează toți la o carieră și cum văd o navă terestră, cum dau după ea cu bolovani. Nu ne suportă.

— De ce?

— Am fost obligați să-i izolăm. Susțin că omul nu se trage din maimuță, cum zicea Darwin, ci din strămoșul lor Tantal, care, acum vreo treizeci de mii de ani, însoțit de doi inși, ar fi aterizat pe Pământ și s-ar fi dat la maimuțe.

— Și cum arată?

— O să-i vedeți imediat, dacă doriți.

Se apropiară de planetă. Când ajunseră la vreo cincizeci de metri de sol, îi văzură. Erau niște ființe uriașe, de vreo trei metri, cu păr pe piept și foarte mușchiuși. Cărau bucăți mari de stâncă pe care le stivuiau în grămezi. Întreaga carieră era înconjurată de un zid înalt din duraluminu. În afara zidului, într-o gheretă de sârmă prevăzută cu periscop, se zărea o mogâldeață. Când zăriră nava, tăntălăii scoaseră un „huuooo!” prelung și începură să azvârle cu pietre. Getta 2 luă binoclul și privi.

— Au degetul mare de la picioare opozabil - observă ea.

— Da, dar se înmulțesc prin ouă, așa că teoria lor cade - răspunse Felix S 23. Oare cine-i păzește deceniul ăsta?

— Unul, Stoenescu Petre - răspunse Dromiket 4. Țăla pe care l-au prins dormind în post cu tovarășa Smaranda.

— Felix S 23 scoase capul pe hublou și strigă în portavoce:

— Salut, Stoenescule! Merge, merge?

— Merge, să trăiți!

— Răspunse mogâldeața din gheretă.

— Cât mai ai, mă?

— Șase ani și nouă zile și-mi vin hainele civile!

— Răspunse veselă mogâldeața. Apoi, după o pauză, întreabă; Nu știți ce-a făcut „Dinamo” sâmbătă?

— Nu știm!

— Răspunse Felix S 23. Hai noroc!

— Să trăiți!

— Zise mogâldeța. Urmări multă vreme cum se depărtează nava, apoi se uită pe periscop. Tântălăii se liniștiseră.

Stoenescu Petre, mulțumit, începu să fluiera o doină.

EPISODUL 19.

SPRE OMULEȚII VERZI

— Dom'le – spuse cu năduf comandantul Felix S 23 în timp ce planeta Tântălăilor rămânea în urmă – umblăm de patru zile și satelitul ăsta parc-a intrat în pământ! Nu-mi dau seama unde poate fi: dacă ar fi explodat, am fi auzit; dacă-și schimbă orbita și trecea la altă planetă, am fi fost informați.

— Poate că și-a părăsit traiectoria și se-nvârte așa, singurel, prin spațiu – spuse robotul Dromiket 4.

— Exclus!

— Răspunse Felix S 23. Trebuie să se fi alipit el cuiva. Un satelit fără planetă este ca un om fără cultură: n-are la ce se raporta.

— Și până când trebuie să-l găsiți?

— Întreabă Getta 2.

— Până nu-și stabilește o nouă orbită – răspunse Felix.

Dacă apucă să se stabilească pe-o nouă orbită, ne-am ars: își schimbă coordonatele, viteza de rotație și degeaba mai spui că e satelitul tău dacă el se-nvârte în sens invers de cum te rotești tu din moși-strămoși. Ba se poate întâmpla și mai rău: am avut odată un satelit care nici n-a mai vrut să stea în spațiu, s-a refugiat direct pe o planetă din apropiere și când ne-am dus să-l luăm, ne-au demonstrat că nu e satelit, ci meteorit. Era uriaș, nici n-am putut să-l clintim, darămite să-l aducem înapoi pe orbită. Și-a rămas acolo și ăia câștigă o groază de bani cu el, se duce lumea ca la urs să-l vadă, că e declarat monument al naturii.

— Dar n-ați luat contact cu nimeni până acum, să întrebați, să vă interesați poate l-a văzut cineva?

— Întreabă Getta 2.

— Cu cine?

— Făcu Felix S 23. E sezon de vară, spațiul e pustiu, sunt toți plecați la băi, pe Jupiter.

— Poate că dac-am încerca la omuleții verzi...

— Zise șovăitor Dromiket 4. Pe la ei trece multă lume.

— Ce să căutăm acolo?

— Spuse Felix S 23. Cu diurna noastră abia dacă putem plăti intrarea.

— Cine-s omuleții ăștia verzi?

— Se interesă Getta 2.

— Niște parveniți - răspunse comandantul Felix S 23, Au o stație interplanetară cu chestii de-alea, restaurante, baruri, ruletă, orașelul femeilor, talciocuri, jocuri mecanice, PECO, tot soiul de prostii. Le-a explodat sistemul solar și de atunci s-au mutat pe stația asta care umblă prin cosmos. Stau în imponderabilitate ca să nu plătească taxa de gravitație. Într-o vreme făceau trafic de unde radio, dar i-au prins neptunienii și le-au distrus stațiile. Ne înnebuniseră și pe noi cu tot felul de semnale radio, crezusem atunci că descoperim vreo nouă civilizație, dar, când le-am descifrat mesajele, am afla că ne întrebau dacă nu vrem blugi mai ieftini.

— Interesant!

— Zise Getta 2. Și de ce nu mergem la ei?

— E scump - răspunse comandantul Felix S 23. Percep o taxă de imponderabilitate, ca să contrabalanseze taxa noastră de gravitație.

— Nu-i nimic - răspunse Getta 2. Fac eu cinste. Ce monedă acceptă?

— Acceptă orice, numai uraniu să ai. Cu câțiva lei obișnuieți și cu cinci bani de uraniu, îți schimbă orice valută.

— Perfect! Zise Getta 2, deșurubându-și poșeta, aruncând o privire înăuntru și închizând-o repede la loc. Sunteți invitații mei!

EPISODUL 20.

LA OMULEȚII VERZI.

Fără să piardă un kilowatt, robotul programator-corector al zborului se uită în agenda spațială pe care trebuia s-o restituie la întoarcere în prezența comandantului navei, găsi coordonatele stației interplanetare a omuleților verzi și îndreptă „Bourul” într-acolo. În curând, văzura profilându-se prin hubloul inelul luminos ce înconjura stația.

— Seamănă cu Saturn!

— Zise Getta 2, ce-și pusese o superbă rochie de seară croită la spate în așa fel încât permitea să se observe o părticică din frumosul ei tablou de comandă.

— Seamănă – răspunse comandantul Felix S 23 – dar la ei inelul e artificial, pentru reclame.

Într-adevăr, apropiindu-se mai mult, văzură că inelul luminos se rotea întruna formând cuvinte luminoase, în toate culorile: „Cinzano”, „Toyota”, „Krepkaya”, „Marlboro”, „Boicil”. „Adidas”, „Women”, „Courvoisier”, „Metaxa”, „Rombac”, „Coca-Cola”, „Matra-Simca”, „Tzuica”.

— Țștia au de toate – mormăi comandantul Felix aranjându-și acul cravatei.

Nici n-apucară bine să se lase pe marea platformă din fața stației, unde scria cu litere uriașe în vreo douăzeci de. Limbi cuvântul „Welcome”, că lângă navă apăru un omuleț verde îmbrăcat în frac negru, frecându-și surâzător mâinile. Aruncă o privire scurtă spre indicativul navei, apoi spuse într-o limbă perfectă:

— Fiți bineveniți pe plaiurile noastre!

— Să trăiești – mormăi Felix S 23, coborând treptele „Bourului” împreună cu Getta 2. După ei coborî Dromiket 4, iar apoi Stejeran 1, care închise bine ușa navei cu yala.

— Doriți cazare, masă, saună, masaj, deparazitare?

— Se interesă omulețul. Ori mai bine un tur prin stațiune, cu un popas la Muzeul Femeinității? Sau o vizită la...

— Niște „Pepsi” am dori – zise comandantul Felix. Avem și sticle.

— V-am spus că fac eu cinste – șopti Getta 2. Se întoarse spre omuleț: Du-ne, te rog, la un bar!

— Doriți la un micro, macro sau la un superbar?

— La superbar, la superbar!

— Zise Getta 2.

— Un moment atunci!

— Făcu omulețul și imediat scoase un sunet ciudat, oarecum asemănător cu cel pe care, în secolul XX, îl scotea Tarzan. Brusc, pe ușa luminată a stației năvăliră două femeiuști verzi de 1,20 m, ce erau atât de drăguțe încât păreau de 1,80. Omulețul le șopti ceva pe limba lor și femeiuștile deveniră zâmbitoare, se apropiară ȗopăind de oaspeți și-i înconjurară cu părintească grijă. Îi apucară pe Dromiket 4 și pe Stejeran 1 de mâini și porniră cu toții spre ușa stației.

Ușa despre care pământenii bănuiau că dă într-o încăpere dădea de fapt într-un bulevard feeric luminat, intens circulat și

zgomotos, pe laturile căruia se înșirau mulțimi de baruri, de cinematografe, videoteci, biblioteci, cinemateci, franzelării, marochinării, horincii, carmangerii, cazinouri, tripouri, bistrouri, depouri, restaurante, crame, snackuri, biguri, cosmicării, solduri, taverne, crâșme, spelunci, tarabe, teatre, ba chiar imediat pe stânga, cum treci de singurul semafor veșnic verde, și-o ceaprazărie mică, dar curată. Dromiket 4 și Stejeran 1, care nu mai ieșiseră până atunci în Cosmos și nici nu mai văzuseră un asemenea oraș ciudat, unde parcă se adunaseră toate semințiile Universului, rămăsese aproape fără grai; pe lângă ei treceau fără să-i bage în seamă, într-un du-te-haida neîncetat, saturniene superbe, fără picioare, dar care luptau pentru emanciparea femeii, neptunieni mici, păroși, îmbogățiți peste noapte din vânzarea gustoșilor lor gogoșari, centauri din Proxima Centauri cu trup de cal și cap de taur, dansatoare lungi, subțiri, de prin părțile Andromedei, ce-și puteau îndoi trupul până rămâneai bujbe, pământeni ce căutau de lucru, marțieni care tot opreau trecătorii încercând să-i convingă că și pe Marte e viață, venusieni care vindeau pliante turistice cu Terra etc. Etc.

EPISODUL 21.

LA BARUL „SUPERNOVA”

În sfârșit, tot mergând ei pe bulevard însoțiți de cele două femeiuști verzi care chicoteau și glumeau de te treceau fiorii, ajunseră în fața unei intrări somptuoase, deasupra căreia o lumină intermitentă, gălbui-roșiatică, decupa în noapte literele firmei: „Supernova Bar. Only for Men and Women”. Femeiuștile le făcură semn că aici și cei trei roboți pământeni, însoțiți de Getta 2, pătrunseră nu fără o firească emoție, înăuntru. Înăuntru era cam întuneric și mirosea ușor a spray.

— Fiți cu ochii în patru – le strecură printre dinți comandantul Felix S 23 lui Dromiket 4 și Stejeran 1. O muzică plăcută, cum pământenii nu mai auziseră de pe vremea când stațiile marțiene nu erau bruiate, plutea în atmosferă. La mese stătea puțină lume: un grup de trei pentodauri din constelația Gemenilor, care sorbeau din trei sonde suc de nutreț, două cilioaie de 19-17 ani care, deși nu arătau prea bine, arătau niște poze, doi plutonieni și un plutonier, mic și verde, probabil sectoristul localului. Nici n-apucară să treacă pragul că, de după o perdea vișinie pe care scria „Puteți intra și în bucătărie”, se ivi

un chelner pe rotile și-i conduse piruetând în jurul lor la o masă de șase locuri.

- Doriți să fiți serviți prin telecomandă sau vă servesc eu?
- Spuse chelnerul.
- Servește-ne dumneata - răspunse Getta 2. Dar care e

diferența?

— Nu prea mare - surise chelnerul. Dacă doriți prin telecomandă, trebuie să apăsați pe butoanele pe care le aveți la masă, iar dacă vreți să vă servesc eu, mi-apăsați mie butoanele pe care le am aici - și-și desfăcu fracul negru, dezvăluind un fel de tablou de comandă fixat pe pieptu-i plin de butoane.

- Eu vreau s-apăs pe dumneata - zise Getta 2.

— Cu mare plăcere, doamnă - răspunse chelnerul. Apăsați cât doriți. Domnii?

- Noi apăsăm pe masă - zise încruntat Felix S 23.

— Îmi faceți o și mai mare plăcere - zise chelnerul. Pentru că sunt unii clienți mai răi care nu vor decât să apese, dar nu consumă. Ia să vedem pe ce-ați dori să apăsați mai întâi?

- Eu aş apăsa pe-un whisky - zise Getta 2.

- Apăsați și pe gheață?

- Întrebă chelnerul.

- Nu, mersi.

- Poftiți, doamnă!

— Se aplecă chelnerul și Getta 2 se uită pe pieptul lui după butonul cu whisky, îl găsi și apăsa. Chelnerul icni scurt și plecă după comandă.

- Voi ce luați?

- Se întoarse Getta 2 către pământenii.

- Stai puțin - răspunse Felix S 23, aplecat peste butoane.

Ce scrie, mă, aici?

- Biftec - citi Stejeran 1.

- Ce e asta?

- Spuse comandantul Felix S 23.

— E de mâncare - îl lămuri Getta-2. Luați întâi ceva de băut.

- Unde. Scrie, mă, ulei?

- Se enervă Felix.

— Ia uitați-vă, tovarășe comandant, au antigel - arătă Stejeran 1 un buton.

- Daaa?

— Făcu Felix S 23. Ei, atunci bem și noi un păhărel?

— Bem, tovarășe comandant!

Apăsară de trei ori pe butonul respectiv. Imediat apăru chelnerul cu whisky-ul Gettei și păhărelele lor.

— Nu vă supărați că vă-ntreb - zise chelnerul după ce servi - de unde sunteți de loc?

— De pe Terra - răspunse Felix S 23.

— Bănuiam eu - zâmbi chelnerul. V-am recunoscut după accent.

— Da' dumneata, de unde ești?

— Îl întrebă Felix S 23.

— Din Jimbolia, dacă știți cumva...

— Cum să nu știu!

— Exclamă Felix S 23. Acolo mi-am făcut armata! Ia te uită, dom'le! Hai noroc!

— Să trăiți - răspunse chelnerul, cu o undă de tristețe în glas. Domnișoarele nu servesc nimic?

Uitaseră de femeiuștile verzi! Acestea stăteau picior peste picioruș și se uitau cu reproș la Felix.

— Dumneavoastră ce-ați servi?

— Întrebă acesta stânjenit.

— Bitter - spuse cu glas gros una din ele. Niște bitter am vrea.

EPISODUL 22. CILIOAIE ȘI FEMEIUȘTI.

Sorbind încet, grijulii, din păhăruțele cu antigel, cei trei roboți pământeni, contemplau barul semiobscur și persoanele aflate înăuntru. În special privirile le erau atrase de cele două tinere cilioaie ce încercau să-și ascundă vârsta fragedă sub straturi groase de fard, deși acesta nu făcea decât să le pună și mai mult în evidență trista frumusețe. Căci amândouă cilioaiele aveau ochii mari, migdalați, de un albastru bătând spre violet, pielea feței catifelată, brunetie, năsul ușor în vânt, buze roșii, senzuale, talia fină, dar, din păcate, printr-una din acele neștiute legi care guvernează infinitatea de alcătuiri ale Cosmosului, mijlocul lor se termina prin trei picioare așa încât, ridicându-se, cilioaiele îți dădeau mereu impresia jenantă a unor trepiede umblătoare. Alături de cele două picioare pe care le are tot omul, cilioaiele mai aveau unul, în spate, pornind din sold cam din locul de unde, din cauza acelorași neștiute legi, nu ne-a mai crescut nouă coada. Datorită acestei conformații, aveau o mare

stabilitate pe picioare. Când se așezau, își îndoiu piciorul din spate și-abia apoi se puneau pe scaun. De multe ori nici nu aveau nevoie de scaun, ci ședeau pe piciorul din spate, iar când acesta amorțea, îl schimbau cu dreptul sau cu stângul, după preferință.

Stejeran 1 mai ales le privea fascinat. Observându-l, Getta 2 îl întrebă:

— N-ai mai văzut cilioaie?

— Mărturisesc că nu.

— Sunt foarte drăguțe, în general și au un suflet nemaipomenit – zise Getta 2. Însă din cauza celor trei picioare aproape nimeni nu se leagă de ele.

— De ce?

— Întrebă Stejeran 1

— Având picioarele astea așa scurte, au centrul de greutate foarte jos, sunt ca un fel de Hopa-Mitică; oricum le pui, rămân în picioare.

— Și cum se înmulțesc?

— Prin autosugestie – răspuse Getta 2. Hai noroc! Ciocniră cu toții, inclusiv femeiuștile verzi care sorbeau bitter.

— Cum te cheamă?

— O întrebă Dromiket 4 pe una din ele.

— Noi n-avem nume fixe – ciripi ea.

— Cum n-aveți?

— Făcu Dromiket. De ce n-aveți?

— Ca să nu ne individualizăm, să fim toate egale. Numele ni se schimbă periodic, prin rotație. Suntem la Centrul de primire pentru turiști 120 de femeiuști. Pe lângă faptul că semănăm între noi, ni se schimbă săptămânal numele.

— Totuși nu înțeleg – zise Dromiket 4. De ce?

— Păi să zicem că dumitale eu îți provoc acum o anumită afecțiune. Data viitoare când vei veni pe stația noastră, vei vrea să mă întâlnești tot pe mine.

— Normal!

— Întări Dromiket 4.

— Păi vezi? Nu e corect – răspuse femeiușcă. Căutându-mă tot pe mine, îi furi pâinea de la gură unei colege de-a mea desemnată în ziua respectivă să însoțească turiștii. Eu aș da randament mai mare, iar colega mea randament mai mic. S-ar crea disensiune. Pe când așa, dăm toate același randament.

— Bine, bine – zise Dromiket 4 – dar acum cum te cheamă?

— Azi nu mă cheamă nicicum, că am ieșit pe șest.

— Dar pe colega ta cum o cheamă?

— Făcu Felix S 23.

— Cum te cheamă, dragă? Zise prima femeiușcă.

— Parcă Mary – răspunse a doua femeiușcă. Sau Juanita Sau Păscuțoiu Vasilica.

— Și noi cum să-ți spunem?

— Întrebă exasperat Dromiket 4.

— Spuneți-mi Tilde. Sau Larionovna.

EPISODUL 23.

MĂRTURISIRILE LUI FELIX S 23

Păhăruțele cu antigel îi mai încălziră pe pământeni. În special comandantul Felix S 23 părea acum mult mai uman, bine dispus și dacă ar fi fost programat să râdă, cu siguranță ar fi făcut-o. Din păcate, râsul, zâmbetul în general fuseseră scoase de mult din cartelele de serie, de când se constatare că roboții programați în acest sens cum primeau o sarcină, cum se tăvăleau literalmente de răs, transmițându-și apoi unul altuia sarcinile respective ca bancuri. După ce, pentru a-i potoli, li se programaseră și bancuri ca să aibă totuși de ce râde, se constatare alt fenomen îngrijorător, anume acela că ei își transmiteau bancurile drept sarcini, așa că ieșise o harababură generală, de nu se mai înțelegea om cu robot și râsul fusese scos definitiv din circuit. Singura cartelă ce încă rezistase și pe care o aveau majoritatea roboților era cartela cu amintiri; robotul o putea întrebuința în momentele de respiro, la o șuetă cu tovarășii sau în delegații, cum făcea și Felix S 23 acum.

— Noi am fost patru la părinți – spuse el visător, după ce puse păhărelul cu antigel pe masă. Eu am fost al doilea în serie, deși ai mei m-au vrut prototip. Aveam un frate mai mare, foarte deștept și talentat, ajunsese după trei ani responsabil cu circuitele integrate pe raion, da' a comis o prostie și l-au făcut batoză; o soră mai mică, Betty 3, care s-a căsătorit cu un marțian și de atunci n-am mai văzut-o, da' ne trimite din când în când piese și un frățior și mai mic, Claudiu 4, care a murit de tânăr, săracu', atunci când cu ciuma energetică. Eu n-am dus-o rău, că m-am înscris la școala de roboți sculeri-matrițeri și curentul mi-l plătea întreprinderea. Părinții fiind roboți agricoli,

eram văzut bine, că mai primeam de-acasă câte-un șurub, câte-o șaibă ori câteodată iarna, de sărbători, chiar termoizolant, care ne prindea bine. Învățam pe rupe și elevii și profesorii, că se schimbaseră circuitele, programele erau noi și treaba era care pe care, din elev puteai ajunge profesor dacă memorai bine, sau invers dacă memorai prost. În anul doi de școală am primit fără să știe ceilalți un calculator de la soră-mea, cu care puteam socoti cam cât ar reuși să învețe fiecare pe durata școlii și, ca urmare, am fost luat la cadre, ca monitor.

— Dar pe atunci era voie să ai calculator?

— Întrebă Stejeran

— Ei, voie! Cum să fie voie?

— Răspunse Felix S 23. Nu era voie și, când m-au prins, m-au mutat la balotat la paie dar nici aici n-am stat prea mult, că între timp se cumpăraseră licența calculatorului și m-au reabilitat.

— Și la paie cum a fost?

— Intervenii Getta 2.

— La paie cum să fie? Ca la paie. Știți cum e mașina de balotat: la un capăt intră paie și la celălalt ies baloții.

— Și dumneata ce trebuia să faci?

— Spuse Dromiket 4.

— Eu trebuia să-i leg cu ceva, că nu se prea găsea sârmă.

— Și cu ce-i legai?

— Păi cu ce să-i leg? Tot cu sârmă, că-mi trimitea soră-mea.

EPISODUL 24.

CONTINUĂ MĂRTURISIRILE LUI FELIX S 23

— După aceea - continuă robotul comandant Felix S 23 - pe baza experienței dobândite la paie am fost trimis la stuf. Aici însă nu mai trebuia să tai sau să balotez, ci să fac din stuf hârtie. Proces tehnologic greu, care mi-a mâncat cei mai buni ani ai vieții. De-aia nu prea suport hârtia, fac alergii la cărți. Când văd o carte și știu cât stuf a fost tratat pentru ea, mă apucă bruiatul. În sfârșit, ce să mai lungesc vorba, după șapte ani am fost mutat și avansat, deoarece între timp făcusem o invenție.

— Ce invenție?

— Întrebă îndatoritor robotul TESA, Stejeran 1.

— Inventasem o hârtie pe care nu se putea scrie.

— Cum așa?!

— Făcu Stejeran 1.

— Așa bine. Cum scriai ceva pe ea, cum scrisul dispărea, era înghițit de hârtie.

— Păi asta-i sugativa!

— Zise Dromiket 4.

— Nu, nu!

— Răspunse Felix S 23. Pe sugativă, dacă scrii rapid, literele, chiar îngroșate, se mai pot vedea. Pe hârtia mea puteai să tot scrii, nu rămânea nimic.

— Și la ce era bună hârtia asta?

— Întreabă Getta 2.

— De unde vrei să știu eu?

— Răspunse contrariat Felix S 23. Eu o inventasem, aplicabilitatea se stabilea la alte niveluri. Când am prezentat-o mai sus, m-au întrebat dacă într-adevăr nu se zărește nimic după ce scrii. Am făcut o demonstrație: am luat un pix și-am scris două rânduri. Nu s-a văzut o literă. M-au întrebat ce-am scris. Le-am spus c-am scris: „Aș dori să fiu mutat de la stuf”. „E-n regulă, mi-au spus ei. Hârtia asta o lăsați la noi”. Și-am plecat.

— Ciudat - spuse Getta 2. Ce să faci cu o asemenea hârtie?

— De ce ciudat? Răspunse Felix S 23. Mai ciudat mi s-a părut cu vreo doi ani înainte, când inventasem o hârtie de pe care, dacă apucați să scrii, nu se mai putea șterge nimic, niciodată și nici hârtia nu se putea distruge. Tot așa m-am prezentat și atunci și-am scris la fel: „Aș dori să fiu mutat de la stuf”. Au încercat ei cu radiera, cu acizi sulfurici, cu toporul, cu mai știu eu ce - nimic! Hârtia era practic eternă, cuvintele rămâneau acolo. Foaia aia s-o mai fi găsim și acum pe undeva, că de distrus nu se putea distruge. Mai luăm un păhărel?

— Dacă doriți, mai luăm, tovarășe comandant - spuse Dromiket 4.

— Doresc - spuse Felix S 23. De la stuf am trecut la Centrul Aerospațial de la Drăgănești-Ulașca, la secția inovații. Aici, ce să vă spun? Lume multă, fiecare cu păsărică lui. Unul inventase un asfalt care putea fi făcut sul și mutat după ce treceau delegațiile de pe alte planete, altul construise un motor fără carburanți care funcționa pe bază de telepatie, dar după ce-

I, porneai, te durea capul, altul reușise să obțină un soi de porumb care creștea pe case, ca iedera, luai știuleții la etajul 10, cu mâna, din balcon, câte și mai câte! În ceea ce mă privește, promisem sarcina să construiesc un satelit artificial care să pară natural și care nu trebuia numai să transmită informații despre planeta în jurul căreia se învârtea, dar să și intervină în caz că planeta nu dădea informațiile cerute.

— Și ați reușit?

— Întreabă Stejeran 1.

— De reușit, am reușit, numai uite că acum a dispărut de pe orbită!

— Cum?!

— Făcu Stejeran 1. Noi căutăm satelitul dumneavoastră? „Veac Nou” era satelitul dumneavoastră?

— Al meu, că doară n-o fi satelitul lui tata!

— Făcu Felix S 23. De ce credeți că am primit eu misiunea asta? Eu l-am făcut, eu îl omor! Numai să-l găsim...!

EPISODUL 25. MARȚIANUL.

În clipa când comandantul Felix S 23 își manifesta zgomotos furia pentru pierderea de pe orbită a satelitelui natural „Veac Nou”, de masa lor se apropie discret chelnerul.

— Tovarășe pământean – spuse el cu glas scăzut către Felix – dumneavoastră ați pierdut cumva un satelit?

— L-am pierdut temporar – răspunse comandantul. De ce?

— E aici cineva care vrea să vă vorbească. Poate vă interesează...

Din penumbra barului, trecând pe lângă cele două cilioaie, își făcu apariția – îl recunoscuse numaidecât – un marțian. Îl recunoscuse deoarece avea părul tuns scurt și întregul său corp mic, albăstrui, îi era acoperit cu microfoane, prize, ștecăre, radare, prelungitoare, mufe, minimagnetofone, reportofone, radioemițătoare, receptoare de înregistrat etc.

— Tot învârtindu-ne!

— Salută el politicos.

— Tot învârtindu-ne!

— Îi răspunse prudent Felix S 23.

— Am auzit că ați avea o problemă...

— Spuse marțianul. Pot să iau loc?

— De unde știi matală că noi avem o problemă?

— Întreabă comandantul.

— Prin natura profesiei mele – răspunse marțianul, luând loc -mă obligă să înregistrez toate zgomotele, sunetele, convorbirile, râsetele, mă rog, tot ce-i destinat urechii, pe o rază de 4 ani-lumină din locul în care mă aflu. Întâmplător, stând acum la bar și bând o cafea, m-am răsucit cu captatorul în direcția dumneavoastră. Ia ascultați!

Marțianul apăsă pe piept, în dreptul sternului, un buton și-l auziră cu uimire pe comandantul Felix S 23 zicând: „Al meu, că doar n-o fi al lui tata! De ce credeți voi că am primit misiunea asta? Eu l-am făcut, eu îl omor! Numai să-l găsim!”

— Măi să fie!

— Se cruci Felix S 23. Și dumneata nu lucrezi nicăieri?

— Am lucrat, dar acum nu mai lucrez – răspunse marțianul. După cum probabil știți, noi, marțienii, am avut un institut specializat în aceste probleme, „Institutul de interceptare cosmică”. Poziția relativ favorabilă în acest sens a planetei, solul arid, absența apei și lipsa unor tradiții culturale înaintate ne-au făcut să ne canalizăm pe informații.

— Parcă am auzit de institutul ăsta – spuse Felix. Dar de ce nu mai lucrezi acolo?

— Eram plătit mizerabil și-n plus de asta ce interceptam nu merita osteneala. Nici nu știți câte prostii se lansează în cosmos! Eu răspundeam de planeta Venus. Ei bine, la ăștia din 4213 mesaje pe oră, câte transmiteau, 3904 erau de dragoste. Și au un limbaj! Așa că mi-am dat demisia, am plecat și-acum lucrez pe cont propriu.

— Bun – zise Felix S 23, înțeleg. Ești un fel de detectiv particular.

— Cam așa ceva – răspunse marțianul. Câștig și eu cinstit o pâine.

— Treaba dumitale. Fiecare cu pâinea lui. Dar despre „Veac Nou” ce știi?

— Dar dumneavoastră ce dați?

— Surâse marțianul.

— Bei ceva?

— Întrebă Felix S 23.

— Nu, nu beau. Dacă beau, mă bruiez, îmi stric lungimea de undă.

— Păi, ce să-ți dăm? Ce știi despre „Veac Nou”?

— Știu direcția în care a luat-o – răspunse marțianul.

- Și cât ceri pentru direcție?
- Să știți că vând cam scump. Am aparatură ultrafină, trebuie s-o întrețin cu ceva – zise marțianul.
- Bine, omule, spune ce și-cât vrei!
- Se enervă Felix.
- Vreau patru lăzi cu „Gerovital” – spuse marțianul.
- I-auzi!
- Făcu comandantul. Păi ce crezi, băiete, că la noi „Gerovitalul” crește pe garduri?
- Sub patru lăzi nu scad – răspunse marțianul. Am familie grea, o mamă bătrână, reformată, o soție în vârstă, n-am ce face. Ori patru lăzi, ori nimic:
- E, ce zici, Dromiket – se întoarse comandantul spre pilot – avem noi patru lăzi?
- Vreo trei s-ar mai găsi – zise Dromiket 4. „Apilarnil” nu vrei?
- Nu – răspunse marțianul. „Apilarnil” am.

EPISODUL 26.

ORIZONTUL NOSTRU DE AȘTEPTARE.

În sfârșit, după unele mici tergiversări legate de faptul că marțianul voia „Gerovitalul” ambalat în lăzi din lemn de nuc, făcură târgul: roboții pământeni dădură cele patru lăzi cu medicamente, iar marțianul le dădu coordonatele direcției în care dispăruse satelitul „Veac Nou”.

- Deși nu beau – spuse marțianul, frecându-și mulțumit mâinile – aldămașul îl dau eu. Ce beți?
- Antigel – răspunde comandantul Felix S 23.
- Și fetele?
- Făcu marțianul, arătând spre femeiuști.
- Tot bitter – răspunse cu același glas gros una din ele.
- Atunci – zise marțianul, chemând chelnerul și apăsând pe tabloul de comandă – trei antigeluri și două bittere.

Chelnerul plecă. Se lăsă o tăcere stânjenitoare. Pământenii se gândeau dacă făcuseră bine dând patru lăzi cu „Gerovital”, da’ mai ales nucu’...

- S-a lăsat o tăcere stânjenitoare – observă una din. Femeiuști. Hai, nu fiți scârțari! Am venit aici să ne distrăm! Care știe un banc?

Pământenii se uitară unul la altul.

— Cică - începu timid Dromiket 4 - la un ospiciu doi nebuni se plimbau. Și cum mergeau ei așa văd o pisică zburând...

— Ce e aia o „pisică”?

— Îl întrerupe a doua femeiușcă pe care o chema Tilde sau Larionovna.

— O specie de pe Pământ - răspunse Dromiket 4.

— Păi spuneți și voi bancuri din Gosmos, să le pricepem și noi - zise prima femeiușcă pe care o chema Mary sau Juanita sau Vasilica.

— Ăla cu $X3 + Y - QV$, când vine tărășotul acasă și-și găsește nevasta cu Y și strigă la ea „fire-ai așa și pe dincolo, păi ăsta-i calcul?!”, îl știți?

— Zise marțianul.

— Îl știm - răspunseră femeiuștile.

— Ce-i ăla „tărășotul”?

— Întreabă Stejeran 1.

— O specie de vinoferi, numai că au dinții mai mari - îl lămuri prima femeiușcă.

— Hai noroc!

— Zise Felix S 23, apucând paharul cu antigel și dându-l peste cap. Să știți că sunteți foarte simpatice!

— Îți mulțumim, pământene - răspunse a doua femeiușcă. Nu ne facem decât datoria.

— Dar cum de sunteți așa de frumoase?

— Întreabă Felix S 23. Sunteți o bucurie a circuitului optic.

— E o poveste lungă - zise prima femeiușcă. Știți ce e aia orizont de așteptare?

— Am auzit de el - răspunse Felix S 23.

— Ei, atunci cunoașteți că, în genere, fiecă ființă din Univers are un anumit orizont de așteptare, adică ce vrea ea mai mult și mai mult, ce speră ea de la viață. Să luăm, de pildă, cazul matală. Ce mai aștepți de la viață? Comandant ești, la cine să strigi ai, în Cosmos ai fost. Dar ia gândește-te, n-ai vrea matală, în pacea serilor de iarna, când misiuni nu sunt, când navele sunt trase în huse și șefii picotesc, să ai acolo lângă rastel un suflețel ca mine, care să te curețe, să-ți schimbe o bujie, să-ți mai strângă un șurub... Ei?

— Aș vrea mult...

— Recunoscui înduioșat Felix S 23.

— Păi vezi?

— Făcu prima femeiușcă. Noi, omuleții verzi, care n-avem planetă și trebuie să trăim din ceva, ce ne-am gândit? Ia să fișăm noi orizonturile de așteptare ale celor mai apropiați din galaxie și să construim în consecință. Am făcut de toate: apă, calorifere, frecții, femeiuști, nave, mărgelile, roata, legi, focul, blugi, antigravitația, hreanul, laserul, penicilina și le vindem cui are nevoie. Și să știi că numai duminică, ca pământean, îți par frumoasă. Un marțian m-ar da pe-un litru de apă.

— Asta așa e - recunosc marțianul.

EPISODUL 27.

PĂMÂNTENII ÎȘI IAU RĂMAS-BUN DE LA OMULEȚII VERZI.

Mai ascultară câteva bancuri proaspete interceptate din eter de marțian (dintre care pământenilor le plăcu cel mai mult bancul cu neptuniamul sărac ce-și bate nevasta și vrea s-o arunce de pe planetă, dar nu reușește s-o îndepărteze mai mult de doi-trei metri din cauza puternicei forțe gravitaționale), după care comandantul Felix S 23 își privi ceasul și spuse:

— Dragii mei, de mult nu m-am simțit atât de bine, mai precis de pe vremea lansării primilor sateliți artificiali ai Pământului, când aveam un unchi care era antenă și ne mai transmitea duminică, de pe-acolo de unde se învârtea și el, bancuri noi. Dar acum a sosit timpul să plecăm. Să plătim deci și să ne luăm zborul.

— Să vină chelnerul cu nota - zise Getta 2 în microfonul mesei.

Imediat apărură băiatul.

— Mai doriți ceva?

— Întrebă el respectuos. Un fursec, o măsline, o bujie, o cafea...?

— Dorim să plătim - răspunse Felix S 23. Cât face?

— Plătiți cash sau prin virament?

— Zise chelnerul.

— Cash - răspunse Felix S 23.

— Mă rog - zise chelnerul. Pofțiți nota.

— Ia s-o văd - zise Getta 2. Am zis că fac eu cinste. Se uită la notă, se scotoci prin poșetă și scoase o monedă de uraniu pe care o înmână chelnerului.

— Un moment – zise acesta și băgă mâna în buzunar, dând la iveală un minidetector. Apropie de el moneda și detectorul țiuu tare.

— Uraniu veritabil – zise el – cu admirație. Citi cifrele indicate pe scala detectorului și adăugă: Trebuie să vă dau și rest.

— Păstrează restul – zise Getta 2.

— Eu degeaba-l păstrez, că mă iradiază – răspunse trist chelnerul. Aici e toată nenorocirea, că, plătindu-se în uraniu, nu poți primi bacșiș decât riscându-ți sănătatea. Am avut un coleg care n-a ținut cont de protecția muncii și când a strâns și el suficient să se întoarcă pe Terra, i-a căzut tot părul.

— Așa e omul, lacom – zile Felix S 23.

— Oricum, eu vă mulțumesc și vă rog să mai poftiți pe la noi – spuse chelnerul, înclinându-se. Mă scuzați că nu vă conduc, dar nu pot ține mult moneda la mine, trebuie s-o depun în accelerator.

Se sculară cu toții în picioare, să-și ia rămas-bun.

— Cred că sunt în asentimentul colegilor mei dacă voi spune că ne-a făcut o reală plăcere să stăm cu voi – zise Felix S 23 către cele două femeiuști verzi.

— Plăcerea a fost reciprocă – răspunse una din ele. Voi, pământeni, sunteți și cei mai haini din spațiu.

— Am putea să vă luăm adresele?

— Îndrăzni Dromiket 4.

— N-are sens – răspunse femeiușcă. Noi, cu stația noastră, ne deplasăm spre verde, iar voi urmați deplasarea spre roșu. Dar putem să vă dăm niște poze.

— Poze n-avem voie. Ni le ia la aterizare – zise Dromiket4.

— Atunci ce să vă dăm?

— Întrebară femeiuștile.

— Dați-ne niște pixuri, așa, de amintire.

— Pixuri n-avem noi voie, c-am mai dat și ne-ați luat secretul la pastă – răspunseră femeiuștile.

— Atunci, rămâneți cu bine!

— Zise Felix S 23.

— Tot învărtindu-vă! Le urară femeiuștile.

Robotii pământeni le îmbrățișară, strânseră îndelung una din mâinile marțianului, apoi, însoțiri de Getta 2, ieșiră din barul „Supernova” și se îndreptară spre navă. În curând, „Bourul” își

ambala motoarele valide și, lăsându-se ușor pe-o parte, se înalță spre tării, spre noi și noi aventuri ale cunoașterii.

EPISODUL 28.

PROBLEME GENERAL-UMANE.

Se depărtară văzând cu telescopul de stația interplanetară a omuleților verzi și, foarte repede, nava spațială „Bourul” intră în viteza ei obișnuită, de croazieră. În cabina largă, confortabilă, era destul de cald. Cei trei roboți pământeni și cu roboata extraterestră Getta 2 stăteau în fotolii, privind prin hublouri. Priveliștea nu era prea atractivă: rar de tot pe lângă navă treceau plutind bucățele de asteroizi și căpăcele de „Coca-Cola” pe care le lansase cine știe ce navetă spațială publicitară. Comandantul Felix S 23 își puse căștile radio la urechi și învârti butonul aparatului „Mamaia”, montat în bord.

- E muzică, tovarășe comandant?
- Întrebă robotul Stejeran
- E buletinul de știri - răspunse Felix S 23.
- Ce se mai aude?
- Zise Dromiket 4.
- Ceață mare pe Saturn - anunță comandantul.
- Vai de navele de-acolo - comentă Dromiket 4.
- Pe Marte e un ger de crapă piesele - adăugă Felix S 23.

Și s-a găsit apă minerală pe Venus.

— N-ar strica să luăm și noi o ladă, la întoarcere - zise Stejeran 1. Comandantul Felix S 23 își luă căștile de pe cap și închise aparatul de radio.

- La-voi se poate fuma?
- Întrebă Getta 2. Cei trei roboți se uitară unul la altul.
- Dumneavoastră fumați?
- Făcu Felix S 23.
- Da - răspunse mirată Getta 2. De ce mă-ntrebați?
- Și simțiți ceva?
- Zise Felix S 23.
- Bineînțeles că simt. Voi nu simțiți?
- Ce să simțim?
- Întrebă Dromiket 4.
- O senzație - răspunse Getta 2. Senzația că fumați.
- Dar dumneavoastră aveți plămâni? Zise Felix S 23.
- Am răspunse Getta 2 - Plămâni artificiali, natural.
- Păi vedeți?

— Zise trist Felix S 23. Noi n-avem plămâni.

— Dar ce-aveți?

— Niște procesoare - răspunse Felix S 23. Degeaba trag eu fumul în piept, că nu simt nimic, cel mult îmi stric plăcuțele.

— Mă rog - zise Getta 2. Își scoase o țigară din poșetă și-o aprinse. O aură albăstruie de lumină se formă imediat în jurul țigării.

— Ce țigări fumați?

— Întrebă Dromiket 4.

— Fermi” - zise Getta 2.

— Sunt bune?

— Se interesă Dromiket 4.

— Sunt excelente. Tutunul e prelucrat electromagnetic și în momentul când tragi fumul în piept, datorită temperaturii din vârful aprins al țigării, electronii de nicotină își pierd energia și devin inofensivi, lăsând în același timp această luminiscentă în jurul țigării. Ui tați-vă!

— Într-adevăr - spuse Stejeran 1 - ce frumos strălucește! Privi ră cu toții cum fuma Getta 2. După câteva clipe, S 23 sparse tăcerea:

— Uitându-mă la țigara asta despre care nu spun că nu e interesantă, mă gândesc că aceste cuceriri ale științei și tehnicii nu sunt puse totuși în slujba noastră, a roboților. Același lucru l-am observat și la omuleții verzi. Aveau de toate, e drept, dar parcă le lipsea ceva uman, se pierdea ceva din căldura specifică nouă, pământenilor. Femeiuștile lor erau frumoase, dar nu cred că erau capabile de-o prietenie sinceră, de-o iubire adevărată, dezinteresată.

— Am băgat de seamă și eu - zise Dromiket 4. Iubirea la ei e derobotizată-

— Ei nu știu ce e aia „mamă” - completă Stejeran 1.

— Și cred că și-au pierdut cu totul simțul peisajului. Eu, cel puțin, de fiecare dată când vin dintr-o misiune și văd platforma de ciment din fața UNIVAX-ului, mi se umezesc ochii.

EPISODUL 29. EPISOD CENZURAT.

EPISODUL 30.

MICUL BENGĂ.

Deodată, Dromiket 4 le făcu semn să tacă și-i chemă în fața hubloului central. Se uitară toți patru în spațiu.

— Ce drăcovenie o mai fi asta?!

— Exclamă comandantul Felix S 23.

Într-adevăr, în fața navei interplanetare „Bourul” se zărea ceva asemănător unui copil mergând pe o tricicletă, în aceeași direcție cu nava. Nu trecu mult și datorită vitezei superioare a vehiculului nostru, roboții pământeni și Getta 2 putură desluși cu claritate un soi de băiețel, cu capul cam mare, poate și din cauza globului de sticlă care-i acoperea scăfârlia în întregime, cu corpul slăbuț îmbrăcat numai într-o flaneluță de platină argintie și cu niște pantalonași scurți de aluminiu, din care ieșeau două piciorușe ce se căzneau amarnic să învârtă pedalele tricicletei. Cu tot efortul vădit, datorită condițiilor specifice vieții în imponderabilitate, băiețelul mai mult sta decât înainta, așa că, Bourul” îl ajunse curând și se înscrie frânând pe o orbită paralelă cu tricicleta. Comandantul Felix S 23 trase hubloul și scoase capul în cosmos:

— Hei, puștiule!

— Strigă el. De unde ești, mă? Puștiul întoarse capul cu greutate și-atunci văzură cu toții că suspina și-avea ochii roșii de plâns.

— Din galaxia Alpha – răspunse el.

— De-a cui din galaxia Alpha?

— Întrebă Felix S 23. La întrebarea asta, puștiul se porni să plângă și mai tare. Fără a mai sta pe gânduri, roboata, Getta 2 deschise ușa navei, ieși în spațiu, îl luă pe băiețel pe după umeri și-l aduse cu tricicletă cu tot la bord. Stejeran 1 îi scoase de pe cap globul de sticlă în care se adunase o băltoacă de lacrimi și-l întrebă dacă vrea o bomboană.

— Ce bomboană?

— Zise băiatul.

— Cibo” – răspunse Stejeran 1.

— Vreau – răspunse băiețelul. Îl priviră mai cu atenție. Era frumușel, avea ochii albaștri, părea să fie cam prin clasa a II-a.

— Cum se face că știi limba noastră?

— Întrebă Dromiket 4.

— Am implantat aici un traducător simultan – răspunse puștiul, ciocănindu-se cu degetul la tâmplă.

— Cum, ești robot?

— Se miră Felix S 23.

— Nu. Sunt ființă.

— Și cum te cheamă?

- Zise Stejeran 1.
- Benga - răspunse copilul.
- Benga și mai cum?
- Întrebă Getta 2.

La auzul întrebării, micuțului îi dădură din nou lacrimile.

- Benga Williams - răspunse el suspinând.
- Williams? Asta e nume saxon!
- Făcut uimit Felix S 23. Au ajuns saxonii până în Alpha?
- N-au ajuns - răspunse micul Benga. Adică n-au ajuns

toți. A ajuns numai tata.

Pământenii se uitară unii la alții.

- Păi taică-tu e de pe Tcrra?
- Zise Felix S 23.
- Da - răspunse Benga.
- Și când a ajuns el în Alpha?
- În 1943.

— Măi băiete - zise comandantul Felix S 23 - eu nu știu cine te-a învățat, dar văd că minți de îngheață carburatorul.

— Nu mint - răspunse copilul. Tata era marinar pe un vas cu care șefii lui făceau atunci niște experiențe. Poate ați auzit... Experimentul „Philadelphia”.

— N-am auzit - zise Felix S 23.

— Nici eu n-am auzit până nu mi-a spus tata. Zicea că trăia singur cu mama, adică nu cu mama mea, ci cu mama lui din 1943, când deodată s-a trezit de pe vas din Philadelphia în galaxia Alpha.

— Și tu unde te-ai născut?

— În Alpha.

— Da' mamă ai?

— Am.

— Și cum o cheamă?

— Betta.

— Da' cum arată mama ta? Băiatului i se umeziră din nou ochii.

— Nu știu cum arată - răspunse el în șoaptă.

— De ce? A murit?

— N-a murit, dar în galaxia Alpha toate sunt la fel: înalte, blonde și cu ochi albaștri.

— Și taică-tău cum le deosebește?

— Nici el nu le mai deosebește, le confundă – zise, suspinând micul Benga – și din cauza asta am vreo șapte sute de frați mai mici. Nu mai suport să am atâția frați mai mici. De mine nu se mai ocupă nimeni. De-aia am fugit. Vreau să mă duc la bunica din 1943.

— Bine – zise uluit Felix S 23 – dar ceilalți bărbați din Alpha ce fac?

— Care bărbați?

— Făcu micul Benga. În galaxia Alpha nu sunt decât femei. Roboții pământeni tresăriră puternic.

— Și e departe galaxia asta, băiețăș?

— Întrebă părintește comandantul Felix S 23.

EPISODUL 31.

MĂRTURISIRILE MICULUI BENGĂ.

La întrebarea aceasta, micul Benga răspunse că nu știe exact.

— Păi tu cum ai venit din Alpha?

— Întrebă Felix S 23.

— După ce-am ieșit din galaxie – răspunse suspinând Benga – m-a mai ajutat un alt echipaj, dar ei ziceau că nu merg la Philadelphia, ci la Proxima Centauri, unde aveau o înmormântare.

— Mda – făcu gânditor Felix S 23. Acuma să știi, băiețăș, că nici noi nu te putem duce până la Philadelphia, că și noi avem treabă. După ce ne-o terminăm, te putem lăsa la Drăgănești-Ulașca și de acolo iei trenul.

— Cum doriți dumneavoastră, numai să mă duceți pe Terra.

— Bravo!

— Zise comandantul Felix S 23. Mă bucur să văd că ești un băiețel cuminte și ascultător. Ia spune, ești pionier?

— Da – răspunse micul Benga.

— Foarte bine. Cât fac opt ori șapte?

— În ce sistem?

— Întrebă micul Benga.

— Cum în ce sistem?

— Se miră Felix S 23. În sistemul nostru, solar!

— Fac tot cincizeci și sase?

— Întrebă șovăitor copilul.

— Bine'nțeles! Răspunse Felix S 23. Cât ai vrea să faci?

— Tata mi-a spus că o să vină o vreme pe Terra când opt ori șapte o să facă tot mai puțin.

— Cam pesimist taică-tău ăsta!

— Comentă comandantul Felix S 23.

— Ia mai lăsați copilul în pace!

— Intervenți Getta 2. I-o fi și lui foame. Ți-e foame, băiețăș?

— Mi-este, de ce să n-o recunosc...

— Zise Benga.

— Și ce-ai vrea tu să mănânci mai mult și mai mult?

— Surâse promițătoare Getta 2.

— Cel mai mult și mai mult aș vrea să mănânc ceva,

Orice.

— Vai, dar îi e foame rău!

— Exclamă Getta 2. Uite, ține o pastilă de șnițel.

Micul Benga o luă și începu s-o sugă cu poftă.

— Și tu acolo, pe Alpha, cum te jucai?

— Întrebă Dromiket 4.

— Mă jucam cu frații mei de-a meteoriții și vardiștii.

— Cum vine jocul ăsta?

— Făcu Dromiket 4.

— Vine cam așa: la noi pe planetă cad mulți meteoriți. Noi, copiii, ne împărțeam pe detașamente. Un detașament strângea meteoriții mai mici pe care-i puteam căra la bază, alt detașament spârgea meteoriții în pietricele și un alt detașament topea pietricelele și scotea din ele tot felul de aur, argint, platină, că, știți, meteoriții sunt plini de metale. După ce adunam metalele, le ascundeam să le caute vardiștii.

— Și cine erau vardiștii?

— Întrebă Felix S 23.

— Vardiștii erau tata, că el ne-a învățat jocul – răspunse micul Benga și se uită spre Getta 2 atât de elocvent, că roboata, înduioșată, îi mai dădu o pastilă de șnițel.

EPISODUL 32. ZILE FERICITE.

Și-ntr-acest chip, echipajul navei terestre interplanetare „Bourul” pornită în căutarea satelitului „Veac Nou”, dispărut de pe multimilenara lui orbită, se completează cu un nou membru: micul Benga.

Urmare câteva zile senine. Parcă niciodată comandantul Felix S 23 nu comandase cu mai multă limpezime ca acum,

parcă nîcîcînd robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4, nu programase și corectase traiectoria mai rectiliniu, iar robotul TESA Stejeran 1 mătura nava fără îtrerupere, făcînd-o să strălucească de curățenie. Erau o adevărată familie. Cît despre roboata Getta 2, parcă nîcîdată nu fusese mai frumoasă. O atmosferă de profundă înțelegere euforică se întăpăni între ei. La ceasul serii, se adunau în jurul micului Benga și comandantul Felix S 23 îi citea copilului, cu glasul său sonor, silabisînd cu tact cuvintele, povești din Wells, Asimov și Ion Hobana. Din ineputabla sa poșetă, Getta 2 le dădea tuturor pastile de Jidvei, iar Dromiket 4 le cînta doine din jurul Centrului de recuperare intergalactică de la Lehliu-Gară. Privînd-o pe Getta 2, pe cei trei roboți tereștri îi încercau adesea sentimente general-umane și pentru prima oară comandantul Felix S 23 trecu cu vederea consumul pronunțat de curent electric pe care-l înregistrau contoarele personale. Se gîndea comandantul cu părere de rău că în vocabularul său de bază cuvîntul „soție” era o vocabulă abstractă, lipsită de concretețea palpabilă a materialității, o noțiune la fel de vagă precum „hidrobicicletă”, „quasar” sau „obscurantism”. Încercă să-și aducă aminte Felix S 23 dacă văzuse undeva soții adevărate: parcă văzuse, da, soția unui mecanic de întreținere de la Drăgănești-Ulașca, o femeie mărunțică, slăbuță, care, în schimbul a două-trei bujii, le cosea huse de noapte. Dar soții de genul Gettei 2, soții practic eterne, nu văzuse. Se gîndea apoi comandantul Felix S 23, în acele seri fericite, să-i dăruiască Gettei ceva frumos. Dar ce? Bujii? N-avea sens, Getta 2 poseda, pare-se, cele mai bune bujii din lume. Felix își aminti că-n școala profesională învățase să facă mici buchețele de flori din materiale recuperabile, recondiționate și refolosibile, din șpanul de strung, de pildă. De unde șpan în cosmos? Ce mai știa face? Purceluși din șuruburi, girafe din chei franceze ruginite, coronițe de sîrmă. Nimic nu i se potrivea Gettei. Păcat că nu știa face poezii. I-ar fi plăcut să-i compună Gettei o poezie așa, simțită, sinceră, dar cînd intrase el la Universitatea populară cursul de poezie „De la Dosoftei la Eminescu fusese înlocuit cu cursul de radioficare „de la Popov la Marconi”. Nici de cîntat nu știa cînta, cum făcea Dromiket 4; pe vremea lui cîntatul individual nu era privit cu bunăvoință, se cînta mai mult în cor, sub atenta

îndrumare a unui dirijor de specialitate. Doar doi-trei aveau dreptul la solo-uri.

În ciuda acestor mici probleme, viața la bordul navei „Bourul” se scurgea liniștită. Cosmosul avea răbdare cu roboții.

Până când, într-o zi...

EPISODUL 33. ATACUL.

Era într-o vineri. Ca de-obicei, nava interplanetară „Bourul” înainta silențios prin spațiu, când deodată o lumină puternică lovi hubloul din față, orbindu-i pe cei dinăuntru, și-o zdruncinătură de câteva megatone îi aruncă de-a valma unii peste alții.

— Suntem atacați!

— Mai apucă să strige Dromiket 4, trăgând frâna de mână. În aceeași clipă, o voce puternică, prin megaflex, îi somă:

— Nu mișcă nimeni! Hublourile sus!

Ținându-se de șale, unde contractase un acumulator mai vechi, comandantul Felix S 23 se sculă cu chiu și vaiete și apăsă pe care buton vedea cu ochii, deschizând hubloul principal. Imediat în cadrul lui apăru un tip înalt, cu barbă neagră îngrijit tăiată, ținând în mână un megalaser automat. Sări înăuntru cu megalaserul îndreptat spre ei și fluieră scurt. Îl urmară de îndată alți doi inși, înarmați și ei, unul cu ochi pieziși, asiatici, mic de statură, celălalt blond și cu o balalaică în spate.

— Cu cine avem plăcerea?

— Bâigui comandantul Felix.

— Cu „Pirații stelelor”!

— Rânji cel cu barbă.

— De ce naționalitate?

— Zise Felix.

— Multinaționali - răspunse bărbosul. Cosmosul - ubi bene. Dar voi cu rabla asta de unde sunteți?

— De pe Terra - răspunse ușor jignit comandantul Felix S 23.

— De unde de pe Terra?

— Drăgănești-Ulașca, paralela 45 - răspunse Felix. Cel blond fluieră a pagubă. Bărbosul se uită în jur:

— Și ce transportați?

— Nu transportăm nimic, căutăm un satelit natural.

— Hai, fără texte!

— Se zburli bărbosul. Scoateți repede tot ce-aveți!

— Păi ce s-avem? N-avem nimic!

— Zise comandantul Felix S.

Atunci bărbosul îi arată din ochi asiaticului lada mare de fier de lângă ușa magaziei. Asiaticul ținti lada și apăsă pe trăgaci. Un fulger mic, rudimentar, țâșni pe gura megalaserului și lacătul zbură cât colo. Blondul sări și înălță capacul lăzii. Zeci de pachete de nailon cu un praf albicios stăteau frumos orânduite în ladă. Cu vârful baionetei blondul sparse unul, își umezi arătătorul și gustă.

— Ei?

— Întrebă nerăbdător bărbosul.

— Dero” - răspunse blondul și scuipă.

— Dero”?

— Făcu dezamăgit bărbosul. La ce vă trebuie atâta „Dero”?

— Pentru curățenie - răspunse timid Stejeran. Știți, nava e cam veche și... Dacă n-o ținem lună...

— Da’ aurul? Unde țineți aurul? Sau platina!

— Zise bărbosul. Ia să vă văd plăcuțele!

— Ce plăcuțe?

— Făcu Felix S 23.

— Plăcuțele de la circuite!

— Răspunse bărbosul. Dezechiparea!

Uitându-se jenați unul la altul și toți la Getta 2, roboții pământeni începură să-și desfacă șuruburile din jurul șoldurilor. Primul fu gata Dromiket 4. Blondul veni lângă el și-i săltă puțin carcasa cu baioneta, aplecându-se și privind în interiorul lui Dromiket.

— Aluminiiu - raporta blondul. Făcu aceeași operație și cu ceilalți. În dreptul lui Stejeran 1 se uită mai mult - Asta mai tânăr are plăcuțe de plastic - zise el.

— Măi să fie!

— Se cruci bărbosul. Așa ceva n-am văzut! Păi voi n-aveți ca toți roboții plăcuțe de platină?

— Astea le-avem, cu astea funcționăm - zise comandantul Felix S 23.

— Mă și mir cum reușiți - zise oarecum mai cu blândețe bărbosul și lăsă automatul în jos. Hai, înșurubați-vă. Și doamna?

— Eu sunt turnată - răspunse cu demnitate Getta și nu mă pot desface.

— Tot de la Drăgănești?

— Tot - minți Getta 2.

— Ați găsit ceva?

— Întrebă bărbosul pe tovarășii săi care, între timp, cotrobăiseră prin magazie.

— Numai ulei și prune, boss - raportă blondul.

— Prune?

— Întreabă bărbosul. Pentru ce?

— Pentru schimb - răspunse Felix S 23. Sunt civilizații care nu știu ce-i pruna.

— Mari aiuriți sunteți - constată bărbosul și se așează pe lada cu „Dero”, scoțându-și o țigară. Fumați, doamnă?

— Cu plăcere - zise Getta 2, luând megalongul din pachetul oferit.

— Stați și voi pe unde puteți - zise bărbosul către roboții pământeni care rămăseseră în picioare. Văd că nici scaune n-aveți destule.

EPISODUL 34.

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL ZERO.

În cabina de comandă a „Bourului”, agresori și atacați se așezară care pe unde putea.

— Așa deci - făcu bărbosul, uitându-se compătimitor la roboții tereștri. Aur n-aveți, platină n-aveți. Ia scoateți din prunele alea.

Comandantul Felix S 23 făcu un semn cu capul spre Stejeran 1. Acesta se duse în magazie și reveni cu o lopată de prune. Le împărți bărbosului, blondului și celui cu ochi asiatici. Agresorii începură să crape prunele și să zvârle sâmburii pe hublou, în spațiu. Din cauza imponderabilității, sâmburii păreau un mic grup de asteroizi plutind în jurul navei.

— De când n-am mâncat noi prune, Pavka?

— Zise bărbosul către blond.

— De mici, boss - răspunse Pavka. De când am intrat în grădina aia de lângă Andromeda.

— Așa e - își aminti bărbosul. Ce vremuri! Nu era galaxie fără prune.

— Nu vă supărați - zise robotul Felix S 23 - dumneavoastră nu v-ați născut pe Terra?

— Nu, băiete - răspunse bărbosul. Suntem copii din spori. N-avem mamă, n-avem tată. Nu-l avem decât pe ăsta - și-și mângâie „Lauserul” automat.

— Îmi pare rău - zise Felix S 23.

— Asta este, ce să-i faci - oftă bărbosul și scoase din buzunarul de la spate o sticlă plată. Nu beți, doamnă?

— Mulțumesc, nu prea obișnuiesc - zise Getta 2.

— Păcat - făcu bărbosul și trase o dușcă. E whisky „Haley”, de vreo 50 de ani. Ia zi-i ceva, măi Pavka, din chestia aia.

Blondul puse jos „Lauserul” și-și trase în față balalaica.

— Cântați și voi?

— Se întoarse bărbosul spre roboți. Hai că-mi sunteți simpatici! Ce știți să cântați?

— Șoferul de la O. N. T.” - zise Felix S 23.

— Ei, șoferu’!

— Făcu dezamăgit bărbosul. „Vino mândră-n galaxie” știți?

— Nu prea - răspunse Felix.

— Ia zi-le melodia, Pavka!

— Făcu bărbosul și mai trase un gât.

— Vino mândră-n galaxie să-ți arăt stele o mie, măi, măi”

- începu cu foc Pavka, zdrăgănindu-și obiectul. Avea o voce plăcută, baritonală. Cântecele urca încet, ieșea pe hublourile deschise și se pierdea ca o dâră incoloră în urma navei. La sfârșitul melodiei, bărbosul își șterse o lacrimă.

— Voi ce beți?

— Întreabă el cu blândețe pe roboți.

— Ulei - răspunse Felix S 23.

— Ulei? Avem noi ceva ulei, Toshiro?

— Zise bărbosul către cel cu ochi asiatici. Acesta, fără o vorbă, ieși din navă și peste puțin se întoarse cu două canistre, pe care scria „Shell”.

— Luați, băieți și beți, că săracie ca la voi la nime-nea - zise bărbosul.

— În sănătatea dumneavoastră, domnule...

— Șovăi Felix S

— Herbert mă cheamă - zise bărbosul. Herbert Star.

— Să trăiți, domnule Herbert!

— Făcu și Dromikct 4, tumându-și din canistră.

— Toshiro dragă - zise bărbosul - du-te și mai adă ceva pentru băieți și copilașul ăsta, vezi și tu în sacul ăla maro...

Toshiro reveni cu sacul și-l puse înaintea bărbosului.

— Ia luați, băieți, de-aici. Ia și tu, copilaș!

— Zise bărbosul către micul Benga și începu să scoată cu amândouă mâinile pixuri, gume, bujii, săpunuri, minicalculatoare, mulinete „Shakespeare”, baterii, after-shave-uri, banane. Goli tot sacul, apoi îl aruncă pe hublou.

— Domnule Herbert - îndrăzni comandantul Felix - dacă nu vă supărați, am observat că vă plac prunele... Poate luați și de la noi un sac... Sunt proaspete...

— Vă mulțumesc, băieți - spuse înduioșat Herbert - nu vă refuz. Te rog, Toshiro. Asiaticul merse în magazie și aduse sacul.

— Ș i-acum, la revedere, băieți!

— Zise Herbert ridicându-se. Săru-mănușițele, doamnă.

— Mai stați, vă rog - zise Felix S 23. Nu e nici o grabă.

— Datoria-i datorie - zise Herbert. Nu mai putem sta. Azi n-am prins decât un satelit senegalez și pe voi. E un traseu cam necirculat pe-aici. A, să nu uit! Vă las cartea mea de vizită. Dacă vă mai atacă cineva, arătați-o și n-aveți probleme. Operăm numai cinci echipaje în zona asta. Încă odată, vă mulțumim! Salutări acasă!

— Drum bun și succes!

— Strigă roboții.

Agresorii ieșiră spre nava lor. Dromiket 4 închise hublourile.

— Ce hoți de treabă! Zise Stejeran 1.

— Vai de mama lor! Mereu singuri în spațiu, nu tu casă, nu tu masă... Nu li-e ușor nici lor - zise Felix.

— N-ați văzut cum a lăcrimat bărbosul când a cântat ăla blond?

— Făcu Stejeran 1.

— Da, domnule și noi n-am știut să le zicem un cântec. Dacă le trăgeam o doină ca pe la noi, își descărcau toată nava aici - spuse Felix S 23.

— Nici așa n-am ieșit rău - zise Dromiket 4 privind grămada de obiecte. Noroc cu prunele.

— Un lucru să vă fie clar!

— Zise cu hotărâre comandantul Felix. Nimeni de-acum înainte nu se va mai atinge de prune! Ați văzut ce importanță au.

EPISODUL 35. SOȚUL GETTEI 2

După plecarea hoților, roboții noștri tereștri își veniră, cum se zice, în fire; Stejeran 1 mătură rapid prin cabină. Dromiket 4 verifică aparatura de bord, comandantul Felix S 23 își verifică ținuta, iar micul Benga spuse că îi e somn și se duse în magazie să se culce. În ceea ce-o privește pe Getta 2, aceasta se întinse cât era de atrăgătoare de-a dreptul pe podea, lângă colțul TESA al lui Stejeran. Dromiket 4 îi aruncă o singură privire, Stejeran 1 două, iar comandantul Felix, dându-și seama că responsabilitatea lui era cu totul alta, nu numai că nu-i aruncă nimic, dar îi spuse peste umăr:

— Getta dragă, stai, te rog, normal! Getta 2 se sculă într-o rână:

— Cum adică normal?

— Adică - răspunse Felix S 23 - să nu stai într-o rână, ci în picioare, ca un robot normal. Colegii mei, care sunt din generația a cincea, chiar dacă nu posedă încă aparatura necesară perceperii unor senzații de genul celor pe care le-ar putea percepe când tu stai într-o rână, sunt totuși destul de complex dezvoltați ca să înțeleagă că ar fi foarte bine să aibă aparatura necesară perceperii poziției tale. Deci un posibil motiv de nemulțumire din partea lor. Zic bine, băieți?

— Bine șefu'!

— Răspunseră în cor Stejeran și Dromiket

— Dom'le, parc-ai fi soțul meu!

— Făcu întristată Getta 2. Când mă vedea că mă las pe-o rână, nu mai rămânea o farfurie întreagă în casă. Zvârlea cu ele în tabloul lui de absolvire, unde erau toți roboții din generația a șasea care erau construiți să stea drepti, în picioare.

— Cum, ești căsătorită?!

— Întrebă timid Stejeran 1, pe care-l uitase Dumnezeu cu mătura-n mână.

— Am fost - răspunse cu însuflețire Getta 2. O poveste tristă, bine că s-a terminat.

— Și... Cum a fost?

— Cum să fie?

— Spuse Getta 2. La început bine, cum se-ntâmplă de obicei: ne-am cunoscut la o coadă de demagnetizare, ne-am vorbit, ne-am plimbat. Nu era el prea deștept, în schimb era bine făcut, oțel a-ntâia, suedez, când te cuprindea cu brațul mai lung simțea că e robot, nu cârpă. L-am cunoscut și părinții, „Steel Research Company”, o firmă de treabă, nu prea bogată, dar cu comenzi ferme. Prin aprilie, într-o marți, ne-am luat și noaptea de marți spre miercuri el a descoperit că sunt construită dintr-un material practic etern, în timp ce lui firma nu-i dădea de trăit mai mult de 30 de ani. Au început zile de chin. Mă bătea ca pe hoții de cai-putere, doar-doar s-o strica vreo piesă în mine; într-o dimineață s-a apucat să mă demonteze, dar știți că la mine șuruburile sunt integrate concepției generale, prin turnare la cald și altele și-altele. Nu-i venea să creadă că eu o să trăiesc mai mult decât el. Am început să umblăm pe la toți specialiștii, ca să-l renoveze cumva, să-i schimbe piesele, însă când ăia dădeau peste plăcuța lui din interior, pe care scria „Tous les droits reserves, y compris U. R. S. S.”, nu mai voia nimeni să pună mâna pe el. Atunci mi-a dat foc, m-a explodat, m-a aruncat de la etaj – eu nimic! Nu pățeam nimic, ba luam și-o grămadă de bani de la asigurări, pentru zgârieturi. Până la urmă am divorțat, deși, sinceră sa fiu, țineam la el. Acum doi ani am auzit că l-au demontat, se pusese pe băut și nu mai era economic. Fiind totuși fosta lui soție, firma mi-a trimis ca moștenire câteva componente, am și-acum una ca amintire, fie-i piesele ușoare!

— Spuse Getta și scoase din poșetă, arătându-le-o, o șaibă drăguță, lustruită.

EPISODUL 36. PLANETA TĂLÂMBILOR.

Povestea pe care le-o spusese Getta 2 despre soțul ei îi impresionase vădit pe cei trei roboți pământeni. Se gândeau că, la urma urmei, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat aceeași soartă îi aștepta și pe ei: demontarea, recuperarea, recondiționarea și folosirea sub alt nume și sub alți indicatori. Un fel de metempsihoză a pieselor ce vor sluji, în cel mai hun caz, cine știe cărui strung carusel fără conștiință. Stăteau cu capetele plecate, atât cât le permitea dispozitivul, când deodată Getta 2, care privea prin hublou, exclamă:

— la te uită! Parcă se vede o planetă!

Cu pași mărunți, comandantul Felix S 23 merse la hubloul său, mai mare și mai curat și se uită în spațiu, într-adevăr, în depărtare se zărea luminând roșietic ceva de forma unei mingi de rugby.

— Dacă nu mă înșel eu – zise comandantul – cred după forma, că e... Dromikete. Ia verifică pe ce coordonate suntem!

Robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4 merse degrabă la tabloul de comandă, răsuci butoanele roșii și anunță:

— Suntem pe coordonatele stabilite!

— Atunci asta e!

— Zise Felix S 23. Dacă suntem pe coordonatele stabilite și judecînd după cât timp a trecut de când am plecat de-acasă, atunci trecem pe lângă Planeta Tălâmbilor.

— A cui?

— Făcu Getta 2.

— A tălâmbilor.

— Dar ce-s ăștia?

— Zise Getta 2.

— Sunt niște ființe ciudate, mai mici decât noi și conținând foarte mult brom. De fapt, întreaga planetă este formată; din bromuri solidificate – răspunse Felix S 23. Chiar și atmosfera conține nori imenși și vapori de brom.

— Și ei cum pot trăi acolo?

— Întrebă Getta 2.

— Acolo s-au. Născut, au crescut, s-au adaptat. N-ar putea trăi în altă atmosferă. În trecut erau foarte mulți, dar au fost masiv exterminați după descoperirea planetei.

— De ce?

— Au o particularitate stranie: fac tot ce le ceri, te ascultă indiferent ce le spui, trăiesc mereu în așteptarea unui, ordin. Când primii coloniști de pe Terra au sosit aici și și-au dat seama ce uriaș potențial de muncă au, i-au exploatat, cum se spune, la sânge, deși n-au sânge, au brom. Nu pot însă îndeplini decât munci fizice. Nu știu dacă ți-neți minte, dar apăruseră odată la noi pe piețe niște nasturi în formă de romb, din plastic. Aici erau făcuți. Vagoane întregi de nasturi erau trimise de-aici, apoi măhuri, fărâșe, lampioane, tocătoare, sape, abțibilduri. Dar totul s-a dovedit a fi nerentabil, căci, deși prețul forței de muncă era

practic zero, trebuiau aduse aici materiile prime, ceea ce costa enorm. Oamenii s-au retras, i-au lăsat în plata Domnului.

— Hai să mergem să-i vedem și noi!

— Se rugă Getta 2.

— Mergem, dar cu o condiție – răspunse Felix S 23. Stăm doar cinci minute. Atmosfera e atât de puternic bromurizată că, indiferent de costumul de protecție, bromul atacă în cele din urmă conștiința. Cei care au stat mai mult aici s-au trezit la întoarcerea pe Terra că încep să ceară să muncească, fără pauză, până la istovire.

Dromiket 4 corectă traiectoria, îndreptând „Bourul” spre planeta cu pricina, își puseră costumele și căștile de protecție și în curând aterizară între două dealuri golașe, roșcate. Ieșiră pe scara navei și îndată văzură plantate din loc în loc în peisajul arid, pancarte uriașe pe care stătea scris: BINE AȚI VENIT PE PLANETA NOASTRĂ! CE TREBUIE SĂ FACeM?”. Apoi imediat, pe panta dealului din stânga, văzură coborând în mare viteză un grup de vreo zece tălâmbi. Erau mici, cam de 1,50 m, cu brațe lungi și capete țuguiate. Când ajunseră lângă picioarele navei, observară că aveau pielea roșiatică și ochii mari, profunzi.

— Bună ziua!

— Le spuse comandantul Felix S 23.

— Să trăiți!

— Răspunseră tălâmbii în cor. Ce trebuie să facem?

Felix se uită neajutorat spre Getta 2. Aceasta îi șopti:

— Spune-le să facă tumbe!

— Faceți niște tumbe!

— Strigă comandantul.

— Câte?

— Întrebară tălâmbii.

— Zece tumbe.

Îndată tălâmbii începură să sară cu genunchii la piept, numărând cu glas tare: „Unu, doi, trei...”.

— Extraordinar!

— Șopti Getta 2.

— Ce trebuie să mai facem? Întrebară ei după a zecea tumbă.

— Mai faceți zece!

— Le strigă Felix, ca să câștige timp. Tălâmbii, fericiți, începură să țopăie. În vremea asta de pe plaiurile învecinate

curgeau spre navă alții și alții, femei, copii, bătrâni. Ajunși lângă tovarășii lor, întrebau ce trebuie să facă și porneau și ei să salte care cum puteau. Pământenii îi priveau fascinați.

— Aștia ne linșează dacă în continuare nu le ordonăm nimic – zise cu voce scăzută Felix S 23. Mai bine să plecăm.

Se întoarse spre mulțimea de tălâmbi care terminase de sărit și aștepta nemișcată.

— la ascultați aici! Toată lumea să meargă mersul piticului până la muntele de colo și înapoi! Executarea! Când masa compactă a tălâmbilor deveni doar o pată cărămidie în depărtare, intrară în navă și decolară.

— Am o senzație ciudată – spuse după o vreme Getta 2, privind prin hublou. Puneți-mă și pe mine să fac ceva, orice: să mătur, să spăl, să gătesc...

EPISODUL 37. SPLEEN COSMIC.

Îndepărtându-se de Planeta Tălâmbilor, fiecare rumega în tăcere ceea ce îi trecea prin cap: robotul TESA Stejeran 1 - gândurile, robotul programator-corector al zborului Dromiket 4 - ideile, iar comandantul Felix S 23 - hotărârile. Cât despre Getta 2 s-ar putea spune, fără a greși prea mult, că trupul îi colcăia de senzații și, în consecință, i se făcuse cald. Sunt momente în viața oricărui echipaj interplanetar, fie el format numai din roboți, când imensitatea spațiului dimprejur, noaptea cosmică, frumusețea căderii fulgerătoare a unui meteorit ducându-se acolo unde și-a înțărcat dracul copiii, perceperea aproape materială a ciudățeniei după care $E=mc^2$ dau, toate acestea, sentimentul că nu mai este nimic de făcut, că toate sunt inutile, că e mai bine să tragi pe dreapta etc. E starea cunoscută sub numele de „spleen cosmic”, de care puțini astronauți adevărați au scăpat și în voia căreia, pare-se, se lăsaseră acum și roboții noștri.

— Mă gândesc – spuse comandantul Felix S 23, spărgând tăcerea – că suntem destul de comici cum umblăm așa teleleu după un satelit natural care și-a părăsit orbita încredințată. Și-a părăsit-o, treaba lui, să-i fie de bine! Nu?

— Sunt cu totul în asentimentul dumneavoastră – răspunse robotul Dromiket 4. În ceea ce mă privește, tot apăsând aici pe butoanele astea și corectând toată ziua traiectorii după traiectorii, simt cum mă apucă rutina.

— Mi-e lehamite să vă tot comand: fă aia, fă aialaltă de ce n-ai făcut așa și așa mai departe – spuse Felix S 23. Ia să mai faceți și cum vreți voi!

— Dacă îmi permiteți și nu vă supărați – interveni robotul TESA Stejeran 1 – să știți că de la o vreme eu nici nu vă mai auzeam, puteați dumneavoastră să tot îi dați înainte cu ordinele, îmi intrau pe-un circuit și-mi ieșeau pe celălalt, de obosit ce eram.

— Interesant!

— Zise Felix S 23. Bravo!

— Îmi venea să și râd de dumneavoastră – continuă Stejeran 1. Îmi ziceam: la te uită câtă energie consumă, mâine-poimâine îl duc la ICVA și el face pe bossu' în spațiu!”.

— Asta mă așteaptă, știu – răspunse comandantul Felix S 23. Băieți, dacă am fost câteodată dur sau neprincipial, vă rag să mă iertați. O viață are robotu'.

— Lăsați – zise Dromiket 4 – că nici noi n-am fost ușă de biserică. Eu, cel puțin, am corectat traiectoriile tot aiurea, încât nici nu mai știu pe unde ne aflăm.

— Iar eu – zise Stejeran 1 – în timp ce dormeați, v-am luat șurubul de la soldul stâng. De-aia șchiopătați așa în ultima vreme.

— Dă-l încolo de șurub!

— Făcu Felix. Nu șurubul contează, ci sufletu'! Uite, dragă Stejeran, ca să vezi că n-am nimic cu tine, îți las comanda navei.

— Comandă-mi trebuie mie? Făcu Stejeran 1. N-aș da mătura din mână nici pentru zece comenzi. Cu o mătură se poate trăi, cu o comandă mai greu.

— Adevărul este că nici eu n-aș da comanda din mână – zise Felix. Azi comanzi una, mâine alta, până la urmă te obișnuiești. Și să știți că nici să comanzi nu e așa greu. Totul e să ai cui.

— Nici profesia mea de corector de traiectorii nu e rea – făcu Dromiket 4. Ai corectat o dată greșit? Nu-i nimic, mai corectezi o dată. Eu sunt plătit după numărul de corecții. Interesul meu este să corectez cât mai mult. Dacă aș corecta bine din prima încercare, nu mi-aș lua nici chenzina.

— Păi așa e și la mine – zise Felix S 23. Nu știu dacă o să mă înțelegeți ce-o să zic, dar esențialul nu e să-ai comandă fermă, ci comandă multă. Dumneata, Getta 2, ce părere ai?

Getta 2 își puse picior peste picior, în așa fel încât toți simțiră nevoia să dea o nouă turnură discuției.

— Drept să vă spun, mă cam plictisesc cu voi, roboții răspunse Getta 2. Aș vrea, dacă tot povestim, să întâlnesc eu un om. Apropo, oamenii de pe Terra cum sunt?

— Ei, oamenii!... Făcu dezamăgit Felix S 23. Vai mama lor! Noi cel puțin avem program, suntem programați mod clar pe câte-o chestie. La ei nu întâlnești două programe la fel. E un haloimăis, ceva de speriat. Dar altfel sunt simpatici.

În timpul acesta, nava spațială interplanetară „Bourul” luneca silențios prin spațiu.

EPISODUL 38.

„VEAC NOU” REGĂSIT.

Tot vorbind ei de una, de alta, timpul trecu; după faptul că Getta 2 începuse să caște discret, iar picioarele îi căpătaseră o nuanță caldă, rozalie, își dădură seama că e seară. Întotdeauna când Gettei 2 i se colorau astfel picioarele, însemna că îi este somn, senzație pe care roboții nu o cunoșteau, odihna reprezentând pentru ei doar scoaterea din priză și trecerea din starea de veghe, pe baterii. Comandantul Felix S 23 tocmai voia să-i amintească Gettei 2 că, având în vedere nuanța aproape umanizată, trandafirie a culorii picioarelor ei, poate trece să se-ntindă oleacă unde-o dori, când deodată avertizorul „Popov-Mitsubishi” pentru semnale recepționate din spațiu începu să pâlpeie violent.

— Ce să fie?

— Zise robotul programator-corector al zborului, Dromiket 4. N-a mai pâlpeit așa de pe vremea punerii în funcțiune, când, dacă mai țineți minte, s-a și defectat.

Își puse căștile adiacente la ureche și ascultă.

— Ei, ce-i?

— Făcu Felix S 23.

— Aici „Bourul”, recepție!

— Strigă Dromiket 4. Cine mă cheamă?

— Nu așa, mă!

— Zise comandantul. Folosește limbajul spațial!

— Here is „The Ox”, reception! Who call me?

— Strigă Dromiket 4.

— New Century” call you! Reception!

— Se auzi în pâlnie.

— New Century” – spuse nedumerit Dromiket 4. Cine or fi ăștia?

— Stejerane – spuse comandantul Felix S 23 – ia uită-te tu în dicționarul spațial-român și vezi ce-nseamnă.

Stejeran luă dicționarul de pe poliță și începu să-l frunzărească.

— New” înseamnă nou, iar „Century” înseamnă... Un moment... Secol, veac sau grup, colecție de-o sută. „Noul Secol” sau, Nou Veac” sau „Noua Colecție De-o Sută”, cam așa ar veni.

— Noua Colecție De-o Sută?

— Făcu întrebător Felix S 23, dar în clipa următoare își dădu o palmă peste frunte și exclamă: „Nou Veac”! Păi ăsta-i „Veac Nou”!

Săriră cu toții în picioare, iar Felix se repezi spre microfon și strigă:

— Veac Nou”, unde ești? Aici „Bourul”. De la Centrul spațial Drăgănești-Ulașca! Te căutăm din februarie! Recepție!

— Fraților!

— Se auzi un glas emoționat în pâlnia avertizorului. Gigi, tu ești? Recepție!

— Nu e Gigi, e Felix S 23!

— Strigă la fel de emoționat Felix.

— Da’ Gigi unde e?

— Întrebă ușor decepționată vocea.

— L-au trecut la irigații – răspunse Felix S 23. Cu cine vorbesc? Recepție.

— Cu Roșca 7, responsabilul satelitului.

— Să trăiți, tov. Roșea! Sunt Felix S 23, de la sistematizări! Vă căutăm de opt luni! Ce s-a-ntâmplat? De ce v-ați părăsit orbita?

— E o întreagă tărașenie – răspunse vocea. Da’ soția tovarășului Gigi ce mai face? E sănătoasă? Recepție!

Felix S 23 se uită neajutorat spre ceilalți: ce făcea soția lui Gigi? Ceilalți ridicară din umeri.

— Nu știm, tovarășe Roșea!

— Strigă comandantul. Suntem în spațiu de mult! Vă căutăm pe voi! Unde sunteți? Ce s-a-ntâmplat? Recepție!

— Am intrat în coada cometei Halley și ne-a tras de pe orbită după ea!

— Strigă tov. Roșea. Suntem acum pe orbita Halley. Vă rog să interveniți cumva!

Comandantul Felix se scarpină în cap: la așa ceva nu se așteptase.

— O să facem tot posibilul!

— Strigă el în microfon. Nu vă demoralizați.

— Nu ne demoralizăm – răspunse Roșea 7 – dar e foarte mult praf! De-abia ne vedem unii pe alții!

— Cum stați cu gogoșarii?

— Întrebă comandantul.

— Nu s-au făcut, dar în schimb a crescut extraordinar rapița! E ceva de speriat, o minunăție!

— Strigă tov. Roșca.

— Foarte bine!

— Răspunse Felix S 23. Țineți-o tot așa!

— N-o mai putem ține, crește peste tot, pe câmp, prin apartamente, în...

Se auziră câteva păcănituri, apoi pâlnia avertizorului tăcu. Legătura se întrerupse. Dromiket 4 încercă s-o refacă, dar nu reuși.

— Auzi, dom'le, ce chestie!

— Spuse comandantul Felix S 23. Cine s-ar fi așteptat?!

Tocmai rapița!

EPISODUL 39. UN OM NECĂJIT.

Faptul că dăduseră în sfârșit peste „Veac Nou”, satelitul pe care-l căutau de-atâta vreme, însenină, cum s-ar zice, frunțile roboților, deși știau că va fi greu pentru ei să-l ia de la coada cometei Halley. Se gândeau apoi ce să raporteze pe Pământ în legătură cu rapița. Că rapița creștea într-o asemenea măsură pe „Veac Nou” nu părea la prima vedere un lucru rău, chit că satelitul fusese inițial orientat pentru cultura de gogoșari. Dar din câte cunoșteau ei, despre rapiță nici nu se pomenise să fie introdusă pe tarlalele satelitului, așa ca jos pe pământ se puteau naște firesc o serie de întrebări. Cine adusese rapița pe „Veac Nou” și în ce scop? De ce nu s-a sesizat imediat că rapița se dezvoltă fără precedent în detrimentul altor culturi? Cine și ce se ascunde îndărătul rapiței? Cu aceste și cu alte întrebări în cap, roboții băgară de seamă abia în ultimul moment că de nava lor se apropiase un vehicul ciudat, mic și cam damblagit, cum își dădură seama după păcăniturile pe care le scotea prin

eșapament, înainte de-a apuca să lanseze somația obligatorie, din vehicul ieși un individ: foarte brunet, având legat în spate un tub de oxigen din care pornea un fel de maș ducând la gura globului transparent de protecție ce-i înconjura capul. Individul traversează plutind spațiul de trei-patru metri până la „Bourul” și ciocăni la ușă.

— Cine-i?

— Întrebă comandantul Felix S 23.

— De la Cooperativa „Prestarea”. Am autorizație – se auzi o voce răgușită de dincolo de ușă.

— Și ce vrei?

— Zise Felix S 23.

— Nu doriți jaluzele?

— Întrebă vocea. Roboții se uitară unii la alții.

— Ce să dorim?

— Făcu Getta 2.

— Jaluzele, doamnă, săru-măna – zise vocea. leftine și garantate. Doi poli la metru, tragi de ele și-ți intră lumină-nl casă.

— Nu dorim!

— Zise tare Felix S 23.

— De ce nu?

— Făcu Getta 2. Eu n-am văzut niciodată jaluzele. Lăsați-l să intre.

Felix S 23 privi șovăitor spre ceilalți, apoi se îndreptă spre ușă, trase zăvorul, scoase lanțul și apăsă pe buton. Ușa nu se clinti.

— Poftim, s-a blocat și asta!

— Zise comandantul Felix S 23.

— Un moment, tataie, că ți-o deschide băiatu’ – făcu: vocea de dincolo, și-ndată se auzi un zgomot fin de scule răscolite, apoi ceva meșterind la broască și, în fine, în mai puțin de-un minut, ușa cedă.

— Săru-măna și să vă trăiască copiii – zise individul intrând și scoțând de sub un costum de cosmonaut de pe vremea lui Gagarin mai multe mostre de jaluzele.

— De unde vii, frate?

— Zise uimit Felix S 23.

— Dă p-acilea – răspunse omul. Dom’ șef, pot să-mi scot, cât discutăm, tubul?

— Scoate-l, măi – zise Felix. Aplecându-se de spate, omul își dădu jos tubul de oxigen ce era prins ca un rucsac, îl aduse în fața lui, răsuci strâns un manșon, închizând probabil oxigenul, apoi trase afara din globul de pe cap mațul de cauciuc și la urmă își deșurubă și globul, așezându-l la picioare, lângă tub.

— Să mă omori – zise omul ștergându-se de sudoare da' nici până astăzi nu m-am putut obișnui cu toată fierăraia asta. Da' dacă astea sunt condițiile...

— Păi cine te pune să umbli așa în spațiu?

— Zise Dromiket 4.

— Nevoia, dom' șef – răspunse omul. Când acasă plânge copilașii, ce să faci? Îți iei sarsanaua și te duci oriunde să la aduci, că ei ce știe dacă e mici și mamă n-are...

— Copii ai?

— Întrebă Getta 2.

— Da' ce n-am, conită! Am reumatism, am un frate-n pușcărie și am și pământ de flori dacă doriți, un pol ghiveciul, pui în el laleaua și iese garoafa.

EPISODUL 40. MARKETING

— Și cum te cheamă, nene?

— Întrebă comandantul Felix S 23, după ce omul își mai trase sufletul.

— Anghelinei Nelu, dom' șef – răspunse tuciuriul da' puteți să-mi spuneți Jan. Jan Relativu', așa mă strigă lumea.

— Păi înseamnă că ești de-ai noștri!

— Făcu Felix S 23. Noi suntem de la Drăgănești-Ulașca.

— Cunosc zona – răspunse Jan. E multe ciuperci pe-acolo:

— Da' tu de unde ești?

— Zise Dromiket 4.

— Din moși-strămoși mă trag din Egipt, da' după bunici mă trag din Crângași. Când a venit construcțiile, bunicu' s-a mutat în Ferentari, da' după tată mă trag dă la strand, din Tei.

— Ș i-n spațiu cum ai ajuns?

— Zise Stejeran 1.

— Păi cu construcțiile, că noi eram cu lalelele. Am luat răsadurile și ne-am mutat. Ce, în spațiu nu e înmormântări, nu e botezuri? E! Și dacă nu e petreceri și omu' vrea să stea cu nevasta sau cu artista în aparatu' lui, poftim, îți dă Jan jaluzele, le tragi și poți juca giamparaua, cine te vede?

— Și de ce ți se spune Relativul?

— Întrebă Getta 2.

— Că la mine găsești de toate, da' e momente când nu găsești nimic, după cum e timpurile.

— Acum, de pildă, dacă ți-aș cere smochine, ai avea?

— Zise Getta 2.

— Da' dă ce să-mi cereți smochine, coniță, când puteți să-mi cereți ciungă? Mestecați la dânsa cât doriți și nici n-are sâmburi – zise Jan.

— Mulțumim – răspunse Felix S 23 – dar nu dorim. Oricum, noi n-am simți ce gust are.

— Păi am și ciungă fără gust, pentru dumneavoastră – răspunse Jan. N-are gust, da' ia uitați-vă ce culori pe dânsa, îți vine s-o mănânci, nu alta! Sau dacă n-o mănânci, o mesteci cât o mesteci, apoi o lipești sub scaun, să-ți moară dușmanii.

— Nu, Jane, mersi, nu luăm – zise Felix S 23. Altceva ce mai ai?

— Mai am butelii, kentane, drujbe, tranzistori și smochine.

— Smochine?

— Făcu Getta 2. Păi ziceai că n-ai smochine.

— Am, dar nu le dau fără jaluzele și ciungă – răspunse Jan.

— Bine, cumpăr tot!

— Zise amuzată Getta 2.

— Nu vă supărați că vă-ntreb, domniță, văd că vreți să cumpărați, dar cu ce?

— Păi de ce întrebi?

— Spuse Getta 2.

— Pentru că tot așa am vândut marfă serioasă la o navă și când să-mi scot și eu pârla, au zis că plătesc prin virament. Dă virament aveam eu nevoie?!

— Îți plătesc în uraniu. E bine?

— Făcu Getta 2.

— În uraniu?

— Îi sclipiră ochii lui Jan. Dacă plățiți în uraniu, o vând și pă mama! „Lactosan” aveți?

— Avem, măi!

— Intervenii Felix S 23. Du-te și-adu smochinele, că ne ții în loc!

Cât ai clipi, Jan își puse globul pe cap, luă tubul de oxigen în spinare și ieși în imponderabilitate. Reveni rapid cu o pungă de smochine, cu patru jaluzele și cu trei pachetele de gumă.

Getta 2 îi numără cinci fise de uraniu, cât îi ceru meseriașul, apoi Felix îi sugeră din priviri ieșirea în hăul cosmic. Din ușă, Jan se întoarce și spuse:

— Da' niște sticli goale...

— N-avem!

— Răcni Felix S 23. Meseriașul ieși resemnat, trăgând după el ușa. La vreun minut după aceea, prin hublou, văzură cum micul vehicul pe care scria Cooperativa „Prestarea” se depărtează încet, spre noi și noi orizonturi ale cunoașterii.

EPISODUL 41.

LA O CIUPERCĂRIE.

După plecarea simpaticului comerciant, încercară să stabilească legătura radio cu satelitul, Veac Nou”, dar nu reușiră. Prinseră în schimb un post malayezian care retransmitea emisiunea unui post american, un post italian care transmitea un meci de fotbal și un post polonez care era temporar în pauză. Verificară instalațiile de bord și comandantul Felix S 23 întrebă:

— Dromikete, pe ce coordonate evoluăm?

Dromiket 4 citi cifrele de pe scala indicatorului pozițional, le introduse în computerul autonom, privi rezultatul și spuse:

— Pe coordonatele dinainte stabilite.

— E bine - zise comandantul Felix S 23.

— După calculele mele, peste un minut-două, dacă nu cumva vom devia spre dreapta, trebuie să dăm peste stația orbitală „Avântul”.

— Avântul”?

— Întrebă Felix S 23. Ia să vedem ce-i cu ea. Luă din raft volumul I din enciclopedia „Cosmosul de la A la Z” și începu să caute.

— Avântul” - citi el - „cuvânt desemnând o stare de entuziasm, concretizat în acțiunea de a-ți lua angajamente”.

— Nu e asta - zise Dromiket 4. Căutați la stații orbitale.

— Avântul” - citi mai departe comandantul - „echipă de dansuri de pe Venus”. Nu e asta. „Avântul - Stație orbitală. Ciupercărie de elită”.

— Asta e!

— Zise Dromiket 4.

— Ciupercărie?

— Făcu Getta 2. Vai, de când n-am mai mâncat ciuperci!
Nu oprim puțin?

— Știu eu dacă are rost?

— Răspunse Felix. După nume, e unitate de-a noastră și s-ar putea să nu ne dea picior de ciupercă.

La insistențele Gettei 2, când stația se ivi în depărtare, reduseră totuși motoarele. Din câte se vedea, era o stație orbitală mare, o platformă de câteva hectare cu pădure, în colțul căreia se afla înfiptă un soi de tonetă, locuința paznicului. În fața tonetei era locul de aplatformizare, iar de tonetă stătea legat cu lanț, plutind în imponderabilitate, un câine ciobănesc mare, cu un glob transparent de plastic pe cap. Când se lăsară pe platformă, câinele începu să vâslească din labe și să latre răgușit, având probabil atașat la glob un amplificator stereo, de se auzea așa bine. Pe când atingeau platforma cu o mică zguduitoră, apăru paznicul. Ținea o bâta în mână și era om.

— Silence, Ursu!

— Strigă el. Who is it?

— Oameni buni, nene!

— Răspunse Felix, ieșind pe scara navei.

— Nene ești cu tac-tu, nu cu mine! Acuma se vine?

— Poftim?

— Nu înțelese comandantul.

— Am zis: acuma se vine? Bine că n-ați venit la anu'!

— De unde să venim?

— Zise nedumerit Felix S 23. Paznicul se uită mai atent spre navă.

— Păi nu sunteți, Transcom" -ul?

— Întrebă el.

— Nu, frate!

— Răspunse Felix. Suntem navă de cercetare.

— Fi-v-ar cercetarea...

— Mormăi paznicul, apoi, negru de furie, se-ntoarse și-i altoi una cu bâta câinelui care plutea în imponderabilitate, lătrând de mama focului.

— Spuneți și dumneavoastră - se adresă el roboților care ieșiseră pe scară - dacă nu-ți vine să turbezi: de doua luni aștept să apară, Transcom" -ul să ia ciupercile și nimic! Nici o navă, nici o veste măcar!

— Dar de ce atâta grabă?

— Cum de ce?

— Răspunse paznicul. Dacă le culeg și nu se transportă imediat, se strică.

— Atunci nu le mai culegeți și lăsați-le să crească în pădure, printre copaci, până vine „Transcom” -ul.

— Care pădure? Care copaci?

— Făcu paznicul.

— Dar ăștia ce-s?

— Zise Getta 2, arătând spre trunchiurile groase ce creșteau înalte, îngrămădite, dincolo de tonetă.

— Astea?

— Făcu paznicul. Ce să fie? Sunt ciuperci! Roboții se uitară mai bine și văzură cu uimire că într-adevăr ceea ce păreau a fi copaci erau ciuperci uriașe, cu cupola sus de tot, la vreo 30-K) metri de sol. Paznicul luă un topor și izbi în trunchiul unei ciuperci care sună lemnos.

— Vedeți?

— Zise el. Dacă nu le culegi de mici, nu le mai poți opri, cresc până trebuie să le tai cu ferăstrăul, dar nici de mobilă nu-s bune, că fac viermi. Și totul din cauza „Transcom-ului. Anul trecut am pățit la fel cu pătrunjelul. În loc să-l culegem în aprilie, l-am cules în iunie, cu dinamită, că urma să însămânțăm napii.

EPISODUL 42. COSMIC SCHOOL.

Roboții noștri pământeni, însoțiți de Getta 2 și de micul Benga, ce dormea încă în magazia navei, nu zăboviră prea mult la ciupercăria „Avântul”; luară ca amintire câteva așchii din ciuperci și pe la 16,32 (ora Bucureștiului) „Bourul”, cu scrâșnetul specific, decolă în spațiul interplanetar negru ca păcura. Nu vedeai la doi pași. Lumina farurilor, datorită puternicelor câmpuri de tot soiul pe care le străbătea, căpătase o traiectorie curbă și lumina în spate. Însă aparatele de bord, spre mândria uimită a întregului echipaj, funcționau normal, așa că în momentul când prin bezna de afară se zări un punct alb, lui Dromiket 4 nu-i fu greu să anunțe, privind coordonatele tot mai corecte afișate de computerul autonom Super FX Făurei Ileven:

— Ne apropiem de Cosmic School. Oprim sau ocolim?

— Cosmic School?

— Zise comandantul Felix S 23. Ce-i asta?

— Din câte am auzit - răspunse Dromiket 4 - e un fel de școală experimentală, îi învață pe copii să se obișnuiască să trăiască în cosmos.

Felix S 23 păru că se gândește puțin.

— E gratis sau cu taxe?

— Făcu el.

— Cu taxe - răspunse Dromiket. Taxe mari. Dar se zice că e ultimul răcnet. Au o utilare ceva de groază, nu le lipsește nimic, plus cei mai buni meditari din galaxie.

— Mă gândeam - continuă Felix S 23 - c-am fi putut să-l lăsăm o vreme pe Benga aici. Dar dacă e cu taxe...

— Nu-i nimic - interveni Getta 2 - plătesc eu. În ce se plătește?

— În uraniu forte - răspunse Dromiket 4.

— Am - zise Getta 2. Puteți opri.

Punctul alb deveni tot mai mare și-n curând văzură o uriașă sferă transparentă, feeric luminată, în interiorul căreia, pe o suprafață de câteva sute de hectare, se vedeau înșirate pe orizontală zeci de clădiri, terenuri de joacă, de sport, tarlale cu cereale, turnuri de apă, autostrăzi etc. Semnalizată de oprire și-o trapă se deschise în peretele transparent al sferei, lăsându-i să intre. Aterizată pe platforma din fața casei directorului spre care, de altfel, călăuzeau toate indicatoarele aeriene și imediat, aplecat, ținându-și cu mâna pălăria să nu i-o sufle puternicul curent de aer stârnit de motoarele „Bourului”, lângă navă se prezentă un tip foarte elegant îmbrăcat într-un tweed gris-perle, cu cravată și pantofi de lac Tipul aruncă o privire indicatorului navei, cuplă radiotranslatorul simultan de lângă ureche și-i întâmpină într-o române perfectă, literară:

— Bine ați venit în instituția noastră! Sunt pedagogul de serviciu luri Clarence. Cu ce vă pot fi de folos?

— Am auzit de școala dumneavoastră - începu Felix S 23, urmat de ceilalți pe scară - și-am dori, dacă e, posibil, s-o vizităm. Avem și-un băiețel...

— Doriți să vizitați sau să înscrieți băiatul?

— Îl întrerupse tipul.

— Întâi să vedem despre ce e vorba și-apoi îl înscriem.

— Mi se pare corect - răspunse pedagogul. Totuși, până faceți vizita, n-ați fi atât de buni să opriți motoarele? Știți, se face praf...

— De ce nu le-ai oprit?... Șopti Felix către Dromiket 4.

— Am uitat, răspunse acesta ridicând din umeri și urcă spre interiorul navei. „Bourul” mai trepida puțin și se opri.

— V-aș ruga să poftiți acum cu mine - le zise pedagogul, scuturându-și tweedul și aranjându-și pălăria. Îi conduse la baza unui turn, de unde luară liftul până în vârf, pe un fel de terasă deschisă.

— Sistemul nostru e foarte simplu - zise pedagogul după ce îi lăsă să admire priveliștea întregului așezământ. El se bazează pe stimularea motivației de a învăța a fiecărui copil, cuplată cu o disciplină de fier, liber consimțită. Copilul dumneavoastră a apucat să învețe ceva f

— Nu - răspunse comandantul.

— Excelent - zise pedagogul. Noi nu primim decât copii care nu știu nimic. Iată, de pildă, în acel dreptunghi notat cu 1 sunt copiii din clasa I. Urmărire cu toții mâna pedagogului și descoperire jos, puțin în dreapta turnului, un dreptunghi încăpător în care vreo duzină de copii se jucau printre trenulețe electrice, tobogane, sumedenie de căsuțe, mingi, păpuși, jucării, care de care mai atrăgătoare.

— Dar nu prea învață! Observă Getta 2.

— Nu-nvață absolut deloc, dar tocmai asta urmărim. Nici nu le-am permite să-nvețe. Dincolo, în dreptunghiul 2, sunt copiii din clasa a II-a.

— Nici ăștia nu-nvață! Zise Felix S 23.

— Bineînțeles!

— Răspunse pedagogul. Majoritatea continuă să se joace, deoarece am sporit numărul de jucării, le-am perfecționat. Observați totuși că sunt câțiva care nu se mai joacă, s-au plictisit, uite, ăștia trei, de lângă gard!

Într-adevăr, trei copii stăteau lipiți de gardul de sârmă și priveau prin ochiurile lui spre dreptunghiul nr. 3.

— În dreptunghiul nr. 3, corespunzător clasei a III-a, am dublat numărul jucăriilor, dar, după cum puteți vedea, sunt tot mai puțini cei care se joacă. Majoritatea privesc spre clădirea mare din centru pe care ce scrie, vă rog?

— Abecedare. Intrarea strict interzisă - citi Felix S 23 uimit.

— Înțelegeți?

— Făcu pedagogul. Vă dați acum seama cu ce poftă așteaptă deci să primească abecedare, de exemplu, cei trei care s-au plictisit de jucării încă din clasa a II-a? În clasa a IV-a ei pur și simplu devoră materia de-a-ntâia și de-a doua în trei săptămâni. Atrag însă atenția că e vorba de o materie specială, materia disciplinei. Ascultați!

— Zise pedagogul și scoase o pâlnie rabatabilă, se aplecă spre dreptunghiul 4 și strigă: Clasa a IV-a, cât fac 2 ori 2?

— Cât doriți!

— Răspunseră copiii în cor.

— Dar am văzut vreo șapte în colțul acela care n au răspuns!

— Zise Stejeran 1.

— Bineînțeles că n-au răspuns - surise cu finețe pedagogul

— Pentru că ei au aflat prin propriile forțe fără să-i învețe nimeni, că 2 ori 2 fac 4. Ei bine, mă bucur că i-ați observat, pentru că de-abia din ei alegem viitorii specialiști. Dar să mergem mai departe.

EPISODUL 43. COSMIC SCHOOL (II)

Coborâra din turn și-o luara pe una din aleile principale ale vastului așezământ școlar, frumos străjuită de o parte și de alta cu panouri și afișe cu maxime, îndemnuri, apeluri, memento mori-uri etc. Roboții noștri citiră câteva în treacăt: „Nu uitați: 4273 ori 391 fac 3211963!”, „Feriți raza de acțiune a macaralei!”, „Un pas mic pentru om e un pas înainte pentru omenire”, „Adunând mai mulți meteoriți, sporii fondul de pietriș!”, „Marțienii noștri n-au luptat degeaba”. În fața unei clădiri cochete, tipizate, cu trei etaje, pe care o învălui cu privire maternă, plină de dragoste, pedagogul se opri:

— Aici învață copiii mai mari, din clasele V-VIII zise el. Să intrăm.

Pășiră pe poartă și intrară în curtea mare a școlii, amenajată ca teren de sport. Recunoscură câteva din însemnele unor sporturi terestre: porțile de handbal, panourile de baschet, groapa pentru săritura în lungime; apoi văzură un mic labirint cu geometrie variabilă, din butoaie, pentru sportul tradițional al jupiterienilor, somakul, patru cotețe cu iepuri de câmp pentru pasiunea nr. 1 a marțienilor, lepurul, un fel de oină fără minge, cu iepuri, plus alte câteva spații marcate mai ciudat, probabil

pentru întrecerile neptunienilor, saturnienilor și chiar ale celor doi morocănoși elevi plutonieni, singurii pe care – după cum le spusese pedagogul – îi poseda școala. În mijlocul curții stătea înfipt un catarg în jurul căruia erau strânși vreo treizeci de elevi uitându-se în sus. Priviră roboții tereștri într-acolo și văzură trei indivizi stând atârnați într-un fel de hamuri de trei brațe metalice ce se roteau în vârful catargului. În timp ce se învâneau cu viteză mică, încercau să păstreze cât mai mult în aer o minge de volei, pasând-o unul la altul.

— Sunt profesorii noștri de sport – explică pedagogul observând nedumerirea roboților tereștri. Le arată copiilor cum se pot juca în imponderabilitate.

Intrară apoi în clădire, pe un coridor curat, luminos, proaspăt dat cu petrosin. Pe lângă pereți, pe piedestali de granit, se înșirau busturi de ghips ale unor mari personalități ce contribuiseră la dezvoltarea civilizației umane, cât și a altor civilizații. Terra era reprezentată, printre alții, de Copernic, Newton, Edison, Popov, Marconi, Einstein, Freud, Kasparov, Odobleja, Planck și de-un imens mozaic înfățișând Experimentul Philadelphia. Dintre busturile jupiteriene, roboții noștri recunoscuseră pe cel al lui Restros S, primul extraterestru capturat viu în 1993 lângă Detroit (Michigan) și pe cel al lui Marlin Și, care inventase alimentația cu rază lungă de acțiune. Partea marțiană avea câteva ilustrate cu zonele lor de irigații, iar plutonienii erau reprezentați doar de bustul lui Streblock, marele lor jucător de back-ball. N-apucară să vadă ce aveau expus saturnienii și neptunienii, deoarece pedagogul deschise o ușă, poftindu-i cu un gest larg.

— Veți vedea o clasă de fete, clasa a VII-a A – le spuse el. Până în clasa a VI-a, avem colective mixte. În clasa a VII-a, când se înfiripă dorința cuplului, despărțim fetele de băieți pe timp de trei ani. În toată această perioadă dorința se coace, așa că în momentul când fetele au ajuns în clasa a X-a, le reunim într-un colectiv școlar cu băieții din clasa a XII-a. Interesant este că toți părinții au înțeles ideea.

La catedră stătea așezat un robot-profesor, urmărind preocupat dărele lucioase pe care le lăsa pe suprafața cristalului un melc. La vederea pedagogului, profesorul-robot sări în picioare și strigă „Drepti”. Elevele țâșniră în poziția sus-amintită. Roboții noștri observară că elevele nu stăteau în bănci, ci în

grupuri, în jurul unor mese însemnate cu litere și cifre: C3, B7, T2 etc. Cu surprindere mai văzură că în sala de clasă atârneau într-un colț scutece, pantalonasi, ciorăpei, într-altul era aranjat un bufet de bucătărie, iar lângă ușă era un coș plin cu gheme și andrele.

— Se studiază diferențiat, pe grupe - îi lămuri pedagogul, făcând semn elevelor să-și continue munca. Să luăm un exemplu. Ce se studiază la M4?

— Se întoarce el spre profesorul-robot.

— Un moment - spuse acesta, dând melcul la o parte și deschizând un caietel. La M4 se studiază ciorba de potroace!

— Citi el în caietel.

Se apropiară de masa M4 și văzură într-adevăr cum o elevă pământeană vioaie, drăguță, le explică unor jupiterience durdulii, roșcate cum se face ciorba de potroace. Avea la dispoziție tot ce era necesar: gheare de găină, capete, gâturi, pipote, borș etc.

— Aici ce se studiază?

— Întrebă pedagogul, apropiindu-se de masa C3, unde o ochelaristă saturniană arăta ceva pe o foaie de hârtie unui grup de pământence.

— Ecuatiile teoriei sistemului binar Herculis - răspunse profesorul-robot.

— Am constatat - spuse pedagogul cu glas scăzut - că de regulă elevele extraterestre sunt excepționale la matematică, fizică, la ruletă, la toate materiile realiste. În schimb, ele sunt bătă la gătit, la croșetat, la flirt, la gospodărie în general. Ale noastre sunt oarecum invers. De aceea le punem să se-nvețe reciproc. Anul trecut am avut o promoție excelentă de doici neptuniene și două cercetătoare pământene în geometrie plană. N-a fost ușor nici într-o parte, nici într-alta.

EPISODUL 43. COSMIC SCHOOL (III)

Mai vizitară alte câteva clase din cursul superior de liceu și câteva amfiteatre studentești unde roboților tereștri li se explică principiul notării din școală: pentru același răspuns, oral sau scris, se dădeau două note: una a profesorului, desigur, supusă subiectivismului și alta a computerului care răspundea de profesor. Dacă între cele două note obținute de elev (student) nu era o diferență mai mare de două puncte, se făcea media și se obținea astfel nota finală. Dacă diferența depășea, două

puncte, fie era sancționat și înlocuit profesorul, fie era reparat computerul. În general, se prefera prima soluție, pentru că a doua era mai costisitoare: o simplă schimbare de circuite costa cât leafa anuală a cinci profesori eminenți. Se adăuga la aceasta și faptul că exista o concurență acerbă pentru o catedră, iar conducerea își întregea bugetul și din amenzile substanțiale aplicate slujitorilor Almei Mater.

După aceste explicații, pedagogul îi conduse spre o clădire imensă, cu aspect de fortăreață, plasată în centrul întregului așezământ. Pe drum, el le spuse:

— Dotarea ultraperfecționată, sistemul docimologic obiectiv, faptul că nu avem voie să lăsăm corigenți sau repetenți nu explică decât în parte succesele noastre. După opinia conducerii, care de altfel este și a mea, circa 75% din marile noastre realizări nu se datorează controlului riguros asupra elevilor și studenților, ci controlului permanent, deschis, conștient asupra profesorilor. Pentru aceasta, am pus la punct un strălucit corpus de inspectori care lucrează aici, în clădire. Practic, numărul inspectorilor este egal cu numărul profesorilor, astfel că fiecărui profesor îi corespunde un inspector. Când analizăm activitatea unuia, automat o analizăm și pe a celuiilalt, realizând așadar un model analitic nou, ceea ce noi numim dubletul analitic. Inspectorul îl preia pe profesor din momentul când acestuia i se încredințează o catedră și-i urmărește activitatea până când și-o pierde sau ajunge la rândul său inspector. Inspectorul trebuie să știe totul despre subiectul său: ce boli, ce preferințe, ce hobby-uri are, ce citește, ce nu prea citește, structura familială, necazurile ei etc. Cum am mai spus, absolut totul. Nici nu vă dați seama ce randament obținem când un inspector bun dă peste un profesor excelent. Este, într-un fel relația trofică din care se hrănește întregul nostru sistem. Dar să intrăm, să vedeți mai de aproape.

Intrară în uriașa clădire și, pe un lung coridor feeric luminat, pedagogul deschise la întâmplare o ușă. În mijlocul încăperii sta un singur om palid, cu cotiere și nota ceva pe niște fișe. În pereți, de jur-împrejurul său, erau încastrate zeci de televizoare. Pe ecranul fiecăruia apărea o altă imagine.

— Nu vă deranjați – spuse pedagogul către inspectorul care vru să se ridice în picioare – continuați-vă munca.

Prin acest sistem de televiziune cu circuit închis – continuă el să explice roboților tereștri – se urmărește activitatea zilnică a unui anumit profesor. Fiecare inspector are o asemenea încăpere de studiu. Ia să vedem, dumneavoastră de cine răspundeți?

— De profesorul de literatură de la clasa a VIII-a – răspunse inspectorul.

— Unde se află acum?

— Întrebă pedagogul.

— La duș – răspunse inspectorul. Uitați-vă, pe ecranul trei, rândul doi de sus.

Priviră ecranul indicat și-ntr-adevăr, în dosul unui glasvand, zăriră silueta profesorului de literatură făcând duș.

— Mă rog, nu e prea elocvent pentru activitatea lui – spuse pedagogul – dar e elocvent pentru a noastră; în fiecare loc unde se deplasează cotidian subiectul, avem instalată o cameră TV.

— Are o bucătărie frumoasă – zise în treacăt Felix S 23 uitându-se la un ecran din colț.

— Dar cu banca asta ce este?

— Întrebă Getta 2, arătând spre alt televizor.

— Profesorul e o fire mai romantică, îi place să stea în parc o jumătate de oră după cursuri – răspunse inspectorul.

— Care a fost proporția lecturilor lui luna trecută?

— Vru să știe pedagogul.

— 17% autori francezi, 20% ruși, 13% germani, 18% americani, 9% englezi și 30% sud-americani – citi inspectorul de pe o fișă.

— Cam mulți sud-americani – observă pedagogul.

— Am notat – răspunse inspectorul. Apoi apăsă pe un buton și se aplecă spre microfonul de pe masă: Professore, când ieși, ia-ți un halat pe tine, că am oaspeți.

Silueta de sub duș încremenii o clipă, apoi în încăpere se auzi un sunet cald, stereo: Am înțeles, să trăiți”.

— Cam asta ar fi, așa, în mare – spuse pedagogul luând-o spre ușă. Ei, ce ziceți acum, lăsați copilul la noi?

— Mai sunt și alte sisteme de învățare în afară dea acesta?

— Se interesă Felix S 23.

— În cosmosul marc?

— Zise pedagogul, apoi zâmbi: Mai sunt, dar foarte, foarte departe de noi. Mă îndoiesc c-o să ajungeți vreodată la ele.

— Atunci – oftă Felix S 23 – îl lăsăm aici. Se întoarce spre copil și-l împinse ușurel spre pedagog: Hai, Benga, du-te cu domnu’.

EPISODUL 44.

ZONA „ROBERTSON-KUDAȘVILI”

Există în infinitul spațiu cosmic anumite zone, anumite perimetre, nu tocmai numeroase, pe care cosmonauții au învățat să le cunoască foarte bine și pe care, în genere, nu le prea agreează. Sunt așa-zisele zone „Robertson-Kudașvili”, de la numele primilor doi cosmonauți care, concomitent, în martie 2051, au pătruns într-un astfel de spațiu ciudat, venind din două direcții diferite, dar cu misiuni asemănătoare. Când, imediat după întoarcerea pe Terra, Kudașvili a raportat dirigitorilor săi de la Centrul de control al zborului ceea ce simțise în timpul trecerii prin acel spațiu, informațiile au fost trecute – firesc, sub semnul rezervei – la strict secret. Dar, la câteva zile, aceleași senzații le-a povestit la Houston Robertson și – firesc – a fost crezut pe cuvânt. Declarațiile lui Robertson au fost imediat date publicității, iar zona, destul de vag localizată, a fost numită, zona Robertson”. Abia în acest moment, confruntând declarațiile celor doi cosmonauți (cea a lui Robertson dată publicității și cea a lui Kudașvili doar înregistrată), dirigitorii acestuia au hotărât să scoată la lumină informațiile și-au publicat și ei, în parte, declarațiile lui Kudasvili. În consecință, zona a fost numită, prin consens, „Robertson-Kudașvili”, deși au fost voci care – pe bună dreptate – au susținut că normal trebuia să se cheme „Kudașvili-Robertson”.

La nici-un an, zona respectivă a fost traversată de un echipaj francez care a confirmat cele spuse de primii doi. Apoi alți și alți temerari ai cuceririi spațiului au pătruns în astfel de teritorii stranii, ale căror fenomene nu au putut căpăta, cu toate încercările făcute, explicații plauzibile, coerente. Tot ceea ce s-a reușit a fost să se stabilească, pe baza declarațiilor piloților, caracteristicile esențiale ale acestui tip de spațiu și ale trăirilor martorilor ce-l parcurg. Ele ar fi următoarele: 1) Orice comunicare cu „exteriorul”, cu o altă navă, cu un alt centru spațial, cu o altă stație orbitală e întreruptă. 2) Cât timp stă în zonă, cosmonautul e cuprins de o inexplicabilă lene sau, după

expresia lui Robertson, „mi-era scârbă de misiunea mea, de viața pe care o duc, de tot”. Kudașvili a relatat că, deși avea de îndeplinit importante operațiuni, a început să cânte la acordeon române, iar Robertson că pur și simplu s-a îmbătat criță. 3) Pe ecranul televizorului, unde în mod normal apar imagini ale spațiului din jur transmise de camerele din exteriorul navei, se distinge invariabil, cu claritate – cosmonauții o jură – imaginea mamei cu un băț în mână. Oricât au învățat ei butoanele, au plesnit aparatul, imaginea severă, muștrătoare a mamei cu bățul în mână nu dispărea. Normal, au fost cuprinși de o mare spaimă. 4) După ce, în sfârșit, imaginea mamei dispărea, locul fricii era luat fără nici o tranziție de un foarte puternic sentiment de nedreptate, de oropsire. Cosmonauții se simțeau trași pe sfoară, dezinformați, dați la o parte, mințiți, duși cu zăhărelul etc. Etc. Drept consecință, toți – dar absolut toți – au simțit o irepresibilă nevoie de a protesta, de a scrie petiții, cereri, memorii, programe de revendicări. Că lucrurile acestea nu erau invenții a dovedit-o faptul că, după aterizare, în capsula lui Robertson a fost descoperit și citit, în hazul general, un memoriu în care pilotul cerea, printre altele, ziua de lucru de trei ore, creșterea salariului cu 80%, spor de cosmicitate, dreptul de a ieși în imponderabilitate când vrea și cum vrea, oprirea emancipării femeii și piscină. Lucruri asemănătoare solicitau și cosmonauții francezi. Revendicările lui Kudașvili n-au fost date publicității. 5) Starea de revoltă era imediat urmată de un acut sentiment de împăcare cu lumea, de înțelegere și-acceptare a tot și a toate. Domină acum dorința de a elogia, de a înălța, imnuri, ode, cuvinte de laudă. Robertson, de pildă, scrie pe o hârtie că fără NASA n-ar fi fost nimic în viață. În ceea ce-l privește, cam același lucru se pare că l-a trăit și Kudașvili.

Acestea sunt reacțiile tipice suportate de cosmonauți la trecerea prin zona „Roberston-Kudașvili”. Nu le-am fi pomenit dacă, în drumul lor în căutarea satelitului natural „Veac Nou”, roboții noștri din nava interplanetară „Bourul” n-ar fi trecut milimetric pe lângă un astfel de spațiu. Am fi fost foarte curioși să vedem reacțiile lor, ale unor roboți, într-o astfel de încercare. Dar n-a fost să fie așa...

EPISODUL 45. O STAȚIE PILOT.

Cam la două săptămâni de când îl lăsară pe micul Benga să guste binefacerile sistemului de învățământ de la Cosmic

School, roboții tereștri însoțiți de Getta 2 avură în sfârșit bucuria, după luni întregi de colindare prin spațiu, după ce nu luaseră contact decât cu persoane străine, vag ostile și clar ironice, să întâlnească și pe cineva de-acasă, de la Drăgănești-Ulașca. Era o uriașă stație pilot de creștere a porcinelor în spațiu, unică în felul ei, ce se întorcea pe Terra cu prima tranșă de porci îngrășați, maturi și roboții noștri erau curioși să știe cum evoluaseră lucrurile de când „Andromeda Roșie” (așa se numea stația) decolase cu sute de purcei abia înțărcați spre necunoscut. Era evident un experiment în care se pusese mari speranțe, datorită modului rapid și nepretențios de creștere a acestor nobile animale. Prima oară se încercase același lucru cu un lot de nutrii ce, e adevărat, se dezvoltaseră extrem de iute ajungând cam de mărimea unor lupi, însă se ivise problema apei și-a bazinului unde înotau, devenit neîncăpător. Se adăugase la acestea și un incident întâmplător (un îngrijitor a uitat deschis grilajul țarcului unde se zbenguiau ele și până s-a dat alarma, nutriile au intrat în centrul de comandă și-au devorat telegrafistul de serviciu), ceea ce a grăbit sistarea experimentului și trimiterea în cosmos a celui de-al doilea lot, cu profil schimbat.

În mai puțin de-o oră, după semnalizările de rigoare, „Bourul” se cuplă cu „Andromeda Roșie” și roboții tereștri trecură spre stație prin coridorul perfect etanș dintre cele două nave. Îi întâmpină strângându-le mâinile șeful experimentului, inginerul Pășcuțoiu.

— Ei, cum merge treaba?

— Întrebă comandantul Felix S 23. Cresc porcii noștri, cresc?

— Cresc, cresc, excelent, cum nici nu ne-am așteptat!

— Răspunse vesel inginerul șef. Dar pe-acasă ce mai e?

— Toate bune – răspunse Felix S 23, observând în treacăt că Pășcuțoiu, pe care-l cunoscuse cu ani în urmă la o reciclare, se mai rotunjise și el nițel.

— Atunci – spuse inginerul-sef – haideți să vedeți realizările noastre. Le făcu loc să intre într-o sală mare, triumfiulară. Un perete era în întregime din sticlă și, dincolo de el, pe-o suprafață de circa un hectar, stăteau tolăniți zeci de porci mari, numerotați pe spinare cu laserul, mișcând încet din cozi. Întreaga suprafață era acoperită de o cupolă din material

transparent și rezistent la radiații. În încăpere se mai afla o persoană care, la intrarea oaspeților, acoperi repede cu o husă o cratiță. Inginerul șef făcu prezentările: inginerul stagiar cutare, tovarășii roboți etc. Se apropiară de peretele de sticlă și priviră porcii.

— Parcă-s mai lungi decât în mod obișnuit – zise Felix S

23.

— Bineînțeles, bineînțeles!

— Răspunse la fel de vesel Pășcuțoiu.

— Și urechile parcă-s mai mari – observă Dromiket 4.

— Nu mari, ci foarte mari – preciza inginerul-sef. Da' ia uitați-vă la picioare!

Picioarele erau într-adevăr neobișnuit de lungi și musculoase. Câteva animale care nu stăteau jos atingeau din cauza picioarelor cam înălțimea unei juninci.

— Cum se explică aceste benefice anomalii?

— Întrebă Stejeran 1.

— Imediat vă veți da seama!

— Răspunse inginerul-șef. Tovarășe stagiar, te rog, faza nr. 1!

Inginerul stagiar, dând mai încolo cratiță, apăsă pe un buton. Imediat roboții văzură cu uimire cum ditamai porcii, după ce ridicară neliniștiți capetele; începură să plutească ușor ca niște fulgi, rotindu-se și întorcându-se pe toate părțile. Totodată, se porni un guițat general.

— I-am lăsat în imponderabilitate – explică Pășcuțoiu.

— Cum – făcu Getta 2 – nu-i țineți tot timpul sub gravitație?

— Nu putem – spune inginerul-sef. Asta ne-ar costa enorm. Îi lăsăm pe sol, ca să zic așa, numai când își fac siesta, o jumătate de oră și când îi adăpăm. Restul stau în aer. Tovarășe stagiar, faza nr. 2!

Tânărul inginer apăsă pe alt buton și dintr-un colț al imensei platforme, printr-o conductă, țâșniră cocoloașe de târâțe, coji de cartofi, grăunțe, concentrate, turte de făină de oase etc. O clipă, aeriana turmă păru că se oprește, adulmecând, apoi, într-o hărmălaie teribilă, mișcând din urechi, din picioare, din cozi, undulându-și trupurile cilindrice, toți porcii încercau, într-o vâslire disperată, să ajungă unde plutea aburindă mâncarea. Era un spectacol fascinant. Un vier mai

bătrân, purtând numărul 4, fâlfâind din răspuseri cu niște urechi enorme, ca de elefant, ajunse primul în zona tărâțelor, înșfăcă două cocoloașe mari, dar nu se opri, ci trecu spre grăunțe pe care le ciuguli una câte una. Îl urmă grosul turmei, apoi, după ea, ajunseră la ultimele frimituri și doi godaci mai jigăriți, nr. 73 și 74, cu urechi normale și pulpe scurte. Într-un minut, în aer nu mai rămăsese urmă de mâncare, iar porcii se răsuciră, privind întrebători spre camera de comandă.

— Vă dați acum seama?

— Spuse entuziast Pășcuțoiu. Datorită acestui mod de hrănire, ei sunt obligați să-și dezvolte de mici organele cu care pot ajunge mai repede la mâncare: urechile, picioarele, coada. Astfel se lămurește creșterea lor intensivă. Suntem abia la a doua generație hrănită în spațiu, dar deja am observat la câțiva purcei din generația a treia apariția unui fel de șorici ca o membrană între pulpele din față și gât, cum au liliecii, ceea ce îi ajută mult la înaintat. În plus, acel șorici elastic este și extrem de gustos.

— Am observat că nr. 73 și 74 n-au prea apucat să mănânce mare lucru.

— Spuse Felix S 23.

— Sunt și din aceștia, trebuie să recunoaștem - spuse Pășcuțoiu. Pe ei îi tăiem aici, pentru consum propriu, sau când avem oaspeți, asigurând astfel și selecția naturală.

EPISODUL 46.

EXPERIMENTUL „TELEORMAN”

Plecând cu impresii excelente din stația-pilot „Andromeda Roșie”, Felix S 23 și tovarășii lui începură să-și facă obișnuitul program de seară de deparazitare a circuitelor și de verificare a funcționării ansamblurilor mecanice sistem autohton din care erau alcătuiți, insistând mai ales asupra pârghiilor sistem import de la coate care cam scârțâiau, când, deodată, la ușa principală a „Bourului”, se auziră bătăi puternice și-n difuzorul de captație exterioară răsună un glas disperat:

— Tovarăși, deschideți!

Roboții noștri se repeziră la hublou să vadă cine bate la ora aceea, în plin mers prin spațiu, dar afară nu se zărea nimic.

— Care ești, bă, acolo?

— Strigă comandantul Felix.

— Sunt inspectorul Pătrașcu, de la Direcția porumbului!
Deschideți, vă rog!

— Păi unde sunteți, tovarășe inspector, că nu vă zăriți!

— Strigă Felix.

— Păi tocmai asta e, că nu mă văd! Dar deschideți-mi o dată, că nu mă mai pot ține de clanță!

— Răsună tânguitoare, vocea.

— Deschide-i, Felix – șopti Getta 2. Stă omul afară, în frigul cosmic...

Încă șovăind comandantul Felix ridică drugul oblic, trase zăvorul, descuie broasca, deschise ușa și simți că un lucru nevăzut, aproape atingându-l, se strecoară înăuntru.

— Uf!

— Auziră roboții și-apoi văzură uimiți cum perna fotoliului de lângă ușă se lasă în jos, ca și cum s-ar fi așezat cineva acolo.

— Unde sunteți, tovarășe inspector?

— Zise cam speriat Felix S 23.

— Aici – răspunse vocea dinspre fotoliu. Nu vă speriați, exist, nu sunt duh, sunt om. Atâta doar că nu mă văd. Puteți să mă pipăiți, dacă vreți.

— Nu este cazul, tovarășe – răspunse ușor jignit comandantul Felix.

— Dar cum s-a-ntâmplat, dacă nu vă supărați?

— Întrebă robotul TESA Stejeran 1.

— E o poveste lungă – răspunse vocea. N-aveți cumva o țigară?

— N-avem voie să fumăm, ni se oxidează circuitele – zise Felix S 23.

— Nici voi?

— Spuse vocea. Păcat! N-am mai pus țigară în gură de când a început experimentul.

— Ce experiment?

— Întrebă pilotul Dromiket 4.

— Experimentul „Teleorman” – răspunse vocea. Nu știu dacă știți, prin 1941 americanii au făcut experimentul „Philadelphia”. Era vorba de a obține invizibilitatea parțială sau totală a unor obiecte, exercitând asupra lor interferența câmpului electromagnetic cu cel gravitațional, după o teorie a ăluia... Cum îi zice... Ăla mereu cu părul vâlvoi...

— Einstein – îl ajută Stejeran 1.

— Așa, da. Ei și americanii au încercat să obțină invizibilitatea la navele lor de război, dar după o primă experiență, procedeul nefiind încă bine pus la punct, au renunțat. Noi am reluat experimentul, l-am îmbogățit în formă și-n conținut și-aș putea zice într-o primă fază am reușit – spuse cu o undă de mândrie în glas vocea.

— Și la ce-l aplicăm?’ – întrebă comandantul Felix S 23.

— La agricultură – răspunse vocea. S-a constatat că deși Teleormanul obținea producții record, la vremea culesului mari cantități de porumb dispăreau din lan. Oricât am vegheat noi, inspectorii, să nu se ia un știulete, cum ieșeam din lan, cum se lua cu sacii. Atunci s-a hotărât, pentru a-i prinde pe făptași, să devenim invizibili. Și cum experimentul nu se putea încerca pe Pământ din cauza efectelor secundare ale lui – stare de mahmureala a populației din jurul experimentului, dispariția prașilei a doua etc.

— S-a dispus efectuarea lui în spațiu, unde nu e nici un pericol.

— Și la ce rezultate ați ajuns?

— Întrebă comandantul Felix S 23.

— La rezultate bune și foarte bune – răspunse vocea.

După cum vedeți, eu nu mă mai văd. Atât de bine ne-a reușit totul într-o primă fază, încât am dispărut toți cei din Direcția porumbului și piloții navei experimentale, ba la urmă ne-a dispărut și nava. Partea mai proastă e că nu ne-a mai ieșit faza a doua a experimentului, adică recuperarea vizibilității, în plus, ca să spun drept, în starea asta mă cam doare capul și am mereu grețuri.

EPISODUL 47. FĂRĂ TITLU

— Interesant – murmură comandantul Felix după ce auzi povestea Experimentului „Teleorman”. Și, iertați-mă că vă sugerez o atare groaznică posibilitate, ce-o să faceți în cazul în care, vorba poporului, Doamne ferește, n-o să redeveniți, prin abstract, bineînțeles, vizibil?

— Nu știu – răspunse aproape șoptit vocea inspectorului Pătrașcu. Nici nu vreau să mă gândesc. Vă dați seama că în zilele noastre un om invizibil riscă să devină un neadaptat social. Gândiți-vă la ce situație se expune: în intersecții, în familie, în ședințe... Am soție, am copil, am tovarăși... Ochii care nu se văd se uită...

— Da, nu vă va fi ușor...

— Răspunse Felix S 23. Nici nu-mi pot da seama la ce-ați putea fi folosit.

Căzură cu toții pe gânduri: într-adevăr, la ce putea fi folosit în mod obișnuit un om invizibil?

— Cred - spuse pilotul Dromiket 4 - c-ați putea fi încadrat la metrou. S-anunțați trenurile, sau în gară. Sau la telefoane, la informații. În fond, v-a mai rămas vocea. Numai cine nu muncește nu mănâncă.

— Dacă-aș ști că după o vreme îmi revin la vizibilitate, aș face orice - spuse glasul inspectorului Pătrașcu.

— Ce-ați zice să fiți un timp paznic de noapte?

— Întrebă robotul TESA Stejeran 1. Nu vă vede nimeni, puteți dormi cât vreți.

— Nu pot să dorm - se plânse vocea. De când sunt așa, n-am pus geană pe geană.

— Nu vă supărați - zise Getta 2, aprinzându-și o țigară - când sunteți vizibil, cum arătați?

— N-arăt rău, scumpă doamnă - răspunse vocea. Sunt înalt, brunet, puțin încărunțit la tâmplă, am ochi albaștri și-am terminat A. S. E.-ul. Sunt căsătorit și am doi copii. Vinerea viitoare trebuia să ne cumpărăm boiler.

— Fumați?

— Întrebă Getta 2.

— Numai în locuri special amenajate. Am fost toată viața un om corect, mi-am văzut de treabă, nu m-am amestecat. Ce mi s-a spus, aia am făcut. Am toate chitanțele la zi și de la întreținere și de la telefon și lumină, toate. Compostam și două bilete în mașină, numai să fie bine. Și tocmai mie să mi se întâmple una ca asta...

— Ciudat, într-adevăr - medita comandantul Felix S 23. Aveți cumva vreo pată, pe undeva, cândva?

— Nimic, dragă tovarășe. Am avut, e drept, un unchi la Curtici, dar la insistențele mele și ale soției s-a mutat mai în interior, la Făgăraș.

Se lăsă tăcerea. Soarta aceluia unchi îi impresiona pe toți. Deodată, avertizorul „Popov-Mitsubischi” se puse pe pâlpâit.

— la vezi cine-i - zise Felix S 23 către Dromiket 4. Și întreabă dacă n-au cumva capace de delcou, m-a rugat tov. Istrate de la Colibași.

- Aici „Bourul”, recepție!
- Spuse Dromiket 4. Cine-i?
- Bourul?” Sunt „Veac Nou!” Recepție!
- Veac Nou?” – sări ca ars Felix S 23. Unde sunteți,

dragă?

- Am ieșit din coada cometei Halley!
- Se auzi în difuzor. Am scăpat, fraților! Avem orbita

noastră!

- Cum ați scăpat?
- Nu ne dăm încă seama! Cred că prin autodotare! Cu

rapița!

- Cum cu rapița?
- Strigă nelămurit Felix S 23.
- Așa bine, o să vă explicăm mai târziu, când ne întâlnim!

Notați-vă acum repede coordonatele noastre, că nu mai avem fise!

Dromiket 4 notă rapid coordonatele satelitelui regăsit, apoi se auzi din nou vocea din eter:

- Alo, „Bourule”! Sunt Roșca 7, responsabilul satelitelui!
- Ziceți, tovarășe Roșca!
- Strigă Felix S 23.
- Mă băieți, n-aveți cumva niște capace de delcou?
- N-avem, tovarășe Roșea și noi căutăm!
- Atunci, la revedere! Să nu întârziați! Salutări acasă!

Vocea se stinse.

- Săracii, nu mai au nici fise...
- Zise Felix S 23. Dom’le când e să fie, necazul te-ajunge

și-n cosmos...

EPISODUL 48. VEAC NOU.

La circa 48 de ore după notarea coordonatelor satelitelui natural „Veac Nou”, roboții noștri din nava spațială interplanetară „Bourul” își dădură seama că se apropie de ținta misiunii lor: mănunchiuri galbene de rapiță treceau tot mai des prin fața hublourilor, semn că „Veac Nou” nu era departe. Zăriră apoi plutind prin spațiu și câteva foi din ziarul regional „Vega Roșie” de la Drăgănești-Ulașca, azvârlit probabil de pe satelit, și-o cutie goală de pateu „Miraj”; în cele din urmă, în jurul orei 11 (ora Agerpresului) deslușiră înaintea lor și satelitul propriu-zis, o pată mare, rotundă, galbenă. Dromiket 4 reduse din forța celor două-trei motoare principale, iar Felix S 23, Getta 2, Stejeran 1

și nefericitul inspector Pătrașcu își legară centurile de siguranță, pregătindu-se de asatelizare. Trecută cu zguduiri ușoare printr-un nor compact de flori de răpită, se-nscriseră pe o traiectorie coborâtoare și văzură în curând, după un zbor planat de câteva minute, platforma de primire a navelor, înconjurată de magazinul mixt, de barăcile frumos tipizate ale exploratorilor, serele de gogoșari, casa de cultură, mica fabrică de conserve, stația de mecanizare și localul familial. Asatelizară lin, în chiotele de bucurie ale celor vreo cincizeci-șaizeci de lucrători câți număra singulara așezare experimentală, apoi ieșiră din navă în frunte cu comandantul Felix S 23. La picioarele scării, asudat de nerăbdare, îl aștepta responsabilul satelitului, tov. Roșca 7.

— Bine c-ați mai venit, măi tovarăși!

— Le spuse vădit tulburat tov. Roșca 7, repezindu-se spre ei și urmat cu firească emoție de grosul celorlalți. Într-o clipă, oameni și roboți se îmbrățișară, simțind că dincolo de granițele aparente între om și mașină trăiesc împreună sentimentul înălțător al apartenenței la aceeași comunitate planetară. „Ce mai e pe-acasă?”, se auzea din toate părțile, „Ce face cutare?”, „Ei, nu mai spuneți! I-auzi, dom'le! Asta da veste!” „Cum, deja s-a dat în folosință?”, „A căzut Rapidul?” și altele și altele, la care Felix S 23 răspundea strângând mâini în dreapta și-n stingă: E bine! E foarte bine!” După ce mulțimea, la apelul tov. Roșca 7, se mai potoli și se mai împrăștie, Felix S 23 făcu prezentările:

— Dânsul e pilotul, tov. Dromiket 4, dânsul e tov. Robot TESA Stejeran 1, dânsa e tov. Getta 2, de pe o planetă cu vederi progresiste, iar dânsul... Unde sunteți, tov. Inspector Pătrașcu?

— Aici – se auzi o voce stinsă de pe scara navei.

— Dânsul a devenit invizibil – spuse mai încet comandantul Felix S 23 – știți, un efect secundar al unui experiment de-al nostru... se mai întâmplă...

— Da' nu-i nimic, tovarășe dragă!

— Spuse volubil responsabilul satelitului, îndreptându-se spre scară. Noi era să devenim morți! Păi se poate să deveniți trist? la bateți palma aici!

Se văzu cum tov. Roșca 7 strânge ceva în mână, apoi lovi aerul de două ori tovarășește pe umăr. Din tov. Pătrașcu se văzu cum iese praful.

— Să mergem noi oleacă mai la umbră – făcu popular tov. Roșca 7, ducând pe după umeri volumul de aer dislocat de corpul tov. Inspector Pătrașcu. Dânsul e tov. Petrică, responsabilul localului familial – îl arătă el pe un om mic, rotofei, numai zâmbet. Tov. Petrică, ia fugi matale înainte și trage-un protocol pentru tovarășii, să nu creadă c-au nimerit la satelit străin.

Tov. Petrică, se-nclină și fugi iute spre locul de muncă. Porniră cu toții spre localul familial.

— Dom'le, credeam că nu ne mai găsiți. Trecusem pe conserve – zise tov. Roșca 7. Visam numai galben, de la rapița asta. Pofțiți pe aici.

Intrară într-un salon intim al localului familial, frumos amenajat, cu o masa lungă, tovărășească în centru. Pe masă se găseau vase cu flori și răpită, păhărele cu ulei „Shell” pentru roboți și țuică „Haidouk” pentru oameni, tacâmuri, mezeluri, antreuri, de toate. Într-un colț, pe un podium, un taraf mic, dar vioi și atent, susținea un program de cafe-concert. După ce se așezară, tov. Roșca 7 pocni din degete și strigă către podium:

— la zi-i, măi nea Rică, una mai de-ale noastre!

Nea Rică zâmbi larg, săltă acordeonul, pupă microfonul și începu:

— Am avut-un saaateliitât, da' l-am părăsiitât...

EPISODUL 49. PENULTIMUL.

Pe acest fundal muzical antrenant asigurat de taraful satelitului, ce mai cântă, printre altele, cunoscutele melodii „Mărioară de pe Vega”, „Să dai randament deplin” și vechea romanță „Am vrut să scap de radiații”, tov. Roșca 7 închină un păhărel, îl dădu peste cap, se așeză, luă o măslină, o mestecă, scoase sâmburele și-l depuse într-un container de recuperare așezat adhoc lângă masă, apoi începu să povestească:

— După cum știți, sarcina primordială a satelitului nostru, sarcină pentru care ni s-a și acordat încrederea să ieșim în spațiu, a fost creșterea gogoșarilor. Ați văzut că avem în acest sens de toate: sere specializate, fabrică de conserve, un personal cu înaltă calificare la gogoșari, magazinul mixt, taraful acesta, brigada satirică, ni s-a permis să ne luăm și tovarășele de viață în spațiu, mă rog, tot ce era necesar. Primele două luni am dus-o ca-n rai: brigada dăduse primele spectacole care s-au bucurat de un frumos succes, taraful își aducea aportul unde era

mai greu, în magazin se găsea ce nici nu gândeai, tovarășele noastre, datorită unei derivații a teoriei lui Einstein, păreau mult mai tinere, iar fabrica abia aștepta să intre în funcțiune.

— Dar gogoșarii?

— Întrebă comandantul Felix S 23.

— Ei bine - răspunse responsabilul satelitului - gogoșarii refuzau să crească! Mai mare decât o nucă n-a crescut nici unul! I-am udat, i-am chimizat, am proptit tulpinele cu bețișoare din import, am vârat îngrășămintele în sol de-ar fi trebuit să iasă cât dovlecii, nimic! Jos, pe Pământ, în condiții de seră ce simulau condițiile de pe satelit, nu puteai să-i oprești din dezvoltarea multilaterală, aici în schimb nici de brelocuri nu erau buni.

— Undeva trebuie să fi fost o greșeală - spuse Felix S 23.

— Cu siguranță - răspunse tov. Roșca 7. Am raportat situația jos la Centru, dar ne-au spus că nu e nici o greșeală, că sămânța va rămâne aceeași, iar colectivul va fi schimbat cu prima ocazie. Ne-am resemnat, ne făcusem deja bagajele, am desființat brigada satirică, am oprit taraful și așteptam prima navă să ne schimbe, dar în loc de navă a apărut cometa Halley, care ne-a tras după ea. Ce să fi făcut în situația asta când era slabă nădejde să vedem Pământul? Am reînființat brigada, am dat drumul tarafului, am redeschis magazinul și-am închis fabrica.

— Dar cu rapița asta ce-i?

— Zise Dromiket 4.

— Asta ne-am întrebat și noi - răspunse Roșca 7. Pentru că imediat ce-am intrat în coada cometei, de peste tot s-au ivit primele mlădițe de rapiță. Așa cum cunoașteți și dumneavoastră, când ești trimis undeva în spațiu să cultivi o anume plantă, o anume legumă, este interzis să iei și alte semințe cu tine, tocmai pentru a nu stânjeni creșterea plantei-bază, cum o numim noi. Și totuși, vreun tovarăș mai șugubăț de jos a reușit să ne strecoare - unde, nu știu - și două-trei semințe de rapiță, știind probabil cum se dezvoltă rapița în cosmos. Gluma, trebuie să recunosc, a prins, cum se poate vedea, însă fabrica noastră e de conserve de gogoșari, nu de ulei de rapiță.

— Sunteți convinși c-a fost o glumă?

— Întrebă Getta 2.

— Absolut convinși - răspunse responsabilul satelitului. De altfel, au mai pățit-o și alții; mi-aduc aminte de un echipaj trimis

pe satelitul „Menumorut” să scoată ovăz și când colo s-au trezit în vară cu o foarte viguroasă tarla de năut.

— Da, așa e, cunosc cazul – spuse comandantul Felix S 23 – și nu e singurul, însă problema e ce facem cu rapița.

— Lăsați-o încolo de rapiță, tovarășe Felix!

— Zise responsabilul satelitului. Problema e dacă ne mai țin mult aici, căci nu mai rezistăm.

— Asta nu-i treaba noastră – răspunse Felix S 23. Noi avem sarcina să vă găsim, nu să vă luăm. Nici n-am avea cum, și-așa suntem supraaglomerați.

— Și noi ce facem?

— Zise disperat tov. Roșca, făcând semn tarafului să tacă. Până trimit ăia o navă, ne intră rapița-n casă! Luați-mi măcar soția, ea credea că venim aici în concediu.

— N-avem loc, nu-nțelegeți?

— Zise Felix S 23. Doar dacă renunță, cineva...

— Tovarășe inspector Pătrașcu – se-ntoarse responsabilul satelitului în direcția scaunului gol – dumneavoastră tot nu vă vedeți, puteți rămâne.

— Cum să rămân în halul ăsta?

— Se auzi vocea. Decât să nu mă văd aici, mai bine nu mă văd pe Pământ.

Se lasă tăcerea. Doar lanurile de rapiță se auzeau de-afară foșnind.

— Să plecăm – spuse deodată comandantul Felix. Cu cât ajungem mai repede acasă, cu atât aveți o șansă mai mare să vină cineva după voi.

Se ridicară cu toții și ieșiră. La scara navei, Felix S 23 se opri și strânse mâna tov. Roșca 7, spunându-i șoptit:

— Nu disperați, nu intrați în panică. Organizați totul în așa fel încât obsesia rapiței să cadă pe un plan secundar, în subconștient. Taraful să cânte zi și noapte, înființați mai multe brigăzi satirice. Organizați tombole. Revalorificați folclorul. La revedere.

Tov. Roșca 7 dădu încet din cap, apoi făcu semn tarafului să cânte.

Nava se ridică în țării.

EPISODUL 50.

ÎN SFÂRȘIT, ACASĂ!

Ce poate fi mai frumos, întorcându-te din spațiu și apropiindu-te de Terra, decât să vezi la un moment dat deslușindu-se în pâcla albăstrie a unei dimineți de vară arcul încordat al Carpaților, pata gălbui-verzuie a Bărăganului, linia subțire, strălucitoare a Dunării, apoi formele neregulate ale orașelor, orașelelor, satelor, lanurilor, fânețelor și, apropiindu-te și mai mult și pregătindu-te de aterizare, pâlcuri de oameni plecând la câmp, turme de oi, pescari singuratici, remorci părăsite la umbră de salcâmi, toate semne ale vieții de-acasă care te emoționează profund, mai ales dacă ai fost plecat departe... Când „Bourul” atinse cu o ușoară zguduitură platforma cosmodromului Centrului de Cercetare și Centralizare Cosmică de la Drăgănești-Ulașca, Felix S 23 nu-și putu stăpâni tulburarea și zise:

— Fie gravitația cât de rea, tot mai-bine pe planeta ta. Dromiket 4 opri motoarele, comandă coborârea scării rabatabile și deschise ușa. Felix S 23 ieși primul, urmat de Getta 2, Stejeran 1 și Dromiket

— Cam pustiu - observă comandantul când ajunseră jos. Într-adevăr, pe tot cuprinsul marii platforme era mișcare puțină, doar la vreo două sute de metri în direcția clădirilor centrului și a turnului de control se zăreau câteva siluete mișcându-se în jurul unor nave mici, de-o construcție aparte, probabil niște prototipuri. O luară pe jos înspre centru.

— Pe voi, când vă întoarceți, nu vă așteaptă nimeni?

— Zise Getta 2.

— Ba da, de obicei trimiteau un titi-car să ne ia de la navă - răspunse Felix S 23 nedumerit.

Într-un târziu, ajunseră la sediu trecând pe lângă navele noi ce semănau iubitor cu niște combine „Gloria”. În cabina portarului nu era nimeni. Intrară în clădire și Felix S 23, cu siguranța cunoscătorului, îi conduse pe coridoare spre biroul lui Iuliu Corodan, directorul centrului. Bătu la ușa camerei și intră însoțit de ceilalți. În locul secretarei saturniene stătea un ins, om la prima vedere, răsfoind niște hârtii.

— Bună ziua!

— Zise Felix S 23. Tovarășul Iuliu Corodan e aici?

— Poftim?

— Ridică ochii individul.

— Tovarășul Iuliu Corodan e aici?

— Care Corodan?

— Zise individul. Cine sunteți dumneavoastră?

— Îl căutam pe tovarășul Iuliu Corodan, directorul centrului – zise Felix S 23, simțind că-și pierde răbdarea. Suntem echipajul navei spațiale „Bourul”, întors din misiune.

Individul rămase cu gura căscată.

— Ce centru?

— Făcu el aiurit. Ce misiune? Despre ce vorbiți?

— Cum ce centru?

— Se-nfurie Felix S 23. Nu e aici Centrul de Cercetare și Centralizare Cosmică?

— Aici!

— Făcu individul. Aici e I. A. S. Drăgănești!

În clipa aceea din biroul celălalt ieși un robot înalt, metalizat, sobru.

— Ce s-a-ntâmpat? Întrebă el. Cine sunt dâșii?

— Nu știu – răspunse omul de la birou. Au dat buzna aici, susținând că vin dintr-o misiune și caută nu știu ce centru spațial.

Robotul metalizat dădu din cap, gânditor.

— Dacă bine-mi aduc aminte – spuse el – a existat într-adevăr aici acum vreo douăzeci de ani un asemenea centru, dar s-a desființat.

— Cum să se desființeze?

— Bâigui Felix S 23. Uitați-vă și dumneavoastră pe geam, se vede turnul de control!

— Nu mai e turn de control, e siloz pentru vite – preciză robotul. Dumneavoastră, fiind în spațiu, ați avut senzația că timpul a rămas pe loc. Or, noi aici pe pământ am evoluat, ne-am dezvoltat, nu puteam sta cu mâinile în sân. Centrul de Cercetare Cosmică nu mai era rentabil, mânca mult din suprafața arabilă, multă pășune, mult țiței.

— Bine și unde au fost mutate navele, personalul institutului de profil, rampele de lansare?

— Întrebă Dromiket 4.

— N-au fost mutate nicăieri, au fost reprofilate. Totul a fost reprofilat – spuse robotul. Combinele de colo au fost la origine nave spațiale, personalul s-a reciclat, rampele de lansare au devenit rampe de încărcare.

— Și noi?

— Spuse-ncet Felix S 23. Noi ce să facem?

— Eu zic să vă prezentați la raion și-acolo se va hotărî!

Aveți rata locală imediat, peste un sfert de ceas. Uitați-vă, stația e acolo, lângă butoaiile acelea.

Felix S 23 privi în direcția indicată și văzu un grup de treizeci-patruzeci de oameni așteptând în soare.

— Atunci, la revedere – spuse el, făcând semn tovarășilor săi să iasă.

— Toate cele bune – răspunse robotul.

Prin fereastra deschisă, cei patru se văzură mergând spre stație.

— Vai de mama lor până se vor acomoda – spuse robotul metalizat către cel de la birou. Și când te gândești câți mai urmează să vină din spațiu...

Dacă am fi niște povestitori ce se respectă spre a fi respectați, am putea spune în încheiere câteva cuvinte despre ceea ce a ajuns fiecare din eroii noștri în noile împrejurări: l-am putea zugrăvi de pildă pe Felix S 23 trăind o fericită bătrânețe de robot, înconjurat cu dragoste și atenție de mai tinerele prototipuri care-i cereau un sfat, un tranzistor, l-am putea închipui pe Dromiket 4 conducând o cochetă stație de mecanizare ori pe Stejeran 1 un întreprinzător constructor sau – de ce nu?

— Un recunoscut și apreciat reporter agricol, am putea descrie căsnicia reușită a Gettei 2, căsătorită definitiv pe aceste meleaguri. Cum însă nu suntem asemenea povestitori, preferăm să privim și noi cum se depărtează personajele noastre, declarând cu sinceritate, caragialan, că nu mai știm ce s-a întâmplat cu ele.

SFÂRȘIT